DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

16 EKİM 2026

15. ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİ

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI

PROF. DR. ÖMER YİĞİTBAŞI KONFERANS SALONU

Araştırma Becerileri ÖÇM

Sosyal Sorumluluk ÖÇM

Bilimsel merakınızı ve topluma katkı sağlama isteğinizi birleştireceğiniz bir gün sizleri bekliyor!

ÖÇM Sempozyum Programı
ve
ÖÇM Kurulu

İletişim

ocm@deu.edu.tr

ayse.coskun@deu.edu.tr

Katılım Ücretsizdir

Kayıt ve Açılış Saat 09.00

XV. ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİ (ÖÇM) SEMPOZYUMU

15. ÖÇM Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Serdar BAYRAK
Prof. Dr. Pınar AKAN
Prof. Dr. Emel ULUSOY
Prof. Dr. Aylin ARICI
Prof. Dr. Mustafa BARIŞ
Prof. Dr. Hülya ELLİDOKUZ
Prof. Dr. Leyla İYİLİKÇİ KARAOĞLAN
Prof. Dr. Belgin ÜNAL
Prof. Dr. Ayşe Aydan ÖZKÜTÜK
Prof. Dr. Semra KOÇTÜRK
Doç. Dr. Nevcivan GÜLDAŞ
Doç. Dr. Özlem MİMAN
Doç. Dr. Ayşe COŞKUN BEYAN
Doç. Dr. Deniz KIZMAZOĞLU
Doç. Dr. Mehmet Emin ARAYICI
Doç. Dr. Meryem ALTIN EKİN
Dr. Öğr. Üyesi Aslı AKDÖNER
Dr. Öğr. Üyesi Serap KONAKÇI
D2 Öğr. Hasan GENÇ
D4 Öğr. Efe TÜRKMEN

15. ÖÇM Bilimsel Kurulu

Prof. Dr. Ali Rıza ŞİŞMAN
Prof. Dr. Ayfer DAYI
Prof. Dr. Aylin ARICI
Prof. Dr. Çağdaş GÜDÜCÜ
Prof. Dr. Gizem ÇALIBAŞI KOÇAL
Prof. Dr. Göksel BENGİ
Prof. Dr. Hatice ŞİMŞEK KESKİN
Prof. Dr. İsmail SARI
Prof. Dr. Kemalcan TERTEMİZ
Prof. Dr. Bahriye Oya İTİL
Prof. Dr. Şule KALKAN
Prof. Dr. Şule ÖZBİLGİN
Doç. Dr. Deniz KIZMAZOĞLU
Doç. Dr. Dilek Ömür ARÇA
Doç. Dr. Gamze TUNA
Doç. Dr. Gökçe İŞCAN
Doç. Dr. Hüseyin Salih SEMİZ
Doç. Dr. Meltem ALPER
Doç. Dr. Sibel BÜYÜKÇOBAN
Dr. Öğr. Üyesi Nazlı MERT ÖZÜPEK
Dr. Öğr. Üyesi Oğulcan ÇÖME
Dr. Öğr. Üyesi Serap KONAKÇI

Değerli Öğretim Üyelerimiz ve Sevgili Öğrencilerimiz,

Tıp eğitiminin temel amacı, yalnızca mesleki bilgi ve becerileri yüksek hekimler yetiştirmek değil; aynı zamanda bilimsel düşünceyi benimseyen, merak eden, sorgulayan, araştıran, etik değerlere bağlı ve içinde bulunduğu topluma karşı sorumluluk taşıyan bireyler kazandırmaktır. Bu anlayış doğrultusunda yapılandırılan **Özel Çalışma Modülleri (ÖÇM)**, öğrencilerimize ilgi ve merakları doğrultusunda farklı alanlarda çalışma, yeni bilgiler üretme ve farklı disiplinlerle etkileşim içinde öğrenme fırsatı sunmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi ÖÇM Programı; bilimsel araştırmadan sosyal sorumluluk çalışmalarına, eleştirel düşünceden tıpta insan bilimlerine uzanan geniş bir yelpazede öğrencilerimizin akademik ve kişisel gelişimlerini desteklemektedir. Bu çalışmalar, öğrencilerimizin yalnızca iyi birer hekim olmalarına değil, aynı zamanda **insanı merkeze alan, toplumsal duyarlılığı güçlü ve yaşam boyu öğrenmeyi sürdüren hekimler** olarak yetişmelerine katkı sağlamaktadır.

Bu yıl düzenlenecek olan **XV. ÖÇM Sempozyumu**, öğrencilerimizin emek, merak ve bilimsel üretimlerinin paylaşılacağı değerli bir platform olma özelliğini taşımaktadır. Sempozyum kapsamında sunulacak çalışmaların; yeni soruların ortaya çıkmasına, farklı bakış açılarının buluşmasına ve öğrencilerimizin bilimsel yolculuklarına ilham vermesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Öğrencilerimizin heyecanını ve emeklerini paylaşacağımız bu anlamlı bilimsel buluşmada sizleri aramızda görmekten büyük mutluluk duyacağız.

Saygılarımızla,

ÖÇM Düzenleme Kurulu

XV. ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİ (ÖÇM) SEMPOZYUM PROGRAMI

09.00-09.15 **Kayıt**

09.15-09.30 **Saygı Duruşu-İstiklal Marşı**
Müzik Dinletisi (DEMÜT)

09.30-10.15 **Açılış Konuşmaları**
Prof. Dr. Leyla İYİLİKÇİ KARAOĞLAN, Sosyal Sorumluluk ÖÇM Kurul Başkanı
Prof. Dr. Serdar BAYRAK, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Bayram YILMAZ, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü

09.45-10.15 **Prof. Dr. Bayram YILMAZ,** Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü
Beyin Araştırmalarında Metodolojik Teknoloji: Optogenetik, Beyin Mikrodiyaliz, Mikropanç, İmmünofloresan ve Fiber Fotometri

10.15-10.45 **2025-2026 Eğitim Yılında TÜBİTAK 2209 ve TÜSEB öğrenci projeleri sahiplerine teşekkür belgesi verilmesi**

10.45-11.15 **Posterlerin gezilmesi**

11.15-13.00 **Fakültemiz XV. ÖÇM Sempozyumunda Derece Alan Öğrencilerin Sözlü Sunumları**

Oturum 1
Sosyal Sorumluluk ÖÇM Kapsamında dereceye giren öğrencilerin sunumları
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ayşe COŞKUN BEYAN, Sosyal Sorumluluk ÖÇM Kurulu
Efe TÜRKMEN, Dönem IV Öğrencisi

Oturum 2
Araştırma Becerileri ÖÇM Kapsamında dereceye giren öğrencilerin sunumları
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Nevcivan GÜLDAŞ, Araştırma Becerileri ÖÇM Kurulu
Ahmet Ersin YENER, Dönem V Öğrencisi

Ödül Töreni ve Kapanış

16 Ekim 2026 Cuma Saat: 09.00-13.00
Yer: Dokuz Eylül Üniversitesi Prof. Dr. Ömer Yiğitbaşı Konferans Salonu
İnciraltı-İZMİR

ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİ (ÖÇM)

ÖÇM tıp eğitiminde, öğrencilerin ilgi duydukları alanlarda derinlemesine bilgi ve beceri kazanmasını amaçlayan eğitsel etkinliklerdir. Bu kapsamda öğrencilerin (I) bilgi kaynaklarına ulaşma ve bağımsız öğrenme becerisi kazanması,(II) bilimsel metodolojinin temel ilkelerini öğrenmesi ve uygulaması (III) bilimsel yayın türlerini eleştirel bir bakış açısı ile değerlendirmesi, (IV) bilimsel çalışmaları yazılı ve sözlü sunma becerisini geliştirmesi, (V) sosyal sorumluluk çalışmaları konularında farkındalık ve duyarlılık kazanması, (VI) tıpta insan bilimleri etkinliklerinin tıp eğitimi ve uygulamalarıyla ilişkisini kavraması hedeflenmektedir.

ÖÇM'nin Sosyal Sorumluluk, Tıpta İnsan Bilimleri, Eleştirel Değer Biçme ve Araştırma Becerileri olmak üzere dört türü vardır.

Sosyal Sorumluluk: Amacı, öğrencilerin toplumu tanımaları, toplumsal konulardaki duyarlılıklarını artırmaları ve katkıda bulunmalarını sağlamaktır. Öğrencilerin, ekip olarak içinde yaşadıkları toplumun gereksinimleri ile örtüşen ve katkı sağlayabilecekleri etkinliklerde çalışarak bireysel ve toplumsal farkındalık kazanmaları hedeflenmektedir. Sosyal Sorumluluk ÖÇM'leri kurum içinde veya DEÜ Tıp Fakültesi ile "Özel Çalışma Modülleri Uygulama Esaslarına" uygun olarak karşılıklı protokol yapılmış kurumlarda yapılır.

Tıpta İnsan Bilimleri: Amacı, öğrencilere edebiyat, sosyoloji, psikoloji, felsefe, tarih, sanat ve antropoloji gibi insan odaklı alanların tıp ve uygulamaları ile ilişkisi hakkında farkındalık ve insancıl yaklaşımı önceleyen bütüncül bir bakış açısı kazandırmaktır. Öğrencilerin belirlenen alanlarda bilgi edinmesine yönelik etkinliklerle disiplinler arası bakış açısı kazanmaları hedeflenmektedir.

Eleştirel Değer Biçme: Amacı, öğrencilere bilimsel kaynaklara ulaşma, bu kaynakları araştırma tasarımı ve yöntemi açısından okuma ve eleştirme becerisi kazandırmaktır. Öğrencilerin, gereksinim duydukları bilgiye ulaşmak için bilimsel literatürü etkin bir şekilde tarama ve uluslararası kılavuzlar doğrultusunda eleştirel değer biçme uygulamaları yapması hedeflenmektedir.

Araştırma Becerileri: Amacı, öğrencilere tıp alanında bilimsel araştırma bilgi ve becerisi kazandırmaktır. Bu kapsamda, öğrencilerin seçtikleri bir konuda, etik ilkeleri gözeterek gözlemsel ya da deneysel araştırma planlama, yürütme, analiz ve rapor yazma uygulamalarına katılmaları hedeflenmektedir. Gözlemsel araştırmalarda, anketler, hasta kayıtları, arşiv materyalleri gibi araçları kullanarak veri toplamaları, bu verileri analiz etmeleri ve sonuçları sunmaları beklenmektedir. Deneysel araştırmalarda ise kurum içi veya dışında bulunan, DEÜ Tıp Fakültesi ile "Özel Çalışma Modülleri Uygulama Esaslarına" uygun olarak karşılıklı protokol yapılmış araştırma laboratuvarlarında, kliniklerde ya da alanda gerçekleştirilen araştırmaları planlamaları, yürütmeleri, verileri analiz etmeleri ve sonuçlarını sunmaları beklenmektedir.

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

No	Proje kodu	Proje adı
1	SSP0285	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Sağlıkta Teknoloji Transfer Süreçlerine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi
2	SSP0287	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Personelinin Kan Basıncı Değerlerinin Tespiti
3	SSP0288	Genç Bireylerde Kardiyovasküler Risk Faktörlerinin Değerlendirilmesi
4	SSP0292	Tütünsüz Kampüs
5	SSP0294	Kadınlarda Serviks Kanseri Risk Faktörleri ve HPV Aşısı
6	SSP0296	Görüntüleme Korkusunu Yenmek: MR ve BT Sürecinde Hasta Kaygısını Azaltmak
7	SSP0297	Vincent Van Gogh – Hayatı, Eserleri ve Hastalığı
8	SSP0302	Hastanemiz Çöp Olmasın
9	SSP0303	Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Sürdürülebilirlik Farkındalığı Tıbbi Materyal Geri Kazanımı Projesi
10	SSP0304	Minik Bilim İnsanlarıyla Deneysel Yöntemlere Giriş
11	SSP0306	Okul Çocukları Hayat Kurtarabilir
12	SSP0307	Atık Kutusunu Doğru Doldur
13	SSP0308	Dijital Okur Yazarlıkta Nesiller Arası Dayanışma Projesi
14	SSP0309	Tıp Öğrencileri Arasında Endometriyozis ve Adenomyozis Farkındalığının Araştırılması: Prospektif Anket Çalışması
15	SSP0310	Kan ve Kök Hücre Bağışının Yaşam Kurtarıcı Rolü: Farkındalık ve Gönüllü Bağışçılık
16	SSP0312	Üriner Sistem Taş Hastalığı: Farkındalık ve Prevelans Çalışması
17	SSP0314	Üroloji polikliniğine başvuran hastalarda temel tıbbi terim ve hastalıkları bilme, anlama farkındalık çalışması
18	SSP0328	Üniversite Öğrencilerinde Davranışsal Bağımlılıklardan (Teknoloji: İnternet, Dijital Oyun, Sosyal Medya, Akıllı Telefon ve Kumar)
19	SSP0284	Diyabet Hastalığının Teşhisinde Karşılaştırmalı Yapay Zeka Analizi: Karar Destek Sistemlerinin Doğruluk Değerlendirmesi

ARAŞTIRMA BECERİLERİ PROJELERİ

No	Proje kodu	Proje adı
1	ARS0266	Karbonmonoksit (CO) Ölçümü ile Farkındalık Yaratmak Sigara Bırakma Motivasyonu Sağlar mı?
2	ARS0269	Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Kadavra Algısı ve Öğrencilerin Tıp Eğitiminde Kadavra Kullanımına Yönelik Yaklaşımları
3	ARS0270	Foramen Parietale'nin Morfolojik ve Morfometrik Anatomisi
4	ARS0272	Hastanede Yatan Hastalarda Nazal Staphylococcus Aureus ve Metisilin Dirençli Staphylococcus Aureus Taşıyıcılığının ve Bununla İlişkili Risk Faktörlerinin Araştırılması
5	ARS0274	Koku Duyusunun İşitsel Beyin Asimetrisi Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi
6	ARS0275	Lavanta Kokusu ve Uyaran Hızının Açık Zamanlama Üzerine Etkisi
7	ARS0275	Limon Kokusunun ve Örtük Zamanlamanın Karar Vermeye Etkisi
8	ARS0277	Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Yağ Oranları ile Fiziksel Aktivite Düzeyleri Arasındakı İlişkinin Araştırılması
9	ARS0278	Uzun Süreli Diyabette Kapiller Rarefaksiyon: Tırnak Yatağı Kapilleroskopisiyle 10 Yıllık Eşik Analizi
10	ARS0279	Dokuz Eylül Üniversitesi Kardiyoloji Polikliniğine Başvuran Hastaların Dijital Sağlık Okur Yazarlığının Değerlendirilmesi
11	ARS0282	Toplumda Meme Kanseri Farkındalığı ve Erken Tani Algısı
12	ARS0283	Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Spor Hekimliği Farkındalığı
13	ARS0284	Ön Çapraz Bağ Rekonstrüksiyonu Sonrasi Hastalarda Greft Tiplerinin Fonksiyonel ve Psikolojik Sonuçlar Üzerindeki Etkisi
14	ARS0285	Kolorektal Kanser Hücrelerinde Mitomisinin Ferroptotik Hücre Ölümü Üzerine Etkisi
15	ARS0287	BRCA1 Geninin Klinik Önemi Bilinmeyen Varyantlarının Moleküler Dinami, Yapay Zekâ Destekli Protein Katlama Araçlari ve 3D Moleküler Görüntüleme Yazılımları Kullanılarak Değerlendirilmesi
16	ARS0289	Önemi Belirsiz Monoklonal Gamopati Olgularındaki Germ Soyu ve Mitokondriyal Varyantların Prognozla İlişkilerinin Araştırılması
17	ARS0291	Nöroendokrin Tümörlerde Yapay Zeka (CHATGPT VS GEMINI) Performans Karşılaştırması: Ki-67 Proliferasyon İndeksi Değerlendirme
18	ARS0296	Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Özel Çalışma Modülü ve Probleme Dayalı Öğrenme Oturumlarının Algılanan Etkililiğinin Değerlendirilmesi

19	ARS0297	Kolorektal Kanser Progresyonu İlişkili Fosforilasyon Bölgelerinin İn-silico Tespiti ve Küçük Ligand Adaylarının Sanal Taraması
20	ARS0298	Yapay Zekâ Destekli Tanı Sistemlerine Güven, Kaygı ve Kabul: Klinik Branşlar Arası Karşılaştırmalı Analiz
21	ARS0300	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Öğrencilerinde Lisans Eğitiminin Ergonomi Farkındalığı ve Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıklarına Etkisi
22	ARS0303	Akılcı Antibiyotik Kullanımında Akran Eğitiminin Rolü
23	ARS0304	Üçüncü Basamak Bir Hastaneye Başvuranlarda Enfeksiyon Hastalıkları ve Aşı Sağlık Okuryazarlığı
24	ARS0305	Miyokardiyal İskemi-Reperfüzyon Hasarında İskemik Ardkoşullanmanın FGF21 Düzeyine Etkisi
25	ARS0306	Adli Mikrobiyoloji ve Biyolojik Savunma
26	ARS0309	Yoğunbakım Ünitesinde Çalışan Hemşirelerin İnvaziv Mekanik Ventilasyon (IMV) ve Noninvaziv Mekanik Ventilasyon (NIMV) ile Takipli Hastalarda Nebülizatör Tedavi Uygulama Etkinliği: Bir Pilot Çalışma
27	ARS0310	Üç Boyutlu Yazıcı ile Cerrahi Modelleme ve Simulasyon
28	ARS0311	Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Yorgunluk Değerlendirme Ölçeği ile Yorgunluğun Değerlendirilmesi
29	ARS0312	Üniversite Öğrencilerinde Raynaud Fenomeni Prevalansı ve İlişkili Faktörler: Kesitsel Bir Çalışma
30	ARS0314	İdiyopatik Pulmoner Fibrozis (İPF) Hastalarında Mediastinal Lenf Nodları ve Vasküler Yapıların Değerlendirilmesi
31	ARS0317	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi 2025 -2026 Akademik yılında Dönem 3'de Öğrenim Gören Öğrencilerin Eğitim Ortamına Yönelik Algıları ve Etki Eden Faktörler
32	ARS0318	Yaşlı Bireylerde Kısa Süreli Egzersiz Müdahalesinin Kognitif İşlevler Üzerine Etkisi
33	ARS0320	Acil Tıpta İntörn Hekimlerin İyilik Hali
34	ARS0321	Dokuz Eylül Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Ev Ortamında Sık Karşılaşılan Zehirlenme Etkenleri Konusunda Bilgi Düzeyleri ve Eğitimin Etkisi
35	ARS0322	Kastisinin lipopolisakkarit ile aktive edilen mikroglial hücrelerde migrasyona etkisinin araştırılması

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0285	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKTA TEKNOLOJİ TRANSFER SÜREÇLERİNE YÖNELİK FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ

Abdussamet Yusuf ŞIK[1], Gökdeniz DAĞ[1], Fatmanur ŞAHİN[1], Muhammed DEMİR[1], Ömer Faruk GÜRKAN[1], Amırreza CHAVOSHIGHAREHGHESHLAGHI[1], Eyüp YAMAN[1], Emirhan TOK[1], Fatemeh YOUSEFIAN[1], Taner ONAY[2], Gamze TUNA[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Eğitimi Ana Bilim Dalı

[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Moleküler Tıp Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç:
Sağlık alanında yenilikçi fikirlerin toplumsal faydaya dönüşmesinde teknoloji transfer süreçleri önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmada Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin sağlıkta teknoloji transfer süreçlerine yönelik farkındalık düzeylerinin araştırma becerileri, proje yönetimi, fikri mülkiyet, girişimcilik ile yaratıcılık ve inovasyon boyutlarında değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem:
Tanımlayıcı ve kesitsel tipte planlanan araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Etik kurul onayı alınmıştır (27.04.2026, 2026/17-31). Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve beş alt boyuttan oluşan 50 maddelik Teknoloji Transferi Farkındalık Anketi kullanılarak çevrim içi ortamda toplanmıştır. Çalışmaya 64 öğrenci katılmıştır. İstatistiksel analizlerde tanımlayıcı istatistikler ve alt boyut ortalama puanları değerlendirilmiştir.

Bulgular:
Katılımcıların %67,2'si erkek, %32,8'i kadın olup çoğunluğunu (%67,2) Dönem 1 öğrencileri oluşturmuştur. Öğrencilerin %90,6'sı Teknoloji Transfer Ofisi'ni bilmediğini, %85,9'u patent/fikri mülkiyet eğitimi almadığını ve %84,4'ü girişimcilik/inovasyon etkinliklerine katılmadığını belirtmiştir. Buna karşın öğrencilerin %53,1'i sağlık alanında geliştirmek istediği bir fikir veya çözmek istediği bir problem olduğunu ifade etmiştir. Teknoloji Transferi Farkındalık Anketi sonuçlarına göre öğrencilerin araştırma becerileri (3,58/5), proje yönetimi (3,64/5), fikri mülkiyet (3,33/5), girişimcilik (3,61/5) ve yaratıcılık-inovasyon (3,75/5) alanlarındaki farkındalık düzeyleri orta-yüksek düzeyde bulunmuştur. En yüksek farkındalık puanı yaratıcılık ve inovasyon, en düşük puan ise fikri mülkiyet alanında saptanmıştır.

Sonuç:
Tıp fakültesi öğrencileri yaratıcı düşünme ve girişimcilik potansiyeli açısından olumlu bir profil sergilemekle birlikte teknoloji transferi, patent ve fikri mülkiyet konularında bilgi eksiklikleri taşımaktadır. Tıp eğitiminde teknoloji transferi, girişimcilik ve fikri mülkiyet içeriklerinin güçlendirilmesi; öğrencilerin sağlık alanındaki yenilikçi fikirlerini uygulamaya aktarabilmelerine katkı sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler:
Teknoloji transferi, tıp eğitimi, girişimcilik, inovasyon, fikri mülkiyet.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0287	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ PERSONELİNİN KAN BASINCI DEĞERLERİNİN TESPİTİ

Işıl ASLAN[1], Zeynep Pelin KUZUCU[1], Vedat Arda ALTUNÖZ[1], Mehmet Ali KOÇAK[1], Ali BALCI[1], Berat DEMİR[1], Hüseyin DURSUN[2]

[1]Dokuz Eylül üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Kan basıncı (KB) ölçüm tekniği ve hipertansiyon (HT) hakkında bilgi edinilmesi; hastane personeliyle yapılan ölçümler sonucunda bu bilgi ve verilerin pekiştirilmesi.

Gereç ve yöntemler: Bu kapsamda KB ölçüm aletlerinin türleri ve kullanım alanları öğrenilmiştir. Ayrıca esansiyel HT tanımı, sekonder HT nedenleri, toplumda görülme sıklıkları öğrenilmiştir. Ölçümler için proje sorumlusu öğretim üyesi tarafından temin edilen tansiyon aleti kullanılmıştır. Ölçümlerden önce personelden son yarım saat içinde kahve, çay, sigara tüketip, tüketmediği, egzersiz yapmadığı teyit edilmiştir. Ölçümler personeller yeterli süre dinlendirildikten sonra yapılmış, doğru pozisyon sağlanmıştır. Ölçümler sağ ve sol olmak üzere her iki koldan yapılmıştır. Sonuçlar not edilerek veri tabanı oluşturulmuştur.

Sonuçlar: ÖÇM kapsamında 73 kadın, 57 erkek olmak üzere 130 hastane personelinde ölçümler yapılmıştır. 16 kişi hipertansiyon tanısına sahip olduğunu beyan etmiştir. 6 kişide yeni tanı hipertansiyon şüphesi görülmüş ve gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Araştırmalar ve çalışma popülasyonundan elde ettiğimiz veriler ışığında KB'nın her iki kolda aynı olmayacağı verilerle desteklenmiştir. Sağ koldan yapılan KB ortalamalarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (Sağ kol sistolik -diastolik KB ortalaması 115-78 mmHg olarak gözlenirken; sol sistolik- diastolik KB ortalaması 112-73 mmHg olarak gözlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kan basıncı, hipertansiyon, sağ-sol kol kan basıncı değerleri

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0288	GENÇ BİREYLERDE KARDİYOVASKÜLER RİSK FAKTÖRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Efe Ali EMİRAL[1], Berk Jiyan YILDIZ[1], Arda BÖLÜKBAŞ[1], Delfin ERSOY[1], Muhammed Yusuf KARA[1], Ceyda YAFAY[1], Cemal Arda ÜSTEBAY[1], Prof. Dr. Bahri AKDENİZ[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Bu anket çalışmamızın amacı Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin kendi beyanlarına dayalı olarak kardiyovasküler risk faktörlerini, yaşam tarzı ve beslenme alışkanlıklarını, fiziksel aktivite düzeylerini ve sağlık takibi alışkanlıklarını değerlendirmektir.

Gereç-Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki bu araştırmada, Dekanlık izni ve Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu onayı alınarak 160 tıp fakültesi öğrencisine yüz yüze 22 soruluk anket uygulanmıştır. Katılımcılardan demografik veriler, antropometrik ölçümler, beslenme, fiziksel aktivite, zararlı alışkanlıklar ve aile öyküsü bilgileri toplanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %52,5'i kadın, %47,5'i erkektir. Bildirilen boy ve kilo değerlerine göre öğrencilerin %49,4'ü normal kilolu, %22,5'i zayıf, %20,6'sı fazla kilolu ve %7,5'i obez kategorisindedir. Katılımcıların %23,1'i aktif sigara kullandığını belirtmiş olup erkeklerde sigara bildirimi daha yüksektir. Öğrencilerin %16,3'ü her hafta en az bir kere alkol, %5,7'si ise her hafta en az bir kere enerji içeceği tükettiğini ifade etmiştir. Beslenme alışkanlıklarında katılımcıların %61,3'ü günde 2 öğün beslendiğini, %61,9'u haftada en az 3 gün işlenmiş gıda tükettiğini, %44,4'ü ise günde 1 porsiyondan az meyve-sebze yediğini bildirmiştir. Katılımcıların %77,5'i düzenli spor yaptığını belirtmiş; en çok kardiyo (%43,6) ve kuvvet (%28,0) egzersizleri tercih edilmiştir. Yoğun fiziksel aktivitelerde öğrencilerin %34,4'ü zorlanma hissettiğini ifade etmiştir. Katılımcıların %11,9'u hekim tanılı bir hastalığı olduğunu, %57,5'i ise ailesinde kardiyovasküler hastalık öyküsü bulunduğunu bildirmiştir. Son bir yılda 35 öğrenci tansiyonunu ölçtürmediğini, 54 öğrenci ise kan tahlili yaptırmadığını belirtmiştir.

Sonuç: Anket çalışması sonucunda, fiziksel aktiviteye katılım oranı yüksek bildirilse de işlenmiş gıda tüketimi, düzensiz öğün alışkanlığı, tütün kullanımı ve rutin sağlık kontrollerinin ihmal edilmesi önemli kardiyovasküler risk faktörleri olarak değerlendirilmiştir. Geleceğin hekim adaylarında öz farkındalığı ve koruyucu sağlık bilincini destekleyecek yaklaşımların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kardiyovasküler risk, tıp fakültesi öğrencileri, yaşam tarzı, beslenme, öz bildirim.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0292	TÜTÜNSÜZ KAMPÜS

Bejan TANRIKULU[1], Helen ASUTAY[1], Avşin KARABOĞA[1], Halil Selim CERRAH[1], Elif Azra KUŞVURAN[1], Türkan GÜNAY[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Tütün ürünlerinin kullanımı, dünya genelinde önlenebilir hastalık ve ölümlerin başlıca nedenlerinden biridir. Üniversite öğrencilerinde tütün kullanımını azaltmaya yönelik uygulamalarından biri olan tütünsüz kampüs politikaları; farkındalık yaratmayı, bireyleri bilinçlendirmeyi ve sağlıklı yaşamı teşvik etmeyi hedeflemektedir. Bu çalışmanın amacı Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Yerleşkesinde tütün ürünlerinin (sigara, elektronik sigara vb.) kullanımı ve zararlarına ilişkin farkındalığın yapılacak etkinlikler yoluyla artırılmasıdır.

Gereç-Yöntem: Çalışmalar, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinde 2026 yılında sosyal sorumluluk projesi kapsamında yürütülmüştür. ÖÇM kapsamında; tütün ürünlerinin sağlığa etkileri (pasif içicilik, özellikle gebe ve çocuklara etkisi vb. konular), tütünle mücadele kapsamındaki çalışmaların gözden geçirilmesi, yasa ve eylem planı eğitimi (4207 sayılı yasa, MPOWER, Tütünle Mücadele Eylem Planı), saha gezileri: Kampüs ve çevresi dolaşılarak sigara içilen yerlerin yasaya uygunluğunu denetleyip değerlendirme ve İzmir Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Başkanlığı Tütün ve Diğer Bağımlılık Yapıcı Maddelerle Mücadele Şube Müdürlüğü ziyareti, etkinlikler: CO (karbonmonoksit) ölçümü, alan etkinlikleri, broşür dağıtma, pankart açma ve bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Bulgular: ÖÇM öğrencilerine konuyla ilgili bilgi düzeyini artırmaya, geliştirmeye yönelik eğitimler verilip öğrencilerle konu hakkında konuşulmuş, fikirleri alınmıştır. Alan gezileri: Sağlık Yerleşkesi dolaşılarak sigara ve diğer tütünlü mamullerin kullanıldığı yerlerin yasaya uygunluğu değerlendirilmiştir. Etkinlikler: CO ölçümü, broşür dağıtma, bilgilendirme ve alan etkinlikleri yapılmıştır. CO düzeyi yüksek olan bireyleri bilgilendirerek sigarayı bırakabilecekleri birimler anlatılmıştır. 31 Mayıs Tütünsüz Bir Dünya Günü nedeniyle Balçova İlçe Sağlık Müdürlüğü işbirliğinde fakültede farkındalık çalışmaları yapılmıştır.

Sonuçlar: Özellikle Sağlık Yerleşkesindeki kafelerde sigara içilmemesi gereken alanlarda sigara içildiği ve masalarda küllük bulundurulduğu; dekanlık binası çevresinde dumansız hava sahaları içinde sigara içildiği, yerlere sigara izmaritleri atılmış olduğu, 4207 sayılı yasanın ihlal edildiği, **y**erleşkede dumansız hava sahalarını belirleyen çizgilerin anlamının bilinmediği, bu çizgilerin ve yazıların zamanla silikleşip anlaşılamaz hale geldiği, **u**yarıları ve bilgilendirmeleri içeren levhaların uygun yerlere asılı olduğu, CO ölçümünün farkındalığı artırmak için önemli olduğu saptanmıştır.

Öneriler: Sigara ve diğer tütün ürünlerinin içildiği alanların sınırlarının belirlenip sadece bu alanlarda sigara içilmesine izin verilmesi, izin verilmeyen alanlarda sigara içenlere yaptırım uygulanması, tüm yerleşkede “sigara içilmez” yazılarının çoğaltılması, sigara içilmeyen alanları belirleyen çizgilerin ve yazıların belirgin ve anlaşılır olması ve bireylerin bilgilendirilmesi, sigara içilen alanlarda izmarit kirliliğini önlemek için gerekli önlemlerin alınması, tütünsüz, nikotinsiz bir yerleşke oluşturmak için yerleşkede bulunan herkesin katılımının sağlanması.

Anahtar Sözcükler: Tütünle mücadele, CO ölçümü, üniversite öğrencileri, farkındalık yaratma, sağlık riski

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0294	KADINLARDA SERVİKS KANSERİ RİSK FAKTÖRLERİ VE HPV AŞISI

Andia RAKHSHA[1], Elif Reyhan DİŞÇİ[1], Elif Sena FİDAN[1], Melike ÖZDURAN[1], Mehlika YAĞMUR[1], Naz ALBAYRAK[1], Sahar BARDOUDEH[1], Salih Can ÇİÇEK[1], Aslı AKDÖNER[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Çalışmanın amacı, kadınlarda en fazla görülen dördüncü kanser türü olan serviks kanserinin epidemiyolojisi, risk faktörleri, virüsün moleküler onkojenik mekanizmaları, HPV aşılarının klinik etkinliği ve entegre tarama programları hakkında bilgi sahibi olmak ve literatürü özetlemektir.

Gereç-Yöntem: Çalışmada, bilimsel veri tabanlarında bulunan makaleler, klinik çalışmalar ile güncel kılavuzlara ait kanıta dayalı literatür verileri sistematik olarak derlenerek özetlenmiştir.

Bulgular: Mevcut sigara içicilerinde serviks kanseri göreceli riski 1.70'tir ve risk paket-yıl miktarı ile artmaktadır. İmmün yetmezliği olanlarda hastalık ilişkisi çok daha güçlüdür. Vakaların %55-60'ı yetersiz taranan kadınlarda görülmektedir. Kanserlerin %70'inden sorumlu olan HPV 16/18 tiplerinin E6/E7 onkoproteinleri, p53 ve Rb tümör baskılayıcı yolaklarını bozarak karsinogenezi tetiklemektedir. Üç dozluk aşı şeması enfekte olmayanlarda CIN2+ lezyonlarına karşı %98 koruma sağlarken; güncel DoRİS çalışması, tek dozun da %97.5 üzerinde antikor yanıtı ile benzer etkinlik sunduğunu kanıtlamıştır. Human Papilloma Virüsü DNA testlerinin duyarlılığı Pap smear'den yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Human Papilloma Virüsü aşıları (bivalan, kuadrivalan, nonavalan), servikal lezyonlara karşı yüksek koruyuculuk ve güvenlik profiline sahiptir. Aşılama birincil korunmada mutlak başarı sağlasa da aşı kapsamı dışındaki tipler nedeniyle tarama programları kesilmemelidir. Aşı ve tarama stratejilerinin (Pap smear/HPV DNA) birlikte uygulanması, hastalığı tamamen önlenebilir kılmaktadır. Dünya Sağlık Örgütünün "90-70-90" hedeflerine ulaşılması ve tarama/aşılama hizmetlerine küresel erişimin arttırılması, serviks kanserinin bir halk sağlığı sorunu olmaktan çıkarılmasını sağlayacaktır.

Anahtar Sözcükler: Serviks Kanseri, Human Papilloma Virüsü, HPV aşısı, Serviks Kanseri Risk Faktörleri

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0296	GÖRÜNTÜLEME KORKUSUNU YENMEK: MR VE BT SÜRECİNDE HASTA KAYGISINI AZALTMAK

Doğuhan BEYAZ[1], Ege TATLI[1], İnci Naz KARAMAN[1], Nuri Ata DEMİR[1], Mustafa Mahmut BARIŞ[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: MR ve BT incelemeleri sırasında hastalarda kaygı ve klostrofobiye neden olan faktörleri belirlemek ve kaygıyı azaltabilecek yöntemleri değerlendirmek.

Yöntem: Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi'nde randevulu 45 BT ve 55 MR hastasına iki ayrı anket uygulanmıştır. İlk ankette kaygıya neden olan faktörler, ikinci ankette ise kaygıyı azaltabilecek çözüm önerileri değerlendirilmiştir. Çözüm önerileri 1–3 arasında puanlanmıştır.

Bulgular: BT hastalarında en önemli kaygı nedeni dar alan (%30) olurken, bunu yüksek ses (%22,5) ve işlem öncesi ilaç kullanımı (%15) izlemiştir. Kaygıyı azaltmada en yüksek puanı cihazın daha geniş olması (2,53), ardından teknisyenin açık iletişimi (2,47) ve rahatlatıcı müzik (2,36) almıştır.
MR hastalarında ise kaygının en önemli nedeni belirgin şekilde dar alan (%61,2) olarak bulunmuş, bunu yüksek ses (%14,3) ve işlemin uzun sürmesi (%8,1) izlemiştir. En yararlı bulunan yöntem rahatlatıcı müzik (2,57) olurken, cihazın geniş olması ve VR kullanımı (2,50) ikinci sırada yer almıştır.

Sonuç: Hem MR hem de BT incelemelerinde hastaların kaygısındaki temel faktör dar alan algısıdır. BT'de daha geniş cihaz tasarımı ve teknisyen-hasta iletişimi; MR'da ise rahatlatıcı müzik, geniş cihaz tasarımı ve VR uygulamaları öne çıkan çözümlerdir. Bu tür basit çevresel ve iletişimsel düzenlemelerin, özellikle klostrofobi riski yüksek hastalarda sedasyon gereksinimini azaltarak görüntüleme sürecini kolaylaştırabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Görüntüleme, Kaygı, Hasta, MR, BT

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0297	VINCENT VAN GOGH – HAYATI, ESERLERİ VE HASTALIĞI

Arda TOSUN[1], Beyzanur Hilal SEVEN[1], Ecrin BALTA[1], Elif Rana ARSLAN[1], Fatma Göksu GÖK[1], Özgür Efe ÇELİK[1], Umut Efe YİĞİT[1], Yasin Umut KESKİN[1], Zeynep ASLANBAY[1], Zeynep Tuba GÜNEY[1], Çiğdem İÇKE[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 1 ÖÇM Grubu
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Sanat, hayatın zorluklarına karşı insanoğluna güç veren bir kaynaktır. Tababet sanatını gerçekleştirirken karşılaştığımız zorluklar karşısında sanatın iyileştirici gücünün desteği çok anlamlıdır. ÖÇM konu seçimizde hedefimiz; sanatın bireysel gelişimimize ve içsel dünyamızdaki yolculuğumuza olan katkıları hakkında farkındalık yaratmak, açılan bu yoldan daha çok bireyi sanat ile buluşturmaktır.

ÖÇM'nin uygulamasında kullanılan gereç ve yöntemler: Çalışmamızda Vincent Van Gogh'un kısa yaşamını, eserlerini ve hastalığını kaynak araştırması yöntemini kullanarak irdeledik. 30 Mart 1853'te Hollanda'da doğan Vincent Van Gogh, sanat hayatına 27 yaşında başlamasına rağmen yalnızca on yıl içinde yaklaşık 900 yağlı boya tablo ve 1100 çizim ve eskiz üretti. Önemli eserlerinden bazıları; Patates Yiyenler (The Potato Eaters-1885), Kafe Terasta Gece (Café Terrace at Night-1888), Gece Kahvesi (The Night Café-1888), Ayçiçekleri (Sunflowers-1888), Kırmızı Üzüm Bağı (The Red Vineyard-1888), Sargılı Kulaklı Otoportre (Self-Portrait with Bandaged Ear-1889), Yıldızlı Gece (The Starry Night-1889) Badem Çiçekleri (Almond Blossom-1890), Doktor Gachet'nin Portresi (Portrait of Dr. Gachet-1890), Kargalarla Buğday Tarlası (Wheatfield with Crows-1890)

Van Gogh'un hayatı mercek altına alındığında onun sadece bir hastalıktan değil, farklı hastalıkların semptomlarından yakınmakta olduğu gözlenir. Konu ile ilgili en önemli ipuçları yaşamı sırasında yazdığı mektuplar, sağlık sorunlarına ailesinin getirdiği yaklaşımlar, aldığı tıbbi tanılar, literatürde yer alan ve ölümünden sonra araştırmacıların Van Gogh'un hastalıkları üzerinde yaptığı arşiv çalışmalarıdır.
Araştırmacılar Van Gogh'un olası tanılarının; temporal lob epilepsisi, bipolar bozukluk, Ménière hastalığı, akut intermittan porfiri, kurşun zehirlenmesi, ksantopsi olabileceğini ifade etmektedirler.

Sonuçlar:
Vincent van Gogh'un o meşhur coşkulu fırça darbeleri ve canlı renkleri, sadece bir resim tekniği değil iç dünyasındaki fırtınaların doğrudan tuvale yansımasıdır. Hayatı boyunca bipolar bozukluk ve epilepsi gibi hastalıklarla mücadele eden sanatçı, zihnindeki karmaşaya teslim olmak yerine acılarını ölümsüz eserlere dönüştürmeyi seçmiştir. Onun sanatı; yaşadığı krizlerin, halüsinasyonların ve uçlardaki duyguların yarattığı sıra dışı bir algının sonucudur. Van Gogh için resim yapmak, hastalığın getirdiği karanlıkla savaşmanın ve hayata tutunmanın tek yoluydu. O, zihnini yoran bu amansız mücadeleyi fırçasıyla renklere bulayarak, sanat tarihinin en büyüleyici eserlerini yaratmayı başarmıştır.

Anahtar Sözcükler: Vincent Van Gogh, Art, Starry Night, Sunflowers

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0302	HASTANEMİZ ÇÖP OLMASIN

Muhammed Can ÇETİNBAYRAKTAR[1], Muhammed Jiyan YILDIZ[1], İbrahim Aybars ÖZDEMİR[1], Şevket Hamza ÖZSUSAM[1], Şakir DORA[1], Semih YAŞAR[1], İbrahim AYDOĞDU[1], Deniz KAHRİMAN[1], Ahmet Kayra ÖZDEMİR[1], Sadık AYKUTLU[1], Leyla İYİLİKÇİ KARAOĞLAN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji Anabilim Dalı

Giriş-Amaç: Çevre kirliliği, özellikle sağlık kuruluşları çevresinde hem estetik hem de halk sağlığı açısından önemli bir sorundur. Bu çalışmanın amacı, hastanemiz ve yakın çevresindeki sigara izmariti ve genel çöp kirliliğine dikkat çekmek, hasta, hasta yakını ve personelde bu konuda toplumsal farkındalık oluşturmaktır.

Gereç-Yöntem: Bu sosyal sorumluluk projesi kapsamında 28.01.2026-13.05.2026 tarihleri arasında hastane bahçesi ve çevresinde gözlemsel saha çalışması gerçekleştirilecektir. Farkındalık oluşturmak amacıyla poster hazırlanması, bildiri özeti oluşturulması, saha araştırması ve çalışmalarının yapılması, çevredeki bireyler ile birebir iletişim kurulması, sorunlara yönelik görüş ve önerilerin alınması planlanmıştır. Bununla birlikte "Hastanemiz Çöp Olmasın" sloganı ile hazırlanacak baskılı tişörtler aracılığıyla saha çalışmaları desteklenecek ve halkın bilinçlendirilmesi hedeflenecek. Eğitim ve bilgilendirme çalışmaları kampüs içerisindeki personeller, hastalar, öğrenciler ve hasta yakınları üzerinde gerçekleşmesi planlandı

Bulgular: Uygulama süresince toplam 35-40 civarı kişiye ulaşılarak çevre kirliliği hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Katılımcılardan alınan geri bildirimlerde ve fikir alışverişlerinde, çevre temizliğine dair farkındalık düzeyinin düşük olduğu ve izmarit kutularının önemi vurgulanmıştır. Kampüsümüzün belirli bölgelerinde çok fazla sigara izmariti ve çöp bulunmaktadır. Örneğin özellikle hastane acil kapısının önü, tıp fakültesi dekanlığı önü, diş ve tıp fakülteleri dersliği önü gibi yerlerde fazlasıyla sigara izmariti ve çöp bulunmaktadır ve kampüsümüzde çöp kutusu eksikliği fazlasıyla görülmektedir. Bu kısıtı imkanlardan dolayı ekteki fotoğraflarda da görüldüğü üzere insanların kendi çabasıyla oluşturduğu izmaritlikler birçok kez gözlemlendi. Aynı zamanda dumansız hava sahalarında kurallara uyulmaması, denetimin olmaması ve cezaların caydırıcı olmaması sebebiyle dumansız hava sahaları işgal edilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak kampüsümüzde izmarit ve çöp atılacak kutularının eksikliğini hem saha araştırmalarımızda hem de halkla yaptığımız konuşmalarda fark ettik. Dolayısıyla kampüsümüzde izmaritlikler ve çöp kutuları arttırılmalı, dumansız hava sahalarının denetimi ve ceza caydırıcılığı arttırılmalı ve halkı bilinçlendirmek üzere çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Hastane, Sigara izmariti, Farkındalık, Çöp, Bilinçlendirme

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0303	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK FARKINDALIĞI TIBBİ MATERYAL GERİ KAZANIMI PROJESİ

Aylin AYAR[1], Amir Hossein FARJ ZAHED ASL[1], Eılyar BAGHERNAZHAD AGHMENAR[1], Hüseyin Ege ATLI[1], Mehmet Burak AKKUŞ[1], Mehmet Salih ARSLAN[1], Muhammed Furkan ARSLAN[1], Talya BABACAN[1], Yusuf Orkun Efe AL[1], Hüray İşlekel[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı, Prof. Dr. Hüray İşlekel (Danışman)

Giriş-Amaç: İklim krizi ve kaynak yetersizliği, sağlık sektöründe sürdürülebilir uygulamaları zorunlu kılmaktadır. Bu proje, tıp öğrencilerinin sürdürülebilirlik ve karbon ayak izi farkındalıklarını belirlemeyi; ayrıca öğretim üyelerinden toplanan tıbbi materyallerin (önlük, stetoskop, atlas vb.) yeniden kullanımıyla malzeme geri kazanımına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Gereç-Yöntem: Çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören 42 gönüllü Dönem I öğrencisine uygulanan anket verilerine dayanmaktadır. Katılımcıların sürdürülebilirlik kavramları, dijital temizlik, 5R stratejisi ve geri dönüşümde kurumsal yeterlilik algıları sorgulanmıştır. Proje kapsamında, bağışlanan materyallerin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacağı bir "eğitim dayanışması" modeli kurgulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %52,4'ü sürdürülebilirlik kavramını bildiğini belirtirken, %69'u dijital temizliğin karbon ayak izine etkisini bilmemektedir. 5R kuralını bilenler ile bilmeyenlerin oranı eşittir (%50). Öğrencilerin %80,9'u kurumsal sürdürülebilirlik olanaklarını yetersiz veya orta düzeyde görmektedir. Kaynak paylaşımı talebinde anatomi atlası (%71,4), tıbbi araç-gereçler (%61,9) ve beyaz önlük (%59,5) öne çıkmaktadır. Ayrıca öğrencilerin %90,5'i bu konuda topluma öncü olunması gerektiğini savunmaktadır.

Sonuç: Öğrencilerde yüksek toplumsal sorumluluk bilinci bulunmasına rağmen, teorik bilginin eyleme dönüşmesi için kurumsal destek ve somut projeler gereklidir. Toplanılacak malzemelerin yeniden kullanımı, öğrencilerin %57,1'nde görülen sürdürülebilirlik projelerine katılım çekincesini kırabilecek ve sürdürülebilirliği somutlaştıracak bir modeldir. Ayrıca fakülte genelinde 5R stratejisi odaklı uygulamalı atölyeler düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sürdürülebilirlik, Tıp Eğitimi, 5R Stratejisi, Karbon Ayak İzi, Tıbbi Materyal Yeniden Kullanımı

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0304	MİNİK BİLİM İNSANLARIYLA DENEYSEL YÖNTEMLERE GİRİŞ

İbrahim Dünya BADEMCİ[1], Engin BARAÇ [1], Nurullah BAYER [1], Cemre URAL ÖZKAN [2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Bilimsel kavramların erken yaşlarda deneyimlenerek öğrenilmesi, çocukların bilime yönelik merakını ve bilimsel düşünme becerilerini destekleyebilir. Bu sosyal sorumluluk çalışmasının amacı, okul öncesi dönemdeki çocuklara bilimin deneysel yönünü tanıtmak; gözlem, tahmin, sorgulama ve sonuç çıkarma becerilerini geliştirmek ve bilimi günlük yaşamla ilişkilendirerek eğlenceli bir öğrenme deneyimi sunmaktır.

Gereç-Yöntem: Bu çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde gerçekleştirilen tanımlayıcı bir sosyal sorumluluk çalışmasıdır. Çalışmaya 26 çocuk (5-6 yaş, Dokuz Eylül Üniversitesi İnciraltı Anaokulu: İZMİR / BALÇOVA) katılmıştır. Etkinlik kapsamında, çocukların ve öğretmenlerinin geri bildirimleri doğrultusunda uygulama içeriği yaş grubunun ilgisini ve aktif katılımını destekleyecek şekilde düzenlenmiş ve üç farklı deney gerçekleştirilmiştir. Maya, su, şeker ve balon kullanılarak maya ile balon şişirme; sirke ve karbonat kullanılarak yanardağ; su, karabiber ve sıvı sabun kullanılarak kaçan karabiber deneyleri uygulanmıştır. Çocuklardan deneyler öncesinde tahminde bulunmaları, uygulama sırasında gözlem yapmaları ve deney sonrasında sonuçları yorumlamaları istenmiştir.

Bulgular: Çocukların büyük çoğunluğu deneyler sırasında aktif rol almış; bilimsel gözlem yapma ve sonuç çıkarma süreçlerine katılmıştır. Maya ile balon şişirme deneyinde fermantasyon sonucu oluşan gazın balonu şişirdiği; yanardağ deneyinde sirke ve karbonatın tepkimesi sonucu köpürme oluştuğu gözlenmiştir. Kaçan karabiber deneyinde ise sıvı sabunun suyun yüzey özelliklerini değiştirerek karabiberlerin uzaklaşmasına neden olduğu gözlemlenmiştir. Etkinlik sonunda çocukların deneylere ilgi gösterdikleri, etkinliklerden keyif aldıkları ve bilime yönelik meraklarının arttığı gözlenmiştir. Öğrenciler ise çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun bilimsel etkinlik planlama, deneyleri anlaşılır biçimde açıklama, çocuklarla iletişim kurma ve etkinlik sürecini yürütme deneyimi kazanmıştır.

Sonuç: Uygulanan deneyler, çocukların bilimsel kavramları somut, eğlenceli ve uygulamalı bir şekilde deneyimlemelerine katkı sağlamıştır. Çocukların tahmin, gözlem ve sonuç çıkarma süreçlerine katılması, bilimsel yöntemin erken yaşlarda tanıtılması açısından yararlı olmuştur. Çalışma, çocukların bilimsel farkındalık ve meraklarının desteklenmesine katkı sağlarken, tıp fakültesi öğrencilerinin bilimsel bilgiyi toplumun farklı yaş gruplarına uygun biçimde aktarma ve sosyal sorumluluk çalışması yürütme deneyimi kazanmalarını sağlamıştır.

Anahtar Sözcükler: Bilim eğitimi, çocuklar, sosyal sorumluluk, bilimsel yöntem, deneysel öğrenme

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0306	OKUL ÇOCUKLARI HAYAT KURTARABİLİR

Ayşegül ADIGÜZELLER[1], Zehra ALIBAŞ[1], Adar Civan TEKİN[1], Deniz AYGIN[1], Irmak Dila MAMAK[1], İzzet KARA[1], Muhammed Reşit CENGİZ[1], Kosar SEYDİ[1], Bahar KUVAKİ BALKAN[2], Şule ÖZBİLGİN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Danışman

Giriş ve Amaç: Ani kalp durması, erken ve doğru müdahale edilmediğinde ölümle sonuçlanabilen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Temel Yaşam Desteği (TYD) eğitiminin genç yaşlarda verilmesi, toplumda ilk yardım farkındalığını arttırarak hayat kurtarma zincirinin güçlenmesine katkı sağlayabillir. Bu sosyal sorumluluk çalışmasının amacı; lise öğrencilerine TYD eğitimi vermek, eğitim öncesi ve sonrası bilgi düzeylerini değerlendirmek ve ani kalp durması konusunda farkındalık oluşturmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Özel Çalışma Modülü kapsamında yürütülmüştür. Eğitim programı öncesinde literatür taraması yapılmış, öğrencilere yönelik anket sunum ve eğitim materyalleri hazırlanmıştır. Eğitimler, Prof. Dr. Bahar KUVAKİ BALKAN danışmanlığında tıp fakültesi öğrencileri tarafından 22 Nisan'da Rasim Önel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde ve 24 Nisan'da Arkas Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara eğitim öncesi anket uygulanmış ardından TYD eğitimi, video gösterimi ve mankenler üzerinde uygulamalı kalp masajı eğitimi verilmiştir. Eğitim sonrasında aynı anket tekrar uygulanarak sonuçlar değerlendirilmiştir.

Bulgular: Toplam 64 lise öğrencisi çalışmaya katılmıştır. Eğitim öncesi ve sonrası anket sonuçlarının karşılaştırılması sonucunda öğrencilerin ani kalp durmasını tanıma becerilerinde artış olduğu gözlenmiştir. Ayrıca doğru kalp masajı uygulaması, bası hızı ve temel yaşam desteği basamaklarına ilişkin bilgi düzeylerinde belirgin gelişme saptanmıştır. Uygulamalı eğitimin öğrencilerin özgüven kazanımlarına ve beceri gelişimine önemli katkı sağladığı değerlendirilmiştir.

Sonuç: "Okul Çocukları Hayat Kurtarabilir" projesi, lise öğrencilerinin temel yaşam desteği konusundaki bilgi ve farkındalığını arttırmıştır. Aynı zamanda tıp fakültesi öğrencilerinin toplum temelli eğitim verme becerilerini geliştiren etkili bir sosyal sorumluluk çalışması olmuştur. Benzer eğitim programlarının yaygınlaştırılması, toplumun ani kalp durmalarına müdahale kapasitesinin arttırılmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler: Temel Yaşam Desteği, Ani Kalp Durması, Kalp Masajı, Eğitim, Farkındalık

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0307	ATIK KUTUSUNU DOĞRU DOLDUR

Burak ÇELİK[1], Mustafa Göksel GÜZEL[1], Halil ÖZDEMİR[1], Efe ÖZEN[1], Gizem LİMNİLİ[2], Neslişah TAN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Bu sosyal sorumluluk projesinin amacı, tıp fakültesi öğrencilerinde tıbbi, geri dönüştürülebilir ve diğer atıkların doğru ayrıştırılması konusunda farkındalık oluşturmak ve akran eğitimi yoluyla bu bilgilerin eğlenceli ve öğretici bir yöntemle yaygınlaştırılmasını sağlamaktır. Ayrıca geliştirilen dijital oyunun atık ayrıştırma bilgi düzeyi üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Proje, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencileri tarafından yürütülmüştür. Öğrenciler sürdürülebilirlik, sıfır atık ve atık yönetimi konularında araştırma yapmış, elde ettikleri bilgileri grup içinde tartışarak raporlaştırmıştır. Ardından, akran eğitimini desteklemek amacıyla farklı atık türlerinin uygun atık kutularına yerleştirilmesine dayanan web tabanlı bir dijital oyun geliştirilmiştir. Oyun geliştirme sürecinde pilot uygulamalar yapılarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Dijital oyunun eğitsel etkisini değerlendirmek amacıyla ön test-son test deseninde yarı deneysel bir araştırma planlanmış ve etik kurul onayı alınmıştır. Proje kapsamında ayrıca poster hazırlanmış ve bilimsel kongreye katılım sağlanmıştır.

Bulgular: Proje sürecinde öğrenciler sürdürülebilirlik, sıfır atık ve atık yönetimi konularında bilgi kazanmış; ekip çalışması, akran eğitimi ve sosyal sorumluluk alanlarında deneyim edinmiştir. Dijital oyun başarıyla geliştirilmiş ve uygulanmaya hazır hale getirilmiştir. Araştırma kapsamında ön test-son test verilerinin toplanmasına başlanmış olup, atık ayrıştırma bilgi düzeyindeki değişime ilişkin sonuçlar sempozyumda sunulacaktır.

Sonuç: Dijital oyun destekli akran eğitimi yaklaşımının atık ayrıştırma farkındalığını artırmada yenilikçi ve uygulanabilir bir yöntem olduğu düşünülmektedir. Araştırma sonuçlarının tıp eğitiminde sürdürülebilirlik ve çevre sağlığı eğitimine katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sıfır atık, geri dönüşüm, dijital oyun, akran eğitimi, sürdürülebilirlik.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0308	DİJİTAL OKUR YAZARLIKTA NESİLLER ARASI DAYANIŞMA PROJESİ

Muhammed Serhan BAŞARIR[1], Yusuf Boran BAĞÇI[1], Osman AMIRKHANOV[1], Amır Mohammad GHORBANZADEH[1], Aysu BAGHIROVA[1], Kımıa Mohammad Taghı ZADEH[1], Dilek Ömür ARÇA[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Dijital çağda birçok yaşlı birey; sağlık randevusu oluşturma, e-Nabız üzerinden tahlil sonuçlarına erişme ve çevrim içi iletişim kurma gibi konularda çeşitli zorluklar yaşamaktadır. Bu proje, yaşlı bireylerin dijital teknolojileri ile ulaşılan e-Nabız kullanma becerilerini geliştirerek sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve yöntem: Çalışma alanı olarak, fakültemize yakın konumda bulunması ve resmî olarak kaymakamlığa bağlı bir kurum olması nedeniyle Narlıdere Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi seçildi. Huzurevi yönetimi ile gerçekleştirilen resmî yazışmaların ardından 8 Mayıs 2026 tarihinde ziyaret planlandı. Projeye katılan tıp fakültesi öğrencileri, fakülte dekanlığı tarafından sağlanan araç ile huzurevine ulaştırıldı. Ziyaret kapsamında yaşlı bireylere e-Nabız sisteminin amacı, kullanım alanları ve içerdiği temel özellikler hakkında yapılandırılmış bir bilgilendirme sunumu yapıldı. Sistem üzerinden randevu oluşturma, tetkik sonuçlarına erişim ve sağlık verilerinin görüntülenmesi gibi işlevler ayrıntılı olarak anlatıldı. Katılımcıların soruları bireysel olarak yanıtlandı. Ayrıca dijital güvenlik, kişisel veri korunması ve dijital ortamda karşılaşılabilecek riskler hakkında kısa bilgilendirmeler yapıldı.

Sonuçlar: Çalışmaya dört tıp fakültesi 1. sınıf öğrencisi katıldı. Öğrenciler tarafından 65 yaş ve üzerindeki 16 kişilik bir gruba interaktif eğitim sunumu gerçekleştirildi. Katılımcıların büyük bölümünün e-Nabız sistemi hakkında temel düzeyde bilgi sahibi olduğu, ancak sistemin alt modülleri ve uygulama detayları konusunda daha fazla desteğe ihtiyaç duydukları gözlendi. Bu konuda bilgilendirilme yapıldı.

Ek olarak, katılımcıların Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nden randevu alma sürecinde çeşitli zorluklar yaşadıkları öğrenildi. Bu doğrultuda, 65 yaş üzeri bireyler için poliklinik bazında randevu için ek kontenjan oluşturulmasının veya e-Nabız sistemine benzer kullanıcı dostu bir mobil uygulama/aplikasyon geliştirilmesinin sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırabileceği düşünüldü. Bu proje, yalnızca yaşlı bireylerin dijital sağlık okuryazarlığına katkı sağlamakla kalmamış, aynı zamanda projede görev alan tıp fakültesi öğrencileri açısından da önemli bir deneyim oluşturmuştur. Öğrenciler, ileri yaş grubundaki bireylerle birebir iletişim kurma, sağlık sorunlarını dinleme ve yaşlı hastaların karşılaştıkları güçlükleri anlama konusunda deneyim kazanmış; empati ve hasta merkezli iletişim becerilerini geliştirme fırsatı elde etmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: E-nabız, yaşlı, dijital sağlık

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0309	TIP ÖĞRENCİLERİ ARASINDA ENDOMETRİYOZİS VE ADENOMYOZİS FARKINDALIĞININ ARAŞTIRILMASI: PROSPEKTİF ANKET ÇALIŞMASI

Aslı Zeynep KILIÇ[1], Almina YARDIM,[1] Arda DOĞRU[1], Bilge DİŞBUDAK[1], Bilge Begüm HİTİT[1], Mehmet Eren KARAHAN[1], Mert KABAÇAM[1], Onur YAVUZ[2]

[1]Dokuz Eylül Üniveristesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniveristesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Endometriozis ve adenomiyozis, üreme çağındaki kadınlarda sık görülen ve kronik pelvik ağrı, dismenore, infertilite ve yaşam kalitesinde bozulma ile ilişkili hastalıklardır. Tanıda yaşanan gecikmeler, kadın sağlığı açısından önemli bir sorun oluşturmaktadır. Geleceğin hekimlerinde bu hastalıklara yönelik erken farkındalık oluşturulması, mesleki eğitimin yanı sıra kadın sağlığının geliştirilmesine yönelik sosyal sorumluluğun da bir parçasıdır. Bu çalışmada, klinik öncesi dönem tıp öğrencilerinin endometriozis ve adenomiyozis bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve sınıflar arasında karşılaştırılması amaçlandı.

Gereç-Yöntem: Bu prospektif anket çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinde 2026 yılında gerçekleştirildi. Çalışmaya klinik öncesi dönemde öğrenim gören 1., 2. ve 3. sınıf öğrencileri dahil edildi. Etik kurul onayı 01.06.2026 tarihinde 2026/20-22 karar numarasıyla alındı. Katılımcılara araştırmacılar tarafından literatür temelinde geliştirilen; hastalıkların tanımı, epidemiyolojisi, risk faktörleri, semptomları, tanı ve tedavisine ilişkin 15 soruluk yapılandırılmış anket uygulandı. Doğru yanıtlar 1, yanlış yanıtlar 0 puan olarak değerlendirilerek 0–15 arasında toplam bilgi skoru hesaplandı. Sınıflar arasındaki skorlar Kruskal–Wallis testi ve post-hoc ikili karşılaştırmalarla analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 125 birinci, 21 ikinci ve 26 üçüncü sınıf öğrencisi olmak üzere 172 öğrenci katıldı. Toplam bilgi skoru medyan (IQR) değerleri sırasıyla 10 (8–11), 10 (8–12) ve 12,5 (12–14) idi. Gruplar arasında anlamlı fark bulundu ($H=30,24$; $p<0,001$). Üçüncü sınıf öğrencilerinin skorları birinci ($p<0,001$) ve ikinci sınıflardan ($p=0,001$) anlamlı olarak yüksekken, birinci ve ikinci sınıflar arasında fark saptanmadı ($p>0,05$).

Sonuç: Klinik öncesi tıp öğrencilerinde endometriozis ve adenomiyozis bilgi düzeyinin özellikle üçüncü sınıfta belirgin olarak arttığı gösterildi. Bulgular, klinik eğitim öncesindeki bilgi düzeyine ilişkin veri sağlayarak mevcut literatüre katkıda bulunmaktadır. Endometriozis ve adenomiyozise yönelik temel bilgi ve farkındalığın tıp eğitiminin erken dönemlerinden itibaren yapılandırılmış eğitim içerikleriyle güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: adenomiyozis; endometriozis; tıp öğrencileri

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0310	KAN VE KÖK HÜCRE BAĞIŞININ YAŞAM KURTARICI ROLÜ: FARKINDALIK VE GÖNÜLLÜ BAĞIŞÇILIK

Ceren KELTAŞ[1], Aslı AYDEMİR[1], Berra Naz BAYRAM[1], Buket ALĞIN[1], Çidem ARTUÇ[1], Fadime Yağmur KAYA[1], Görkem ÖZTÜRK[1], Hatice KÖKÇÜLER[1], Hevin Gül ŞAHİN[1], Nazlı GEZGİN[1], Nehir BAHRİŞ[1], Sıla OKUDUM[1], Sultan OKUR ACAR[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Hematoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Kan ve hematopoetik kök hücre bağışı, başta lösemi ve diğer hematolojik hastalıklar olmak üzere birçok yaşamı tehdit eden hastalığın tedavisinde kritik öneme sahiptir. Ancak toplumda kök hücre bağışına ilişkin bilgi eksikliği ve yanlış inanışlar, gönüllü bağışçı sayısının istenilen düzeye ulaşmasını engellemektedir. Bu sosyal sorumluluk çalışmasının amacı, toplumun kan ve kök hücre bağışı konusundaki bilgi düzeyini artırmak, yanlış inanışları azaltmak ve gönüllü bağışçılığın önemine dikkat çekmektir.

Gereç-Yöntem: Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi ÖÇM kapsamında 12 öğrenciden oluşan ekip tarafından Türk Kızılayı ziyaret edilerek kan ve kök hücre bağışı süreçleri hakkında eğitim alındı. Eğitim sonrasında kök hücre ve kan bağışına yönelik bilgilendirici broşürler hazırlanarak okul ve hastane çevresinde 100 kişiye dağıtıldı. Katılımcıların soruları yanıtlandı ve bağış süreci hakkında yüz yüze bilgilendirme yapıldı.

Bulgular: Saha çalışması sırasında katılımcıların önemli bir kısmının kök hücre bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı, özellikle bağışın sağlık açısından risk oluşturduğu yönünde yanlış inanışlara sahip oldukları gözlendi. Bilgilendirme sonrasında katılımcıların bağış sürecine yönelik kaygılarının azaldığı, konuya daha olumlu yaklaştıkları ve bazı bireylerin gönüllü bağışçı olmayı düşündüklerini ifade ettikleri görüldü.

Sonuç: Doğru ve güvenilir bilgiye dayalı farkındalık çalışmaları, toplumdaki yanlış inanışların azaltılmasına ve gönüllü kan ile kök hücre bağışçılığının teşvik edilmesine önemli katkı sağlamaktadır. Tıp öğrencilerinin yürüttüğü bu tür sosyal sorumluluk projeleri, toplum sağlığının geliştirilmesi ve ulusal bağışçı havuzunun güçlendirilmesi açısından değerli bir yaklaşım sunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: hematopoetik kök hücre bağışı, kan bağışı, farkındalık, gönüllü bağışçılık, sosyal sorumluluk

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0312	ÜRİNER SİSTEM TAŞ HASTALIĞI: FARKINDALIK VE PREVELANS ÇALIŞMASI

Emre BAŞIBÜYÜK[1], Eyyüp BİLEŞİKÇİ[1], Sudenaz BUYRUK[1], Çağatay BÜBER[1], Betül CANBOLAT[1], Nisanur ERSİN[1], Ferit FIRINCIOĞULLARI[1], Yusuf GÖKALP[1], Rojda KARA[1], Kağan SARIYILDIZ[1], Muhammed Selçuk ÖZER[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Üriner sistem taş hastalığı, dünya genelinde ve özellikle ülkemizde yüksek nüks ve morbidite oranlarına sahip önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin üriner sistem taş hastalığına yönelik bilgi, farkındalık düzeylerinin belirlenmesi, kendi aralarındaki prevalansın ve aile öyküsü gibi temel risk faktörlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, kesitsel ve tanımlayıcı nitelikte tasarlanmış olup, Dönem 1 ile Dönem 6 arasında eğitim gören toplam 222 tıp fakültesi öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler; katılımcıların demografik özellikleri, aile öyküsü, beslenme ve sıvı tüketim alışkanlıkları ile taş hastalığı semptomatolojisi, patofizyolojisi ve takibine yönelik farkındalık sorularını içeren online bir anket formu aracılığıyla toplanmıştır.

Bulgular: Katılımcı grubunun büyük çoğunluğunu genç erişkin popülasyon (17-36 yaş aralığı) oluşturmuştur. Katılımcıların günlük sıvı tüketim oranları incelenediğinde; %40'a yakınının günlük 1.5 litrenin altında sıvı tükettiği, 42 öğrencinin ise kritik sınır olan 1 litrenin bile altında kaldığı tespit edilmiştir (Resim 1). Beslenme alışkanlıklarında yoğun hayvansal protein ve yüksek sodyum (tuz/baharat) tüketimi dikkat çekmiştir. Katılımcıların kendilerinde taş hastalığı prevalansı düşük olmakla birlikte, birinci derece akrabalarında taş hastalığı öyküsü pozitifliği yüksek bulunmuştur. Farkındalık sorularında; katılımcıların ezici bir çoğunluğu (%83.3, n=185) "yetersiz sıvı alımını" en büyük risk faktörü olarak tanımlamıştır (Resim 2). Tipik renal kolik ağrısı "dalgalar halinde gelen, çok şiddetli ağrı" olarak doğru bilinmiş, limonata/turunçgil sularının sitrat içeriği nedeniyle koruyucu etkisi büyük oranda doğru algılanmıştır. Hastalığın takibinde ve tedavisinde ise Üroloji ve Nefroloji multidisipliner yaklaşımı en çok tercih edilen takip modeli olmuştur.

Sonuç: Geleceğin hekim adaylarında üriner sistem taş hastalığına yönelik teorik farkındalık ve bilgi düzeyi oldukça yüksek bulunmuştur. Ancak, yüksek aile öyküsü oranlarına ve gelişmiş teorik bilgiye rağmen; günlük su tüketiminin yetersizliği (Resim 1) ve hayvansal protein ağırlıklı beslenme gibi pratik yaşam tarzı faktörlerinin taş oluşumu açısından majör risk barındırdığı görülmüştür. Genç popülasyonda teorik bilginin, koruyucu yaşam tarzı davranışlarına (özellikle bol hidrasyona) dönüştürülmesi amacıyla pratik farkındalık çalışmalarının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üriner Sistem Taş Hastalığı, Prevalans, Farkındalık, Tıp Öğrencileri, Renal Kolik, Risk Faktörleri.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0314	ÜROLOJİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARDA TEMEL TIBBİ TERİM VE HASTALIKLARI BİLME, ANLAMA FARKINDALIK ÇALIŞMASI

Muhammed YILMAZ[1], Kerem DENİZ[1], Efe BEKTAŞ[1], Ali Enis DİNÇ[1], Yavuz Kaan BABAOĞLU[1], İbrahim ANCİL[1], Güven ASLAN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş- Amaç: Tedavi uygulamasının başarılı olabilmesi için hasta hekim iletişimi hususu yadsınamaz. Bu saptamaya binaen tıbbi durum ve vakalarını açıklamak için doktorlarca kullanılan terimlerin hastalarca anlaşılıp anlaşılmadığını, katılımının gönüllük esasına dayanan anket çalışması ile elde edilecek veriler ile yorumlama amaçlanmıştır. Hekim-Hastane-Hasta üçlüsünde bahsi geçen hastanın tedavi prosedürünün ve hastalığın anlaşılabilecek ifadelerle izahı, hasta tarafından idrak edilmesi ehemmiyetinden dolayı göz ardı edilemez. İdrak hususunda hastanın bilinç çerçevesinde onamının ve rızasının zorunluluğu bir yana tedaviye yanıt vermesi ve katılması tedavi sürecini hem hızlandırmakta hem kolaylaştırmakta mevzubahistir. Değindiğimiz bu konunun Türkiye nezdinde ne kadar gerçeklik payı olduğunu, sahada ne kadar uygulanıp başarılı geri dönüş alındığını soruşturmak adına malum alanda faal olan sahalarda gönüllük esasına dayalı bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Elde edinilen verilerin değindiğimiz konuya ve halihazırda olup olmadığını anlamaya çalıştığımız soruna açıklık getireceğini düşünmekteyiz.

Yöntem: Dokuz Eylül Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Üroloji Polikliniği gözetimi ve izni dahilinde, poliklinik çalışma saatleri içerisinde 6 personelle etik ve saygılı iletişim ilkelerine uyaraktan hastanın rızasının alınması üzerine 16 çoktan seçmeli sorudan oluşan anket (Görsel 1.) aracılığıyla veri edinilmiştir. Hastalarca doldurulan ankette doğru işaretlenen sorulardan tanesine 10 (on) toplamda 160 (yüz altmış) puan üzerinden veriler edinilmiştir. Öğrenim durumuna ve Türkiye demografisine göre çalışan nüfus 18-65 yaş aralığı ve yaşlı nüfus 65+ yaş parametrelerine göre grafikler verilmiştir.

Bulgular: Veri analizindeki grafiklerin incelenmesine göre araştırmaya toplam 107 kişi dahil edilmiş olup katılımcıların yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde 18-65 yaş grubunda 83 kişi, 65 yaş üzeri grubunda ise 24 kişi yer almaktadır. Yaş gruplarına göre ortalamalar değerlendirildiğinde ise 18-65 yaş grubunun ortalaması 90,36; 65 yaş üzeri grubun ortalaması ise 85,83 bulunmuştur. Öğrenim durumuna göre ortalamalar karşılaştırıldığında en yüksek ortalama üniversite mezunlarında 100,54 olarak saptanmıştır. Bunu lise mezunları 90,83 ortalama ile takip etmiştir. En düşük ortalama ise ortaöğretim grubunda 61,92 olarak bulunmuştur. Genel değerlendirmede tüm katılımcıların ortalaması 89,35 olarak hesaplanmış olup bu değer üniversite mezunlarının yüksek ortalaması ve 18-65 yaş grubunun sayıca fazla olması nedeniyle yukarı yönlü etkilemiş olabilir.

Sonuç ve Tartışma: Bu bulgular yaş değişkeni açısından incelendiğinde 18-65 yaş grubunun puan ortalaması, 65 ve üzeri gruba göre daha yüksektir. Bu durum, genç ve orta yaş grubundaki bireylerin değerlendirme yapılan alanda daha yüksek puan aldığını göstermektedir. Ancak iki yaş grubu arasındaki farkın çok büyük olmaması tek başına belirleyici bir faktör olamayacağını düşündürmektedir. Öğrenim durumuna göre incelendiğinde ise gruplar arasındaki fark daha belirgindir. Sonuçlar, öğrenim düzeyi arttıkça puan ortalamasının yükseldiğini göstermektedir. Özellikle üniversite mezunlarının daha yüksek puan alması eğitim düzeyinin bireylerin bilgisi ve farkındalık becerileri düzeyinde olumlu etkisi olabileceğini düşündürmektedir. Bu bulgular bizlere hasta-hekim ilişkisinin yetersiz olduğunu, klinikte de her eğitim durumundan birçok hasta olduğunu göz önünde bulundurursak ilk seçenek her ne kadar hastalara tıbbi terminoloji eğitimi vermek olsa da sosyoekonomik durum göz önüne alındığında bunun çok zor olduğu bunun yerine hekimlerin iletişim becerilerini geliştirmeye ağırlık veren eğitim modeli tercih edilmeli, tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. Böylelikle hasta-hekim ilişkisi daha sağlıklı bir şekilde sürdürülebilir ve uygun görülen tedavi daha etkili bir şekilde uygulanabilir.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
SSP0328	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE DAVRANIŞSAL BAĞIMLILIKLARDAN (TEKNOLOJİ: İNTERNET, DİJİTAL OYUN, SOSYAL MEDYA, AKILLI TELEFON VE KUMAR)

Korhan GEÇ[1], Furkan BİRSEN[1], Hüseyin DEMİRCİ[1], Şahbal ARAS[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem-I ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Bu sosyal sorumluluk ÖÇM kapsamında, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi (DEÜTF) 2. sınıf öğrencilerinin ekran kullanım özellikleri ile ilişkili etkenlerin değerlendirilmesine yönelik kesitsel tipte bir araştırma gerçekleştirilmesi ve bu araştırma bulgularından yararlanarak öğrencilerin farkındalığını arttırmaya yönelik müdahale planlanması amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Bu ÖÇM projesi için gerekli izinler DEÜTF Dekanlık makamından alınmıştır. Proje kapsamındaki online olarak 14 Nisan-10 Mayıs 2026 döneminde uygulanan durum saptama anketinde, araştırmacılar tarafından ilgili literatüre dayalı olarak oluşturulan Sosyodemografik ve Davranışsal Özellikler Veri Formunun yanı sıra Çoklu Ekran Bağımlılığı Ölçeği (ÇEBÖ) DEÜTF 2. sınıf öğrencilerinden 51'ine uygulanmıştır. ÇEBÖ 15 maddesinin her birinden 1 (hiçbir zaman) ile 5 (her zaman) arası puan alınabilen 5'li likert tipi bir gereçtir. Geliştirilen bir yazılım ile veri formundaki bireysel ve yaşam alışkanlıkları özelliklerinden ve ÇEBÖ puanı sonuçlarından teknoloji bağımlılığı riskini gösteren bireysel raporlar oluşturulmuş ve her bir katılımcının mailine otomatik olarak gönderilmiştir.

Bulgular: Anketi yanıtlayan 28'i (%54,9) erkek ve 23'ü (%45,1) kadın olmak üzere toplam 51 tıp öğrencisinin ÇEBÖ tüm maddelerinden aldıkları çoklu ekran bağımlılığı riskini gösteren toplam puan ortalaması 44,12±11,53 olarak saptanmıştır. Katılımcıların %66,7'si en az 8 maddede 3 ve üzeri puan alma şeklindeki politetik bağımlılık ölçütünü karşılarken tüm maddelerden 3 ve üzeri puan alan (monotetik bağımlılık ölçütü) katılımcı bulunmamaktadır. ÇEBÖ toplam puan ortalamaları erkeklerde 44,57±12,78 ve kadınlarda 43,57±10,04'tür (bağımsız örneklem t-testi, p=0,760). ÇEBÖ toplam puanı, uyku problemi bildiren öğrencilerde 49,17±9,64, bildirmeyenlerde 39,63±11,35 (**p=0,002**); yeme problemi bildirenlerde 49,18±10,89, bildirmeyenlerde 40,28±10,62 (**p=0,005**) olarak bulunmuştur.

Sonuç: Anketi yanıtlayan hekim adaylarında çoklu ekran kullanımı ile ilişkili etkenlerin değerlendirilmesi sonucunda; davranışsal bağımlılıklara yönelik koruyucu müdahalelerde ekran kullanımının yanı sıra uyku ve beslenme ile ilişkili yaşam alışkanlıklarının da ele alınması gerektiği düşünülmüştür. Davranışsal bağımlılıklarda zamanında yardım arayışı açısından bireylerde olağan davranışlardan riskli davranışlara geçiş farkındalığı oluşturmaya yönelik ileri müdahalelere gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Davranışsal Bağımlılıklar, Teknoloji bağımlılıkları, Patolojik kumar, Tıp Öğrencileri

SSP0284

DİYABET HASTALIĞININ TEŞHİSİNDE KARŞILAŞTIRMALI YAPAY ZEKÂ ANALİZİ: KARAR DESTEK SİSTEMLERİNİN DOĞRULUK DEĞERLENDİRMESİ

Edanur Berfin ACAR[1], Eyüpcan ARABACI[1], Gülbahar ARSLAN[1], İsmail ÖZSOYKAL[2], Ahmet ÖZKURT[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem-I ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi, Bioİzmir
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği, Danışman

Giriş-Amaç
Uluslararası Diyabet Federasyonu ve *The Lancet* verilerine göre dünya genelinde 589-828 milyon diyabet hastasının olduğu; bunların %42,8'inin (bölgeye bağlı olarak %28,9-%58,7 aralığında) tanı almadan yaşadığı tahmin edilmektedir. Bu yüksek tanısız vaka oranı, geleneksel tarama yöntemlerinin yetersizliğini işaret etmektedir. Bu çalışmada, web tabanlı yapay zeka platformlarının (ChatGPT GPT-4o, Google Gemini ve Anthropic Claude), hastaneye başvuru veya laboratuvar testi olmadan – bireylerin yalnızca öz-bildirim verileri üzerinden– Tip 2 diyabet varlığını tespit etme performansları değerlendirilmiştir.
Gereç-Yöntem: NHANES 2021-2023 havuzundan prediyabetliler dışlanarak 230 hastalık analiz kümesi oluşturulmuştur. Platformlara standart *prompt*lar aracılığıyla yalnızca bireysel veriler (antropometrik, kardiyovasküler, yaşam biçimi ve beslenme) sunulmuştur. Gerçek Durum olarak ADA 2024 biyokimyasal kriterleri (HbA1c ≥%6.5 VE/VEYA açlık glukozu ≥126 mg/dL) alınmıştır. Her platformun performans belirteci olarak doğruluk, duyarlılık, özgüllük ve Cohen'in Kappa katsayısı (κ) hesaplanmıştır.
Bulgular: Çalışma sonucunda elde edilen bulgular Tablo1 ve Tablo2'de verilmiştir.

Tablo 1: Konfüzyon Matrisleri

		ChatGPT Tahmini		Gemini Tahmini		Claude Tahmini	
		Diyabet Var	Diyabet Yok	Diyabet Var	Diyabet Yok	Diyabet Var	Diyabet Yok
rçek Durum	Diyabet Var	34	7	37	4	36	5
	Diyabet Yok	111	78	82	107	77	112

Tablo 2: Performans Metrikleri

Platform	Doğruluk %	Duyarlılık %	Özgüllük %	Kappa (κ)	Uyum
ChatGPT (GPT-4o)	48.7	82.9	41.3	0.121	Çok Zayıf
Google Gemini	62.6	90.2	56.6	0.269	Zayıf
Anthropic Claude	64.3	87.8	59.3	0.279	Zayıf

κ < 0.20: Çok Zayıf | 0.20–0.39: Zayıf | 0.40–0.59: Orta | 0.60–0.79: İyi | ≥0.80: Çok İyi (Landis & Koch, 1977)

Sonuç: Bulgular, yalnızca yaşam biçimi ve antropometrik verilerin sunulduğu yapay zekâ platformlarının, biyokimyasal kriterlere göre diyabetli kabul edilen bireylerin çoğunluğunu (%82.9–90.2) tespit edebildiğini; ancak mevcut özgüllük oranları ve Kappa değerlerine göre bu araçların bağımsız klinik karar için yetersiz olduğunu göstermektedir. Söz konusu platformlar, şüpheli bireyleri klinik ziyaretine teşvik edebilecek faydalı araçlar olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: yapay zekâ, diyabet, NHANES, performans analizi

ARAŞTIRMA BECERİLERİ PROJELERİ

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0266	KARBONMONOKSİT (CO) ÖLÇÜMÜ İLE FARKINDALIK YARATMAK SİGARA BIRAKMA MOTİVASYONU SAĞLAR MI?

Alperen KASAPOĞLI[1], Esma Nur AKYOL[1], Çağrı BOZYİĞİT[1], Heydar RUSTAMLI[1], Deniz SENAL[1], Selin TELLİOĞLU[1], Fatih YIDIZCAN[1], Gizem LİMNİLİ[2], Vildan Mevsim[2], Makbule Neslişah TAN[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Danışmanlar

Giriş-Amaç: Tıp fakültesi öğrencileri gibi geleceğin sağlık profesyonelleri arasında sigara kullanımının azaltılması, hem bireysel sağlık kazanımı hem de toplumsal rol model etkisi bakımından özel bir öneme sahiptir. Üniversite yaşamı boyunca yoğun akademik stres, uykusuzluk, sosyal çevre etkisi ve bağımlılık düzeyinin artması, tıp fakültesi öğrencilerinin sigarayı bırakma niyetinin zayıflamasına neden olabilir. Sigara bırakma davranışının da öncül belirleyicisi "sigarayı bırakma niyeti"dir. Bu nedenle, bu dönemde bırakma niyetini güçlendiren düşük maliyetli, kısa süreli müdahalelerin uygulanması önemlidir. Bu çalışmanın amacı; sigara içen tıp fakültesi öğrencilerine, eğitici broşürle birlikte yapılan solunum havasında CO ölçümüne dayalı biyobelirteç geribildirimi müdahalesinin, öğrencilerin sigara bırakma niyeti üzerine etkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma; açık etiketli, paralel gruplu, randomize kontrollü müdahale çalışması olarak planlanmıştır. Tıp fakültesi dönem 3 öğrencileri çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Toplam örneklem büyüklüğü n=148 olarak belirlenmiştir. En az bir yıldır sigara içenler çalışmaya dahil edilmiştir. Müdahale grubunda; başlangıçta (T0) ve başlangıçtan 4 hafta sonra (T1) Kişisel Bilgi Formu, Sigarayı Bırakma Niyeti Ölçeği, Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi uygulanmış, Vizüel Analog Skala ile sigara bırakmak için motivasyonu değerlendirilmiş ve portabl cihazla solunum havasında CO düzeyi ölçülmüştür. Kontrol grubundaki öğrencilere T0 ve T1 noktalarında müdahale grubu ile aynı ölçekler uygulanmış, CO ölçümü yapılmamıştır. Her iki gruba da mevcut bırakma destek hattı bilgisini içeren eğitici broşür verilmiştir.

Bulgular: Bu araştırma, 12. Kalkınma Planı (2024–2028)'ın sağlık hedeflerinden ''bağımlılığın önlenmesi için farklı nüfus gruplarına yönelik farkındalık artırma çalışmaları kapsamında iyi uygulama örnekleri ve müdahale programları güçlendirilerek sürdürülecek'' politika ve tedbiri ile uyumludur. Etik kurul izni (Karar No: 2026707-08) sonrası araştırmaya başlanmıştır. Araştırma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında kabul edilmiştir. Veri toplanmaya devam etmektedir.

Sonuç: Bu çalışma sürecinde ulusal ve uluslararası veri tabanlarında etkin bilgi arama yöntemleri öğrenilmiş ve bilimsel bir araştırmanın temel gelişim basamakları hakkında uygulamalı deneyim kazanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sigara, niyet, broşür, karbonmonoksit

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0269	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE KADAVRA ALGISI VE ÖĞRENCİLERİN TIP EĞİTİMİNDE KADAVRA KULLANIMINA YÖNELİK YAKLAŞIMLARI

Ayşe Melek ACAR[1], Elif Sude ÖZTAŞ[1], Merve Nur TEMEL[1], Özgül ÖZTÜRK[1], Sudenaz SIKICIKOĞLU[1], Senem UÇAR[1], Funda AKSU[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem Bir ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Tıp fakültesi öğrencilerinin kadavrayı nasıl algıladıkları, tıp eğitiminde kadavra kullanımına yönelik ne tür bir yaklaşım benimsedikleri ve kadavra kullanımının hekimlik hayatına nasıl katkı sağlayacağını belirlemek amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Anket;kadavranın tıp eğitimindeki vazgeçilmezliği, üç boyutlu öğrenmeye katkısı ve 'ilk hasta' olarak kabul edilme durumunu sorgulayan beşli Likert tipi (1: Kesinlikle Katılmıyorum – 5: Kesinlikle Katılıyorum) ifadeleri içermektedir. Bu bölüm, öğrencilerin kadavrayı sadece bir eğitim materyali mi yoksa mesleki bir sembol olarak mı gördüğünü ölçmeyi hedefler. Öğrencilerin diseksiyon salonuna girmeden önceki beklentileri, ilk karşılaşma anındaki duygusal tepkileri (merak, korku, saygı, rahatsızlık vb.) ve bu sürecin etik değerlerine bakış açılarını belirleyen çoktan derecelendirmeli sorulardan oluşmaktadır.

Bulgular: Eğitim Metodu ve Tercihler: Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%77,8) kadavra ile yapılan interaktif eğitimin atlas ve maketlerden daha yararlı olduğunu düşünmektedir. Ayrıca, katılımcıların %86,4'ü kadavra eğitiminin tıp fakültesinde önemli bir yer teşkil ettiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %78,4'ü kadavra üzerinde diseksiyon eğitimi yapılmasını talep etmektedir. **Teknolojik Destek**: Öğrencilerin %83,5'i kadavra eğitiminin 3 ve 4 boyutlu sanal gerçeklik programları gibi farklı materyallerle desteklenmesi gerektiğini savunmaktadır. **Mevcut Duruma İlişkin Eleştiriler**: Okuldaki kadavra sayısını ve durumunu yeterli bulanların oranı %48,3 seviyesindeyken, laboratuvar derslerini yeterli ve uygun bulanların oranı %66,1'dir. Açık uçlu sorularda öğrenciler, mevcut kadavraların "çok eski" ve "parçalanmış" olması, yeni kadavra gelmesine rağmen eski materyallerde ısrar edilmesi ve üst solunum yolu gibi bazı bölgeler için kadavra sayısının yetersiz olması gibi sorunları dile getirmiştir. **Duygusal Hazırlık ve Etik**: Öğrencilerin kadavrayla ilk karşılaşma öncesinde duygusal hazırlık için bir tanıtım dersi yapılması talebi %36,6 (4 ve 5 puanlayanlar) civarında seyretmektedir. Ayrıca öğrencilerin %55,2'si (4 ve 5 puanlayanlar) ölen bir bedenin üzerinde eğitim görmenin ölüme karşı hissizleşmeye sebep olabileceği endişesini paylaşmaktadır. **Gönüllülük ve Bağış**: Öğrencilerin %64,4'ü gelecekte tıp eğitimine katkı sağlamak amacıyla kadavra bağışını desteklemektedir.

Sonuç: Eğitimde Kadavranın Önemi: Öğrenciler kadavrayı tıp eğitiminin vazgeçilmez bir parçası olarak görmekte ve diseksiyon temelli eğitimi teorik materyallere (atlas/maket) tercih etmektedir. Modernizasyon İhtiyacı: Mevcut kadavraların fiziksel durumunun eskiliği, öğrencilerin öğrenme verimini olumsuz etkileyen en büyük faktör olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, eğitim materyallerinin yenilenmesi ve teknolojik (3D/VR) destekleyici araçların müfredata entegre edilmesi gerekliliğini göstermektedir. **Öğrenci Merkezli Yaklaşım:** Eğitim sürecinde diseksiyon uygulamalarına daha aktif katılım talebi yüksektir. Ayrıca öğrencilerin kadavra sürecine duygusal ve etik açıdan hazırlanmaları (tanıtım dersleri vb.) eğitim kalitesini artıracak bir unsur olarak değerlendirilmektedir. **Gelişim Alanları:** Özellikle üst solunum yolu gibi spesifik bölgelerdeki materyal eksikliğinin giderilmesi ve pratik laboratuvar derslerinde "daha az kişiyle" çalışma imkânı sağlanması, öğrencilerin eğitimden aldığı verimi artıracaktır.
Anahtar Sözcükler: Kadavra, Anatomi Eğitimi, Tıp Öğrencileri, Öğrenci Tutumu, Etik

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0270	**FORAMEN PARİETALE'NİN MORFOLOJİK VE MORFOMETRİK ANATOMİSİ***

Ayşe ÖĞÜTLÜ[1], Berat KÖSE[1], Berke TARLACIK[1], Ceren KIZILGÜNEŞ[1], Hasan Onurcan GÜLLÜ[1], Sude TARYAN[1], Gülşah ZEYBEK[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Foramen parietale'nin (FP) bulunma oranı, sayısı ve lokalizasyonuna yönelik morfolojik ve morfometrik analizinin yapılması ve klinik öneminin vurgulanması amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı kemik koleksiyona ait kraniumlardan total bütünlüğünü koruyan, calvaria'sı sağlam ve uygun ölçümler yapılabileceği tayin edilen 131 kranium araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Koleksiyona ait kafataslarının yaş ve cinsiyetleri bilinmemekte olup, Batı Anadolu da yaşamış erişkin bireylere aittir. Tüm kraniumlarda parietal foramenin morfolojik özellikleri (varlığı, mevcutsa sayısı, bulunduğu kemik bölüm) gözlemsel olarak değerlendirildi. Morfometrik olarak, deliğin çevre anatomik oluşumlara (sutura coronalis, sutura sagittalis, sutura lambdoidea) olan topografik konumu değerlendirildi. Ölçümler 0,01 mm duyarlı kumpas ile manuel olarak alındı. Morfolojik ölçümlerin dağılım tabloları sayı ve yüzde ile; morfometrik ölçümlerin tanımlayıcı istatistikleri ortalama, standart sapma, minimum-maksimum değerler ile sunuldu. Sağ-sol taraf arasındaki istatistiksel fark, eşleştirilmiş örneklem t-testiyle değerlendirildi. Tüm ölçümlerin istatistiksel analizleri, SPSS v25.0 programı kullanılarak yapıldı ve istatistiksel anlamlılık düzeyi (p) < 0.05 olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmamızda, 131 kranium'un 80'ninde (%61,1) FP mevcut iken, 51 tane kraniumda (%38,9) FP olmadığı bulundu. Foramenlerin 80 kranium'un 37'sinde (%28,2) bilateral; 25'inde (%19,1) unilateral sağ taraf; 16'sında (%12,2) unilateral sol taraf ve sadece 2'sinde (%1,5) ise sutura sagittalis üzerinde yerleştiği gözlendi. Toplam delik sayısı 127 olarak tespit edildi. Kraniumların 41'inde (%31,3) tek delik mevcutken; 36 kraniumda (%27,5) çift delik vardı. 3, 4 ve 7 adet delik içeren birer tane kranium olduğu da görüldü. Bu deliklerin 68 tanesi sağ tarafta; 61 tanesi sol taraf parietal kemik üzerindeydi. Sağ taraftaki deliklerin çapı ortalama 1,27 X 1,22 mm; sol taraf içinse 1,23 X 1,26 mm olarak ölçüldü. Her iki parietal kemikte de bulunan deliklerin merkezleri arasındaki uzaklık ortalama 13,31 ± 5,09 mm olarak bulundu. Sağ taraf için deliğin sutura coronalis'e uzaklığı ortalama 85,06 ± 8,26 mm; sutura lambdoidea'a uzaklığı ortalama 34,24 ± 7,22 mm; sutura sagittalis'e uzaklığı 6,30 ± 3,32 mm olarak bulundu. Sol taraf için sırasıyla ortalama 81,51 ± 10,41 mm; 37,71 ± 16,31 mm; 5,78 ± 2,94 mm olarak bulundu.

Sonuç: Çalışmanın bulguları ile Foramen Parietale'nin Batı Anadolu popülasyonuna özgü morfolojisi ve topografik konumuna ilişkin morfometrik bilgileri hem mevcut anatomik literatüre hem de PF'nin klinik önemini göz önünde bulundurarak nöroşirürji, radyoloji ve adli antropoloji gibi alanlara katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Sözcükler: Foramen parietale, morfoloji, morfometri

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0272	**HASTANEDE YATAN HASTALARDA NAZAL STAPHYLOCOCCUS AUREUS VE METİSİLİN DİRENÇLİ STAPHYLOCOCCUS AUREUS TAŞIYICILIĞININ VE BUNUNLA İLİŞKİLİ RİSK FAKTÖRLERİNİN ARAŞTIRILMASI**

Musab Yuşa KELEŞ[1], Onur GÖKMEN[1], Avni Anıl DEĞİRMENCİ[1], Noushin KARIMKHANI[1], Nevcivan GÜLDAŞ[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Laboratuvarı (ARLAB), Danışman

Giriş-Amaç: Hastanede yatarak tedavi gören hastalar *S. aureus* ve özellikle Metisiline Dirençli *Staphylococcus aureus* (MRSA) ın diğer hastalara ve sağlık çalışanlarına yayılmasında rezervuar görevi görebilir. Bu çalışmada, hastanede yatan hastalarda nazal Staphylococcus aureus ve metisilin dirençli Staphylococcus aureus (MRSA) taşıyıcılık oranlarının belirlenmesi ve bununla ilişkili risk faktörlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte bir araştırma olan çalışmamıza etik kurul onayı (Karar No: 2026/07-05) ve kurum izni alındıktan sonra farklı bölümlerde yatan ve burun sürüntü örneği vermeyi kabul eden hastalar dahil edildi. Katılımcılar sözlü ve yazılı olarak bilgilendirildi, yazılı onamları alındı. Örneklem büyüklüğü hesaplamasında sonlu toplum düzeltmesi dikkate alınarak toplum büyüklüğü N = 1100 olarak belirlendi. Araştırmada incelenecek sonucun toplumdaki beklenen sıklığı p = %9 ± %5 olarak varsayıldı. Kabul edilen mutlak örnekleme hatası d = %5 olup, herhangi bir kümeleme etkisi öngörülmediğinden tasarım etkisi (design effect, DEFF) 1 olarak alındı. Bu parametrelere göre, %95 güven düzeyi için gerekli minimum örneklem büyüklüğü 114 kişi olarak hesaplandı**.** Araştırmacılar tarafından oluşturulmuş bir anket formu katılımcılara yüz yüze uygulandı. Örnek alma işlemi anlatılıp steril eküvyonlu çubuk ile her iki burun deliğinden örnek alındı, transport besiyerine aktarıldı. Örnekler en fazla iki saat içerisinde laboratuvara ulaştırıldı. *S.aureus* suşlarının tanımlanması için %5 koyun kanlı agar ve mannitollü tuzlu agara ekim yapılarak 37°C'de 24-48 saat inkübe edildi. Suşlar, koloni morfolojisi, mannitollü tuzlu agarda koloninin çevresinde sarı zon görülmesi, Gram boyama özellikleri, katalaz reaksiyonu, lam ve tüp koagülaz testleri ve gerektiğinde otomatize tanı sistemi ile tanımlandı. Suşların metisilin direnci sefoksitin disk diffüzyon yöntemi ile, EUCAST önerileri doğrultusunda saptandı. İstatistiksel analizler SPSS sürüm 32.0 (IBM Corp., Armonk, NY, USA) yazılımı kullanılarak gerçekleştirildi. Kategorik değişkenler sayı ve yüzde [n (%)] olarak; sürekli değişkenler ise ortalama ± standart sapma ve medyan değerleriyle özetlendi. Kategorik verilerin ikili karşılaştırmalarında Fisher'ın kesin testi (Fisher's exact test) kullanıldı. Sürekli değişkenlerin iki grup arasındaki karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi tercih edildi. İstatistiksel anlamlılık sınırı p<0,05 olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 160 hastanın 81 (%50,6) i kadın, 79 (%49,4) i erkekti. Hastaların 110 (%68,75) u cerrahi birimlerde, 50 (%31,25) si dahili birimlerde yatan hastalardı. Yaş ortalaması 58.7 ± 16.2, ortalama yatış süresi 6.3 ± 8.0'di. Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1 de gösterilmiştir.
Katılımcıların 20'sinde (%12,5) nazal *S. aureus* taşıyıcılığı saptandı. Çalışma grubunda MSSA ve MRSA burun taşıyıcılığı oranı sırasıyla %10 ve %2,5 iken üreme olan hastalar arasında MRSA oranı 4/20 (%20,0) idi. Nazal *Staphylococcus aureus* taşıyıcılığı ile olası risk faktörleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmadı (tüm p>0,05). Evde sağlık çalışanı bulunması (p=0,061), evde sigara içen birey bulunması (p=0,085) değişkenleri sınırda eğilim gösterdi ancak anlamlılık sınırını geçmedi. MRSA ile demografik ve klinik risk değişkenleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı ilişki saptanmadı. Son bir yıl içinde ameliyat öyküsü (p=0,060) ve sigara alışkanlığı (p=0,076) değişkenleri sınırda eğilim gösterdi ancak anlamlılık sınırını geçmedi.

Sonuç: Hastanemizde yatan hastalarda nazal *S. aureus* taşıyıcılığı %12,5 olarak bulunmuş olup, üreme saptanan olguların beşte birinde MRSA suşlarının izole edilmesi hastane/toplum kaynaklı enfeksiyon kontrolü açısından dikkat çekicidir. Etkili tarama yöntemleri ile birlikte hastane enfeksiyon kontrol politikası ve kılavuzlarının uygulanmasına önem verilmelidir.

Anahtar Sözcükler: *S. aureus*, MRSA, nazal taşıyıcılık, yatan hasta

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0274	KOKU DUYUSUNUN İŞİTSEL BEYİN ASİMETRİSİ ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*

Beril DEMİRBİLEK[1], Neziha Burçin TOKGÖZ[1], Abdullah Suat KAVUN[1], İsmail KARAMEŞE[2], Emre ESKİCİOĞLU[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Biyofizik Anabilim Dalı

[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyofizik Anabilim Dalı (Danışman)

Giriş ve Amaç: Farklı duyusal modalitelerin birbiriyle olan dinamik etkileşimi; bu sürecin beyin lateralizasyonundaki rolü, nörobilimin temel odak noktalarından biridir. Olfaktör sistemin işitsel korteks lateralizasyonu ve hemisferik asimetri üzerindeki etkilerine dair literatür ise oldukça kısıtlıdır. Bu çalışmada, sistematik koku terapisinin işitsel bilgi işleme süreçleri ve beyin asimetrisi üzerindeki etkilerini dikotik dinleme testiyle incelemek; böylece söz konusu duyusal etkileşimin bilişsel süreçlere katkısını değerlendirmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel ve gözlemsel nitelikteki bu araştırmaya, 18-65 yaş aralığında 19 sağlıklı gönüllü (yaş ortalaması: 31,42±16,08) dahil edilmiştir. Katılımcılara 6 hafta boyunca günde iki kez (sabah ve akşam), yirmişer saniye süreyle dört farklı aroma (gül, karanfil, limon, okaliptüs) içeren koku çubukları vasıtasıyla olfaktör eğitimi uygulanmıştır. Koku terapisi öncesi ve sonrasında katılımcıların işitsel hemisferik asimetrilerini ölçmek amacıyla; Türkçe hecelerle yapılandırılmış serbest dinleme (NF), sağ kulak odaklı (FR) ve sol kulak odaklı (FL) olmak üzere üç oturumlu Dikotik Dinleme Testi uygulanmıştır. Elde edilen veriler Zaman (2)* Kulak Tercihi (2)* Cinsiyet (2) değişkenlerini içeren Karma Faktöriyel ANOVA modeliyle analiz edilmiştir.

Bulgular: Dikotik dinleme testi performansına ilişkin tekrarlı ölçüm sonuçları, tüm oturumlarda kulak tercihi faktörünün anlamlı bir ana etkiye sahip olduğunu göstermiştir (FR: $p < 0,001$; NF: $p = 0,002$; FL: $p = 0,003$). Buna karşın; zaman etkisi, cinsiyet etkisi ve kulak tercihi ile cinsiyet arasındaki etkileşim istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$). Ayrıca zaman *kulak etkileşimi de hiçbir oturumda anlamlılık düzeyine ulaşmamıştır. *Post hoc* karşılaştırmalar sonucunda, oturumlar arasında dikotik dinleme performansında anlamlı farklılık saptanmamış (tüm karşılaştırmalar için $p > 0,05$) ve gözlenen kulak asimetrisinin deneysel koşullara bağlı olarak değişmediği belirlenmiştir.

Sonuç: Katılımcılarda oturumdan bağımsız olarak belirgin bir kulak asimetrisinin varlığı gözlense de uygulanan koku terapisinin serebral asimetri üzerinde modülatör bir etkisi saptanamamıştır. Elde edilen sonuçlar, koku uyaranlarının hemisferik lateralizasyon dinamiklerini etkileyebilmesi için mevcut protokolden daha uzun süreli müdahale sürelerine gereksinim duyulduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Koku terapisi, Dikotik dinleme testi, İşitsel beyin asimetrisi, Çoklu duyu entegrasyonu, Nöroplastisite.

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0275	LAVANTA KOKUSU VE UYARAN HIZININ AÇIK ZAMANLAMA ÜZERİNE ETKİSİ*

Ebrar OKUMUŞ[1], Ege Serhun ÖZTOPRAK[1], Osman AYHAN[1], Muhammed Işık DENİZ[1], Zehra ÜLGEN[2], Çağdaş GÜDÜCÜ[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Bizyofizik Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi

[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Bizyofizik Anabilim Dalı, Danışman

Giriş ve Amaç: Koku duyusunun uyarılmışlık ve dikkat süreçleri üzerindeki etkileri bilinmekle birlikte lavanta kokusunun açık zamanlama performansı üzerindeki etkisi literatürde bildiğimiz kadarıyla henüz doğrudan çözümlenmemiştir. Bu araştırmanın amacı, sedatif özellikleriyle bilinen lavanta kokusunun ve farklı hızlarda gelen uyaranların Time-Wall görevi ile bilişsel performans üzerindeki etkilerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya sağlıklı 26 katılımcı (10 K, Myaş= 21.45) dahil edilmiştir. Katılımcılar iki ayrı oturumda (lavanta %0.01 – Nötr) Time-Wall görevini tamamlamışlardır. Katılımcılara her bir test oturumunun ardından testin ne kadar sürdüğü sorulmuştur. Ayrıca deney sonunda katılımcılardan laboratuvarda geçirdikleri toplam süreyi tahmin etmeleri istenmiştir. Time-wall testinde katılımcının görevi ekranda aşağıya doğru düşen ancak hedef yüzeye ulaşmadan önce duvarın arkasına gizlenen bir nesnenin, hedef yüzeye ulaştığı anı tahmin etmesidir.

Bulgular: Çalışmanın davranışsal sonuçları katılımcıların toplam geçen gerçek süreyi anlamlı derecede daha kısa tahmin ettiklerini byulmuştur $t(25) = 7.08$; $p < .001$. Ayrıca total süre tahminlerinde $t(24) = -1.11$; $p = 0,32$ anlamlı bir sıra etkisi saptanmamakla birlikte kokunun görev süresi tahminlerinde de anlamlı bir etkisi bulunmamıştır $F(1, 24) = 0.38$, $p = .54$. Ama oturuma ilk lavanta veya nötr ile başlamanın koku ile etkileşimi tahmini görev süresi üzerinde anlamlı bir etki yarattığı bulunmuştur. Bilişsel verilerde ise Koku x Seans Sırası etkileşiminin doğruluk (ACC) performansı üzerinde anlamlı fark yarattığı görülmüştür $F(1, 16) = 6.33$, $p < .05$. Deneye ilk olarak lavanta ile başlayanların lavanta koşulundaki doğruluk skorları, deneye nötre başlayıp lavantayı ikinci sırada alanlara kıyasla anlamlı derecede düşük bulunmuştur MD: .08, $p < .05$.

Sonuç: Katılımcıların toplam süreyi az tahmin etmesi Dikkat Kapısı Modeli ile uyuşurken; ilk seanstaki tahminlerin daha uzun olması, öğrenmenin erken evrelerindeki geriye dönük zaman yargısı artışıyla açıklanabilir. Oturuma lavanta ile başlandığında görülen düşük ACC skorları ise lavantanın sedative etkisinin ilk öğrenme evresindeki odaklı dikkat ve çalışma belleğini zayıflatabildiğini desteklemektedir.

Anahtar Sözcükler: Lavanta Kokusu; Açık Zamanlama; Time-Wall Görevi; Zaman Algısı.

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0275	LİMON KOKUSUNUN VE ÖRTÜK ZAMANLAMANIN KARAR VERMEYE ETKİSİ*

Berfin ÖZCAN[1], Tuğbanur YAŞAR[1], Fatih ŞEN[1], Zehra ÜLGEN[2], Çağdaş GÜDÜCÜ[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Bizyofizik Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Bizyofizik Anabilim Dalı, Danışman

Giriş ve Amaç: Literatürde koku duyusunun bilişsel işlevler ve zaman algısı üzerindeki etkilerini inceleyen birçok çalışma bulunmakla birlikte; kokunun, örtük zamanlama mekanizmaları üzerinden karar verme süreçlerini nasıl etkilediğini doğrudan araştıran bir çalışmaya bildiğimiz kadarıyla rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı uyarıcı bir koku olan limon kokusunun ve örtük zamanlama süreçlerinin Choice Reaction Time (CRT) testindeki karar verme performansı (hız-RT ve doğruluk-ACC) üzerindeki etkilerini deneysel olarak incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya sağlıklı 21 katılımcı (13 K, $M_{yaş}$= 23.47) dahil edilmiştir. Katılımcılar iki ayrı oturumda (limon %30 – Nötr) CRT görevini tamamlamışlardır. Her bir test oturumunun ardından testin ne kadar sürdüğü sorulmuştur. Ayrıca deney sonunda katılımcılardan laboratuvarda geçirdikleri toplam süreyi tahmin etmeleri istenmiştir. CRT testi esnasında katılımcının görevi hedef uyarını, ekranda beliren hedef-çeldiriciler arasından seçerek en hızlı şekilde basarak karar vermektir. Örtük zamanlama parametresi olarak ipucu ile hedef uyaran arasında kısa ve uzun Inter-Stimulus Interval (ISI) süreleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın davranışsal sonuçları katılımcıların genel deney süresini gerçek süreden anlamlı derecede kısa tahmin ederken $t(20) = 4.46$; $p < .001$; görev sürelerini gerçeğe yakın tahminler etmişlerdir *F(1, 20) = .021, p = .89*. Ayrıca koku uyaranın tahmini görev süreleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı bulmuştur $F(1, 20) = 1.12$, $p = .30$ .. Bilişsel veriler incelendiğinde Koku ve Uyaran Hızı (ISI) arasında görsel bir kesişme eğilimi göze çarpsa da bu yönelim istatistiksel olarak anlamlı bir etkileşim düzeyine ulaşmadığı görülmüştür $F(1, 20) = 1.006$, $p = .328$.

Sonuç: Katılımcıların koku koşulundan bağımsız olarak toplam görev süresini gerçek değerinden anlamlı derecede daha az tahmin etmesi zamansal biliş literatüründeki Dikkat Kapısı Modeli ile uyuşmaktadır. Katılımcıların dikkat kaynakları CRT görevinin motor ve bilişsel taleplerine yöneldiğinden geriye dönük bellek kayıtlarında zamansal işlemlemeye ayrılan pay azalmış ve bu durum sürenin daha kısa algılanmasına yol açmış olabilir. Limon kokusunun bu genel eğilimi değiştirmemesi ise, kokunun bazal bilişsel yükü ve görev odaklı dikkati bozmadığına işaret edebilir.

Anahtar Sözcükler: Limonene; Örtük Zamanlama; Karar Verme; Choice Reaction Time

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0277	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN YAĞ ORANLARI İLE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI

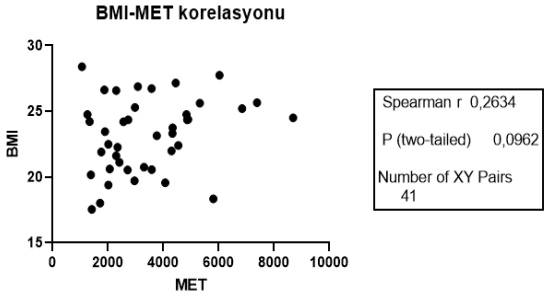
Yiğit Olcay FİDAN[1], Samet KAŞIKOĞLU[1], Adahan GEDİK[1], Elif Hilal SEZER[1], Ahmet DURMAZ[1], Berat Nur ÖZTÜRK[2], Berkant Muammer KAYATEKİN[2]

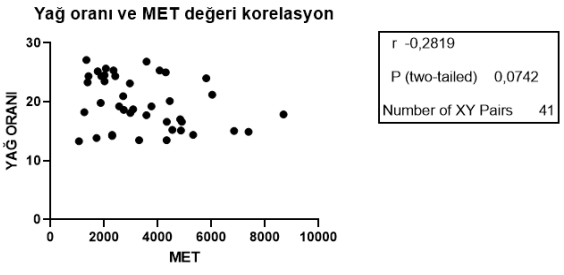
[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Bu araştırma Özel Çalışma Modülü kapsamında Tıp Fakültesi Dönem 3 öğrencileri tarafından yapılmıştır. Bu araştırmanın temel amacı Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile vücut yağ oranları arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Ayrıca öğrencilerin kendi fiziksel aktivite düzeyleri hakkında farkındalık kazanmaları hedeflenmiştir.

Gereç-Yöntem: Bu araştırma için, Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulundan onay alınmıştır (Karar no:2025/45-41). Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı laboratuvarında yapılmıştır. Araştırmaya 20-22 yaş aralığında toplam 41 tıp fakültesi öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcıların fiziksel aktivite düzeyleri "Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (IPAQ)" kullanılarak saptanmıştır. Vücut kompozisyonunun belirlenmesi amacıyla "skinfold caliper" kullanılmış ve vücut yağ oranı Durnin Womersley yöntemiyle hesaplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde korelasyon testleri uygulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların vücut yağ oranları ile anketten elde edilen MET değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon saptanmamıştır (Şekil 1). Katılımcıların Vücut Kütle İndeksi (BMI) ile MET değerleri arasında da korelasyon saptanmamıştır (Şekil 2).

Sonuç: Araştırma öncesinde kurulan "fiziksel aktivite düzeyi arttıkça vücut yağ oranının azalacağı" yönündeki hipotez desteklenmemiştir. Katılımcı sayısının 41 olmasının bu anlamsız sonuç üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Çalışmanın daha büyük öğrenci topluluklarında tekrarlanması halinde anlamlı istatistiksel sonuçlara ulaşılabileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Vücut Yağ Oranı, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Skinfold Caliper

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0278	UZUN SÜRELİ DİYABETTE KAPİLLER RAREFAKSİYON: TIRNAK YATAĞI KAPİLLEROSKOPİSİYLE 10 YILLIK EŞİK ANALİZİ

Demet Yalçın KEHRİBAR[1], Ayça KEDİK[2], Bilgihan GÜRKAN[2], Defne ÇAM[2], Hasan DEMİRCAN[2], Maymoona Saleem KHALIL[2], Muhammet Sercan KEMİK[2], Mustafa KÖNÜÇ[2], Niyazi NURAHMADOV[2], Sadaf KHODABAKHSHI[2], Taha Ege BORUCU[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD, Danışman

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri

Giriş ve Amaç:
Diabetes mellitus, yıllar içinde biriken mikrovasküler hasarla seyreden sistemik bir hastalıktır. Tırnak yatağı kapilleroskopisi mikrodolaşımın noninvaziv değerlendirilmesini sağlar. Bu çalışmada, benzer yaştaki tip 2 diyabetli hastalarda hastalık süresinin kapilleroskopik bulgularla ilişkisi araştırıldı; temel hipotez, 10 yıl ve üzeri diyabet süresinde kapiller yoğunluğun azalacağıydı.

Gereç ve Yöntem:
Kesitsel çalışmaya diyabet süresi bilinen 81 hasta dahil edildi; <10 yıl grubunda 40, ≥10 yıl grubunda 41 hasta vardı. Kapiller yoğunluk, apikal çap, normal, tortüöz, genişlemiş, dev ve anormal şekilli kapiller yüzdeleri ile hemoraji değerlendirildi. Gruplar Mann-Whitney U ve Fisher kesin testleriyle karşılaştırıldı. Çok değişkenli modeller yaş, cinsiyet, beden kütle indeksi ve sigara için; duyarlılık analizi ayrıca HbA1c için düzeltildi.

Bulgular:
Grupların medyan yaşları benzerdi (56 ve 57 yıl; p=0,347); beden kütle indeksi, bel çevresi, HbA1c, açlık glukozu ve hipertansiyon açısından da fark yoktu. Kapiller yoğunluk ≥10 yıl grubunda daha düşüktü (7,54 [7,02–8,25] ve 8,37 [7,32–9,02]; p=0,027). Düzeltilmiş fark -0,66 (%95 GA -1,13 ila -0,20; p=0,006) idi; HbA1c eklendiğinde ilişki korundu (-0,59; %95 GA -1,09 ila -0,09; p=0,020). Tortüözite daha yüksek olma eğilimindeydi (p=0,081); diğer morfolojik parametrelerde anlamlı fark saptanmadı.

Sonuç:
Yaş ve temel metabolik özellikler açısından dengeli tip 2 diyabetli hastalarda ≥10 yıllık hastalık süresi, daha düşük tırnak yatağı kapiller yoğunluğuyla bağımsız ilişkiliydi. Bulgular, uzun süreli diyabette belirgin morfolojik çeşitlenmeden çok kapiller rarefaksiyonun öne çıkabileceğini düşündürmektedir. Kapilleroskopinin prognostik değerini belirlemek için uzunlamasına çalışmalar gereklidir.

Anahtar kelimeler: diabetes mellitus, diyabet süresi, tırnak yatağı kapilleroskopisi, kapiller yoğunluk, mikrovasküler komplikasyon, kapiller rarefaksiyon

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0279	**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ KARDİYOLOJİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN DİJİTAL SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

Elif Zeynep METİN[1], Emre TAŞDEMİR[1], İrem KAHRAMAN[1], Mehmet Şükrü TULUK[1], Meldanur TARHAN[1], Muhammed Kadri ERTEK[1], Ayşe ÇOLAK[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Danışman

GİRİŞ: Son yıllarda dünya genelinde artan internet kullanımı ve dijitalleşme sağlık bilgilerine ulaşma ve sağlık hizmetlerini kullanma biçiminde köklü bir değişime yol açmıştır. Bu değişim literatürümüze 'Dijital Sağlık Okuryazarlığı' kavramını kazandırmıştır. Bu kavram bireylerin sağlık kararları almak ve uygun eylemlerde bulunmak için elektronik kaynaklardan bilgi ve hizmetleri bulma, anlama ve kullanma yeteneğinin derecesini ifade eder.

AMAÇ: Çalışmanın temel amacı DEÜ Hastanesi Kardiyoloji hastalarının dijital sağlık okuryazarlığı düzeyini ölçmektir. Elde edilecek bulguların, klinikte takip edilen hastaların doğru dijital sağlık bilgi kaynaklarına yönlendirilmesi ve bilgi kirliliğinden korunması adına geliştirilecek stratejilere katkı sağlaması hedeflenmektedir.

BULGULAR: Yaş ortalaması 57 (42,66), cinsiyet dağılımı eşit olan 156 kişilik hasta grubuna anket yapılmıştır. Hastaların çoğuna (n=120, %77) poliklinik üzerinden ulaşılmıştır. Katılımcıların %50'sinde hipertansiyon, %18'inde DM, %31'sinde hiperlipidemi, %43'ünde KAH, %19'unda kalp yetmezliği bulunmaktadır. 156 hastanın dijital sağlık okuryazarlığı ölçeğinden aldıkları toplam puanlar incelendiğinde katılımcıların genel toplam puan ortalaması 51,17 ± 8,39 olarak saptanmıştır. Katılımcıların çoğu (n=81, %52) doğru kelimeler ile bilgiyi bulma ve bilgiler arasında seçim yapmayı "kolay" bulmuştur. Güvenilirliğin değerlendirilmesi en yüksek oranda zorluk yaşanan alanı oluşturmaktadır. İnternette ulaşılan sağlık bilgilerinin güvenilir olup olmadığına karar verme süreci katılımcıların %53'ü (n=84) için "zor", %19'u (n=30) için ise "oldukça zor" olarak bildirilmiştir. Elde edilen sağlık verilerinin kişisel klinik duruma uygunluğunun ve uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi sürecinde katılımcıların %41,7'si (n=65) zorlandığını belirtmiştir. Katılımcıların dijital platformlardaki teknik navigasyon becerileri genel olarak olumlu bulunmuştur ancak bir bağlantıya tıklandığında beklenenden farklı bir içerikle karşılaşma sıklığı %29'u (n=45) tarafından "sık sık" olarak bildirilmiştir. . Araştırmaya katılan hastaların yapay zeka teknolojilerini kullanım durumlarına göre dijital sağlık okuryazarlığı toplam puanları Mann-Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır. Yapay zeka kullanan hastaların dijital sağlık okuryazarlığı toplam puan ortalaması **55,50 ± 6,00** iken, kullanmayan hastaların ortalaması **50,38 ± 8,54** olarak saptanmıştır. Yapay zeka kullanan hastaların lehine olan bu fark, istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı bulunmuştur. Elde edilen bulgu, günlük yaşamında yapay zeka araçlarından faydalanan bireylerin, genel dijital sağlık okuryazarlığı yetkinliklerinin belirgin şekilde daha üstün olduğunu kanıtlamaktadır. Katılımcıların cinsiyetlerine göre yapılan analizlerde literatüre katkı sağlayacak önemli farklılıklar tespit edilmiştir. Yapılan çalışmada kadın hastaların spesifik dijital okuryazarlığı alanlarında erkeklere kıyasla daha yetkin olduğu saptanmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER: Bu çalışma, kardiyoloji hastalarının dijital sağlık bilgilerine erişimde teknik bir engel yaşamasalar da bilginin doğruluğunu teyit etme ve bilgiyi kendi sağlık durumlarına uyarlama konularında savunmasız olduklarını ortaya koymuştur. Kadın hastaların ve yapay zeka kullanıcılarının bu alanda daha avantajlı olduğu görülmüştür. Gelecekte, hastaların sağlık okuryazarlığını artırmak amacıyla, hastanelere entegre edilmiş, tıbbi doğruluğu hekimler tarafından onaylanmış yerel yapay zeka asistanları geliştirilebilir. Özellikle ileri yaş hasta grubuna yönelik, poliklinik bekleme salonlarında dijital sağlık bilgilerinin nasıl filtreleneceğini anlatan kısa bilgilendirme videoları veya broşürler hazırlanabilir. Sonuç olarak; dijitalleşmenin tıp pratiğine entegrasyonu kaçınılmazdır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Dijital Sağlık Okuryazarlığı, Kardiyoloji, Tıpta Yapay Zeka

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0282	TOPLUMDA MEME KANSERİ FARKINDALIĞI VE ERKEN TANI ALGISI

Güneri Mert SOĞUKPINAR[1], Dicle Mehtap SARUHAN[1], İbrahim Mert DEMİR[1], Mahdieh MİKAELİ[1], Asma MİKAELİ[1], Mohaddeseh Amiri SHEİKHAHMAD[1], B. AYDIN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Meme kanseri farkındalığı, risk faktörlerinin tanınması, erken tanı ve uygun tarama yöntemlerinin etkin uygulanmasında önemli bir role sahiptir. Bu çalışmada, meme kanseri tedavisini tamamlamış bireyler ile genel toplumdan seçilen bireylerin meme kanserine ilişkin bilgi ve farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi; risk faktörleri, klinik belirtiler, erken tanı ve tarama yöntemlerine yönelik farkındalıklarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2026–Mayıs 2026 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Radyasyon Onkolojisi Kliniği'nde meme kanseri tedavisini tamamlayarak kontrole gelen 83 hasta ile toplumdan seçilen ve kanser tanısı almamış 158 birey çalışmaya dahil edilmiştir. Tüm katılımcılara meme kanseri farkındalık anketi uygulandı ve yanıtlar üzerinden farkındalık skorları hesaplandı. Gruplar arasındaki skor farklılıkları Mann–Whitney U testi, kategorik değişkenler Ki-kare testi ve değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 241 kadın dahil edildi ve medyan yaş 51 yıl olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların %34,4'ü meme kanseri tanılı bireylerden oluşmaktadır. Eğitim düzeyi ($p=0,006$), ailede sağlık çalışanı bulunması ($p=0,01$), birinci derece akrabada meme kanseri öyküsü ($p=0,02$) ve düzenli spor yapma ($p=0,04$) ile meme kanserinin tanısı, risk faktörleri ve klinik belirtilerine ilişkin sorulara verilen doğru yanıtların toplam skoru arasında anlamlı ilişki saptanmıştır. Meme kanseri tanılı bireylerde kontrol amaçlı mamografi ($p=0,01$), rutin hekim kontrolü ($p<0,01$), kendi kendine meme muayenesi ($p=0,05$) ve meme kanserinin klinik belirtilerine ($p=0,001$) ilişkin farkındalık skorları daha yüksek bulundu. Günlük fiziksel aktivite ($p=0,02$), sigara kullanımı ($p=0,001$) ve alkol tüketimi ($p=0,02$) açısından gruplar arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. Ayrıca, katılımcıların %83'ünün meme kanseri riskleri ve erken teşhis yöntemleri hakkında daha fazla bilgi almak istediği belirlenmiştir.

Sonuç: Meme kanseri tedavisini tamamlamış bireylerin, erken tanı ve tarama yöntemlerine ilişkin farkındalıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Eğitim düzeyi veya ailede kanser öyküsü bulunmas gibi özellikler tek başına bazı temel yanlış inanışların giderilmesinde yeterli olmayabilir. Katılımcıların %83'ünün meme kanseri riskleri ve erken teşhis yöntemleri hakkında daha fazla bilgi almak istemesi bilgilendirme çalışmalarına ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0283	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE SPOR HEKİMLİĞİ FARKINDALIĞI

Ayşe İzem EKİZ[1], Beril ÇAMLICA[1], Burcu EROĞLU[1], İpek Doğa ŞİMŞEK[1], Lale Yağmur AKKUŞ[1], Şeyma ÖZKAN[1], Merve DEMİR BENLİ[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı, Danışman Öğretim Üyesi

Giriş-Amaç: Spor hekimliği, sporcuların sağlığını koruyan, performanslarını optimize eden ve yaralanmaları tedavi eden disiplinler arası bir alandır. Bu çalışmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerinin spor hekimliği konusundaki farkındalık düzeylerini belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Çalışma, 427 tıp fakültesi öğrencisi ile yürütülmüştür. Katılımcıların 232'si (%54.3) kadın, 195'i (%45.7) erkek öğrencilerden oluşmaktadır . 14 sorudan oluşan geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış bir anket formu kullanılmıştır. Puanlama sistemi; "Kesinlikle katılıyorum" (4 puan) ile "Kesinlikle katılmıyorum" (1 puan) arasında değişmekte olup, kararsız olanlara 0 puan verilmiştir. Veriler, en düşük 0 ve en yüksek 56 puan alacak şekilde analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların ortalama farkındalık puanı 37.78 ± 9.13 olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin %80.1'i (n=342) yüksek, %8.4'ü (n=36) orta ve %11.5'i (n=49) düşük farkındalık düzeyine sahiptir. Cinsiyet ve sınıf düzeyi ile farkındalık arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$). Daha önce spor hekimliğini duyanların farkındalığı anlamlı düzeyde yüksektir ($p=0.001$). Beklenmedik olarak, daha önce spor hekimliğine başvurmayan öğrencilerin farkındalık düzeyleri daha yüksek bulunmuştur ($p=0.038$).

Sonuç: Tıp fakültesi öğrencilerinin büyük çoğunluğu spor hekimliği konusunda yüksek farkındalığa sahiptir. Spor hekimliği hakkında önceden bilgi sahibi olmak farkındalığı artırırken, klinik deneyim (başvurma durumu) ile farkındalık arasındaki ilişki daha detaylı araştırmaları gerektirmektedir.

Anahtar Sözcükler: Spor Hekimliği, Tıp Eğitimi, Farkındalık, Öğrenci

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0284	ÖN ÇAPRAZ BAĞ REKONSTRÜKSİYONU SONRASI HASTALARDA GREFT TİPLERİNİN FONKSİYONEL VE PSİKOLOJİK SONUÇLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Ekrem Efe CULFA[1], Berke Eren İLHAN[1], Muhammed Cahit GÜVEN[1], Recep Efe VARIŞ1, Sarp Cem ÜNAL[1], Ulaş YAZICI[1], Ayşe Birsu TOPCUGİL KIRIK[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 4 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Ön çapraz bağ (ÖÇB) rekonstrüksiyonu geçiren bireylerin iyileşme süreçleri; kullanılan greft tipi, postoperatif fonksiyonel durum, aktif sporculuk ve eşlik eden eklem patolojilerinden etkilenmektedir. Bu araştırmanın amacı; farklı greft tiplerinin (Allogreft, Hamstring Tendon Otogrefti, Patellar Tendon Otogrefti) hastaların klinik/fonksiyonel sonuçları (IKDC, Lysholm) ve psikolojik durumları (IPRRS, Tampa Kinezyofobi Ölçeği) üzerindeki etkilerini incelemektir.
Gereç-Yöntem: Çalışmada, farklı greft tipleriyle opere edilen ve klinik takipleri sürdürülen hastaların verileri retrospektif olarak incelenmiştir. Hastaların diz fonksiyonları IKDC ve Lysholm skorlarıyla; psikolojik durumları ve kinezyofobi düzeyleri ise IPRRS ve Tampa skorlarıyla değerlendirilmiştir. Veriler greft türü, aktif sporculuk durumu ve ek yaralanma (menisküs/kıkırdak) varlığına göre analiz edilmiştir.
Bulgular: Greft Tiplerine Göre Dağılım: Veri setinde en sık tercih edilen yöntemin Hamstring Tendon Otogrefti (5 vaka) olduğu görülmüştür. Bunu sırasıyla Allogreft (1 vaka), Patellar Tendon Otogrefti (1 vaka) ve Diğer (1 vaka) kategorileri takip etmektedir. En yüksek ortalama Lysholm skoru, 92.0 ile Patellar Tendon Otogrefti grubunda saptanmıştır. Bu gruptaki hastanın IKDC skoru 0.63, IPRRS skoru 0.86 ve Tampa (kinezyofobi) skoru 38.0 olarak ölçülmüştür. En düşük fonksiyonel sonuçlar, 75.2 ortalama Lysholm skoru ile Hamstring Tendon Otogrefti grubunda izlenmiştir. Bu grubun genel ortalamaları; IKDC: 0.73, IPRRS: 0.60 ve Tampa: 39.0 şeklindedir. Allogreft uygulanan tek vakada Lysholm skoru 81.0, IKDC skoru 0.83, IPRRS skoru 1.00 ve en düşük kinezyofobi düzeyi olan Tampa skoru 20.0 olarak bulunmuştur. Greft türü net bilinmeyen (Diğer) vakada ise Lysholm 90.0, IKDC 0.94 ve yüksek bir korku düzeyine işaret eden Tampa skoru 50.0 olarak kaydedilmiştir. Sporculuk Durumuna Göre Karşılaştırma: Ana spor dalı Futbol olan ve Hamstring Otogrefti yapılan 2 vakanın ortalama IKDC skoru 0.86, Lysholm skoru ise 87.0'dir. Futbol oynayan ancak greft tipi bilinmeyen tek vakanın skorları ise IKDC: 0.94, Lysholm: 90.0'dır. Aktif olarak spor Yapan ve Patellar Tendon Otogrefti uygulanan hastada Lysholm skoru 92.0 gibi yüksek bir düzeye ulaşmıştır (IKDC: 0.63). Spor alışkanlığı Olmayan ve Hamstring Otogrefti yapılan 3 vakanın ortalama fonksiyonel skorları (IKDC: 0.64, Lysholm: 67.3) spor yapan gruplara göre belirgin şekilde düşük kalmıştır. **Sonuç:** Fonksiyonel Açıdan: Patellar Tendon Otogreftinin günlük yaşam kalitesi ve diz fonksiyonunu yansıtan Lysholm skorunda (92.0) daha üstün sonuçlar verdiği görülmüştür. Literatürle paralel olarak bu greft, özellikle yüksek düzey sporcularda diz stabilitesi açısından oldukça güçlü bir seçenektir; fakat ön diz ağrısı ve çömelme zorluğu gibi riskleri barındırır. Hamstring Heterojenliği: En sık uygulanan yöntem olan Hamstring otogreftlerinde sonuçların daha değişken (heterojen) olduğu ve en düşük ortalama Lysholm skorunun (75.2) bu grupta çıktığı saptanmıştır. Psikolojik Faktörler (Kinezyofobi): Hastaların Tampa skorlarının bazı bireylerde yüksek çıkması (özellikle Diğer grupta 50.0, Hamstring grubunda 39.0), ameliyat sonrası fiziksel iyileşmenin yanı sıra kinezyofobi (hareket korkusu) ile mücadele etmek için psikolojik rehabilitasyon süreçlerinin de tedaviye entegre edilmesi gerektiğini net olarak ortaya koymaktadır. Özetle; Ön çapraz bağ rekonstrüksiyonunun klinik başarısı yalnızca seçilen tendon yapısına indirgenemez. Nihai başarı; hastanın ameliyat öncesi spor seviyesi, eşlik eden ek eklem patolojileri, yaş, kas kuvvet dengesi ve en önemlisi doğru planlanmış bir rehabilitasyon ile psikolojik hazırlık sürecinin multidisipliner bir kombinasyonudur.
Anahtar Sözcükler: Ön Çapraz Bağ , Kinezyofobi , Spor yaralanmaları

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0285	KOLOREKTAL KANSER HÜCRELERİNDE MİTOMİSİNİN FERROPTOTİK HÜCRE ÖLÜMÜ ÜZERİNE ETKİSİ

Halime Nur CEYLAN[1], Jennet JUMANİYAZOVA[1], Kiymet DİPBAKAY[1], Muhammed Yusuf YENİAY[1], Oğulcan KARAÇAM[1], Rukkiye AL[1], Fatma Seher DELEK[2], Selen KUM ÖZŞENGEZER[2], Zekiye Sultan ALTUN[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi
[2] Dokuz Eylül Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü temel Onkoloji Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışmanın amacı metastatik özelliğe sahip CC-531 hücrelerinde mitomisin-C (MMC) uygulamasının ferroptotik hücre ölümünü tetikleyip tetiklemediğinin belirlenmesi idi.

Yöntem: Çalışmada, in-vitro koşullarda üretilen CC-531 metastatik özellikteki kolorektal kanser hücre hattı %10 FBS ve %1 penisilin-streptomisin içeren RPMI-1640 besi ortamında, 37°C ve %5 CO_2 koşullarında kültüre edilmiştir. Hücrelere MMC 0.1 µM, 1 µM, 10 µM ve 100 µM konsantrasyonlarında 24, 48 ve 72 saat uygulanarak hücre canlılıkları MTT analizi ile değerlendirilmiştir. MMC IC50 dozunda 24 saat süre ile uygulanarak ferroptoz ilişkili GPX4 ekspresyonu RT-PCR yöntemi aracılı incelenmiştir. İstatistiksel analizler için SPSS 25.0 programı kullanılarak bağımsız t-testi, Mann-Whitney U testi yapılmıştır.

Bulgular: Hücrelerin canlılığını yarıya indiren inhibitör konsantrasyon değerleri-IC50 24 saatlik MMC uygulaması için 11.07 µM olarak belirlenirken, maruziyet süresinin uzamasıyla bu değer 48 saat sonunda 2.02 µM'a ulaşmıştır ($p<0.05$). CC531 hücrelerinde kontrol grubuna kıyasla MMC maruziyeti sonrası GPX4 gen ekspresyon seviyelerinde anlamlı azalma tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Sonuç: Metastatik özellikteki kolorektal kanseri hücrelerinde GPX4 gen ekspresyonunun azalması ferroptotik hücre ölümünün tetiklendiğine işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kolorektal kanser, Mitomisin-C, Ferroptoz, GPX4

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0287	**BRCA1 GENİNİN KLİNİK ÖNEMİ BİLİNMEYEN VARYANTLARININ MOLEKÜLER DİNAMİ, YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ PROTEİN KATLAMA ARAÇLARI VE 3D MOLEKÜLER GÖRÜNTÜLEME YAZILIMLARI KULLANILARAK DEĞERLENDİRİLMESİ***

Abdulkadir AYDIN[1], Aslı Ela AKKAPLAN[1], Hamza AKBULUT[1], Kurtuluş BAYHAN[1], Meryem ŞENMEMİŞ[1], Meltem ÇETİNKAYA[2], Tuncay KÜME[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: BRCA1 geninde saptanan varyantların büyük kısmı klinik olarak "önemi belirsiz varyant (VUS)" kategorisindedir ve bu durum hasta yönetiminde ciddi belirsizliklere yol açmaktadır. Bu çalışmanın amacı, BRCA1 proteinindeki VUS'ların moleküler dinamik (MD) simülasyonları kullanılarak atomik düzeyde incelenmesi ve klinik olarak anlamlı şekilde sınıflandırılmasıdır. Bu doğrultuda yabanıl tip için uygun kuvvet alanının seçilmesi, benign/malign mutasyonlar simüle edilerek sınır değerlerin belirlenmesi ve VUS'ların bu değerlere göre haritalandırılması hedeflenmiştir.

Gereç-Yöntem: BRCA1 ve BARD1 proteinlerinin RING bölgelerini içeren "1JM7" PDB ID'li model seçilmiş ve GROMACS yazılım altyapısı kullanılmıştır. Kuvvet alanı optimizasyonu için CHARMM36m, AMBER14SB ve AMBER19SB adayları CHARMM-GUI platformu üzerinden 5'er defa simüle edilmiştir. Stabilite ve yapısal davranış analizlerinde RMSD, RMSF, Rg, SASA ve H-bond parametreleri takip edilmiştir. Varyantlar ClinVar veritabanından filtrelenerek seçilmiş ve NMRbox platformundaki NVIDIA H100/A100 ekran kartları üzerinde 80-100 ns'lik ileri simülasyon iş paketleri planlanmıştır.

Bulgular: Ön hazırlık simülasyonlarında CHARMM36m'in diğer kuvvet alanlarına kıyasla daha düşük stabilite (daha yüksek RMSD, RMSF ve Rg) gösterdiği saptanmıştır. Proteinlerin kararlılığa ulaştığı ilk 10 ns çıkarılarak RMSF değerleri yeniden hesaplandığında, AMBER19SB'nin tekrarlar arasında en yüksek tutarlılığı sağladığı görülmüş ve ana kuvvet alanı olarak seçilmiştir. Sistemin doğal hareketini bozmadan kararlı çalışabildiği PyMOL ve VMD görselleştirme araçlarıyla doğrulanmıştır. ClinVar üzerinden her gruptan (benign, malign, VUS) aminoasit değişimine yol açan varyantlar seçilerek metodolojik çerçeve tamamlanmıştır.

Sonuç: Çalışma, salt tahmine dayalı algoritmaların ötesine geçerek doğrudan fizikokimyasal parametrelerle BRCA1 varyantlarını "yapısal kayıp izlenen ve izlenmeyen" olarak ikiye ayıracak güvenilir bir model sunmaktadır. Henüz erken aşamada olan projenin tamamlanmasıyla; klinik karar süreçlerinin iyileştirilmesi, gereksiz cerrahi müdahalelerin önlenmesi, kişiselleştirilmiş "akıllı ilaç" hedeflerinin geliştirilmesi ve biyoinformatik alanında disiplinlerarası araştırmacı yetiştirilmesi sağlanacaktır.

Anahtar Sözcükler: Moleküler Dinamik, BRCA1 proteini, Önemi Bilinmeyen Varyantlar (VUS), Meme Kanseri

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0289	**ÖNEMİ BELİRSİZ MONOKLONAL GAMOPATİ OLGULARINDAKİ GERM SOYU VE MİTOKONDRİYAL VARYANTLARIN PROGNOZLA İLİŞKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI**

Burak ÇETİN [1], Zehra YÜRÜKOĞULLARI [1], Yusuf YİĞİT [1], Can KÜÇÜK[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Multipl miyeloma dönüşümle ilişkili germ soyu ve mitokondriyal varyantların önemi belirsiz monoklonal gamopati tümör ve cfDNA örneklerinde araştırılmasıdır.

Gereç-Yöntem: Çalışmada klinik olarak tanılı 17 MGUS hastasına ait önceden elde edilmiş kemik iliği ayrıştırılmış tümör hücresi/tüm hücre DNA'sı (BM-STC-DNA), periferik kan cfDNA'sı ve granülosit DNA'sı kullanılmıştır. Bu örneklerde mitokondriyal kısa varyantların (SNV/Indel) tespiti ve somatik mutasyon analizi için GATK MuTect2 algoritması, germ hattı varyantlarının keşfi için HaplotypeCaller yazılımı uygulanmıştır. Elde edilen varyantlar kalite filtrelerinden geçirilmiş, COSMICv96 veri tabanındaki tanımlı kanser mutasyonları ile eşleştirilmiş ve IGV (Integrative Genomics Viewer) üzerinden görsel doğrulama yapılmıştır. Bizim katkımız, bu hazır verilerin istatistiksel gruplandırılması, sınıflandırılması ve özetlenmesi olmuştur.

Bulgular: Yapılan analizlerde germline varyantlarının patojenite dağılımında 17 hastanın ortalaması olarak, hasta başına 473.8 varyant ile Benign ve 41.5 varyant ile Likely Benign kategorileri baskın bulunmuştur. Varyantların ortalama 5.2'si Çelişkili yorumlar içerirken, 10 varyant Önemi Belirsiz (VUS) olarak sınıflandırılmış; 293.5 varyant ile ilgili ise veri tabanlarında herhangi bir bilgi bulunamamıştır. Germline mutasyon konumlarında en yüksek yoğunlaşma Exon (ort. 418.2) ve Intron (ort. 357.5) bölgelerinde izlenmiştir (UTR3 ort. 24.3, UTR5 ort. 9.8). MuTect2 ile filtrelenen mitokondriyal varyantların 17 hastadaki ortalama konum analizinde ise en yüksek mutasyon yükü hasta başına yaklaşık 123 varyant ile Exonic bölgelerde ve 37 varyant ile ncRNA_exonic bölgelerinde tespit edilmiştir. Düzenleyici bölgelerden Upstream;Downstream kombinasyonunda ortalama 8, sadece Upstream bölgesinde 2 ve Downstream bölgesinde 1 varyant saptanmıştır. Tüm bu varyant profilleri IGV anlık görüntü slaytlarında doğrulanmıştır.

Sonuç: Recurrent varyantlar en sık MT-RNR1 ve MT-RNR2 bölgelerinde izlendi. m.750A>G, m.1189T>C, m.1438A>G ve m.1811A>G recurrent patern gösterdi. Çoğu varyant benign polimorfizm veya haplogroup marker özelliğindeydi. Güçlü yüksek penetranslı patojenik mtDNA driver mutasyonu saptanmadı. cfDNA örneklerinde heteroplazmi dağılımı daha değişken bulundu. Protein-kodlayan bölgelerde düşük frekanslı non-synonymous varyantlar da izlendi. Recurrent mtDNA varyantları özellikle rRNA bölgelerinde yoğunlaşmıştır. Çoğu varyant benign polimorfizm/haplogroup marker karakterindedir. cfDNA heteroplazmisi sıvı biyopsi açısından potansiyel taşımaktadır. Daha geniş kohort ve fonksiyonel analiz gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Multiple Myelom, MGUS, cfDNA, mtDNA, Mutasyon

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0291	**NÖROENDOKRİN TÜMÖRLERDE YAPAY ZEKA (CHATGPT VS GEMINI) PERFORMANS KARŞILAŞTIRMASI: Kİ-67 PROLİFERASYON İNDEKSİ DEĞERLENDİRME**

Alişan SARVAR[1], İpek Miray KIRMIZITAŞ[1], Nehir BRADERIN[1], Ahmet BODUROĞLU[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Araştırma Becerileri ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Nöroendokrin tümörlerin (NET) derecelendirilmesinde ki-67 proliferasyon indeksi en önemli belirleyicilerden biridir. Ancak patologlar arası manuel sayımda farklılıklar görülebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, 55 gastrik NET vakasında ChatGPT ve Gemini modellerinin farklı prompt stratejilerine göre Ki-67 sayım doğruluğunu uzman referans değerleriyle karşılaştırmaktır.

Gereç-Yöntem: Retrospektif tasarımlı çalışmada, farklı Ki-67 indekslerine (derece 1, derece 2, derece 3) sahip 55 gastrik NET vakasının immünohistokimyasal görüntüleri ChatGPT ve Gemini modellerine ilk daha genel, sonuncusu en spesifik olacak şekilde üç farklı prompt ile sunulmuştur: prompt-1 ile genel değerlendirme, prompt-2 ile stroma/inflamatuar alanların dışlandığı değerlendirme ve prompt-3 ile hotspot temelli değerlendirme yapılmıştır. Performanslar sınıflandırma doğruluğu ve ortalama mutlak hata (MAE) ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Her iki model de prompt özelleştikçe, özellikle hotspot temelli promptta, performans artışı göstermiştir. Genel değerlendirmede doğruluk her iki model için %67,3 iken MAE ChatGPT için 10,61, Gemini için 9,46 bulunmuştur. Stroma/inflamatuar alan dışlamada doğruluk ChatGPT'de %63,6, Gemini'da %67,3; MAE ChatGPT'de 11,58, Gemini'da 8,69 saptanmıştır. Hotspot temelli promptta Gemini %72,7 doğruluk ve 6,98 MAE ile en iyi performansı gösterirken, ChatGPT %67,3 doğruluk ve 8,41 MAE değerine ulaşmıştır. Gemini tüm prompt seviyelerinde daha düşük MAE üretmiştir.

Sonuç: Yapay zeka büyük dil modellerinin Ki-67 değerlendirmesindeki başarısı verilen komutun kalitesiyle doğrudan ilişkilidir. Hotspot temelli yönergeler yanılma payını belirgin şekilde azaltmıştır. Gemini, ChatGPT'ye kıyasla daha istikrarlı ve daha az hata içeren sonuçlar vermiştir. Büyük dil modellerinin patologlara "ikinci bir göz" olarak hizmet etme potansiyeli olduğu, ancak bu başarıda prompt içeriğinin kritik rol oynadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Nöroendokrin tümör, Ki-67, Yapay zeka, ChatGPT, Gemini.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0296	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLÜ VE PROBLEME DAYALI ÖĞRENME OTURUMLARININ ALGILANAN ETKİLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Negin HASSANZADEH[1], Mobına HEİDARI[1], Vahıd NAMAVARAN[1], Mohammdraza Fathıpour[1], Mehmet Emin ARAYICI[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem-3 ÖÇM Grubu Öğrencileri, İzmir, Türkiye
[2] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Giriş-Amaç: Bu çalışmanın amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinde Özel Çalışma Modülü (ÖÇM) ve Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ) oturumlarının, algılanan etkililiğini öğrenci bakış açısıyla değerlendirmek ve bu algının demografik ile akademik özelliklerle ilişkisini incelemektir.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel tipte bir anket çalışması yürütülmüştür. Araştırmaya, aydınlatılmış onam veren 224 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı, 7 demografik/tanımlayıcı soru ile beş alt boyutta toplam 15 maddeden oluşan 5'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı yüksek bulunmuştur (Cronbach α=0,97). Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (ortalama±standart sapma, sayı ve yüzde) ile katılım oranları kullanılmış; gruplar arası karşılaştırmalarda t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 22,5±2,9 yıl olup cinsiyet dağılımı dengeliydi (%48 kadın, %48 erkek, %4 belirtmek istemeyen). Ölçeğin genel ortalaması 3,22±1,26 (5 üzerinden) olarak orta-olumlu düzeyde saptandı. Alt boyutlar arasında en yüksek ortalama “Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme” (3,34), en düşük ortalama ise “Öz-Yeterlik ve Motivasyon” (3,09) alanına aitti; diğer boyutlar 3,18–3,26 aralığındaydı. Madde düzeyinde en olumlu değerlendirilen ifadeler “Vaka tartışmaları eleştirel düşünme becerilerimi geliştirdi” (3,40; %61 katılım) ve PDÖ'nün klinik karar verme ile farklı bakış açılarını değerlendirmeye katkısıydı (her ikisi 3,39; %59). En düşük puan, ÖÇM oturumlarının öğrenme hedeflerini netleştirmesine ilişkin maddeye verildi (2,97; yalnızca %42 katılım); motivasyon artışı da görece zayıftı (3,03; %44). Algılanan etkililik, akademik başarıyla anlamlı biçimde ilişkiliydi. Benzer şekilde haftalık çalışma süresi 16 saat ve üzeri olanlar en yüksek (3,67), 0–5 saat olanlar en düşük (2,92) algıya sahipti ($F(3,220)=4,74$; $p<0,01$).

Sonuç: Öğrenciler ÖÇM ve PDÖ oturumlarını genel olarak orta-olumlu düzeyde etkili bulmaktadır; en güçlü algılanan kazanım eleştirel düşünme ve problem çözme, en zayıf alan ise öz-yeterlik ve motivasyondur. Akademik başarısı ve çalışma süresi yüksek öğrencilerin oturumlardan daha fazla yarar algılaması, etkileşimli öğrenme yöntemlerinden elde edilen kazanımın öğrencinin ön hazırlığı ve katılımıyla yakından ilişkili olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar Sözcükler: özel çalışma modülü, probleme dayalı öğrenme, tıp eğitimi, eleştirel düşünme, öz-yeterlik, öğrenci memnuniyeti

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0297	**KOLOREKTAL KANSER PROGRESYONU İLİŞKİLİ FOSFORİLASYON BÖLGELERİNİN İN-SİLİCO TESPİTİ VE KÜÇÜK LİGAND ADAYLARININ SANAL TARAMASI**

Arda ADSIZ[1], Oğuzhan GÖKTAŞ[1], Abdullah KAYA[1], Hülya ELLİDOKUZ[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Onkoloji Enstitüsü Prevantif Onkoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş ve amaç: Kolorektal kanser (KRK) ilerlemesinde kritik rol oynayan ve tümörlerde yüksek düzeyde ifade edilen SERPINH1 (HSP47) moleküler şaperonunu hedeflemektedir. Bu protein, prokolajenin endoplazmik retikulumda doğru katlanmasından sorumlu olup, kolajenle etkileştiği yüzey küçük moleküllerle bloke edilmeye uygun tanımlı bir cep sunmaktadır. Çalışmanın amacı, bu cebe bağlanan ve güvenlik profili kabul edilebilir yeni inhibitör adaylarını in-silico olarak belirlemektir.

Yöntem: Protein yapısı RCSB PDB'den (7BEE.pdb) alınmıştır. AutoDock Tools ile polar hidrojenler eklenmiş, su ve ligandlar uzaklaştırılmış, Kollman yükleri atanmıştır. DGIdb ve PubChem kaynaklı ligandlar hazırlanmıştır. Moleküler doklama (kenetleme) çalışmaları AutoDock Vina ile aktif bölgeyi kapsayan grid koordinatlarında yürütülmüş, görselleştirme YASARA ile yapılmıştır. Referans inhibitörden çıkarılan farmakofor modeli SwissSimilarity ile benzer kütüphanelerin taranmasında kullanılmıştır. Afinite açısından önceliklendirilmiş molekül, WebGro dinamik simülasyonuna tabi tutulmuştur. Ligandların SwissADME toksisite profili değerlendirilmiştir.

Bulgular: Moleküler kenetleme çalışmalarında üç molekül Zosuquidar (−11,40 kcal/mol), Aldoxorubicin (−10,60 kcal/mol) ve Silibinin (−10,00 kcal/mol) afinitesi yüksek olarak değerlendirilmiştir. Zosuquidar, 25 ns simülasyonunda RMSD platoya ulaşarak kararlı salınım sergilemiştir. RMSF'de bağlanma cebindeki kalıntılar düşük dalgalanma göstermiş, esneklik yalnızca dış döngüler ve terminallerde görülmüştür. Dönme yarıçapı kompleksin kompaktlığını, sürekli hidrojen bağı ağı ise aktif bölge etkileşiminin kesintisizliğini desteklemiştir. Toksisite analizinde Zosuquidar Sınıf 4 akut oral toksisite kategorisinde; hepatotoksisite, kardiyotoksisite, karsinojenite, mutajenite ve sitotoksisite açısından inaktif olarak bulunmuştur. Buna karşılık solunum sistemi, nörotoksisite ve immünotoksisite aktif öngörülmüştür, kan-beyin bariyeri geçiş olasılığı yüksektir (0,87). Zosuquidar, metabolizmada yalnızca CYP2D6 üzerinde aktiftir.

Sonuç: Zosuquidar'ı SERPINH1 modülasyonunda güçlü afinite, dinamik kararlılık ve kabul edilebilir toksisite profili aracılığıyla güçlü bir terapötik aday olabileceği öngörülmektedir. Bulguların in vitro doğrulaması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Moleküler doklama, SERPINH1, kolorektal kanser, in-silico

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0298	YAPAY ZEKA DESTEKLİ TANI SİSTEMLERİNE GÜVEN, KAYGI VE KABUL: KLİNİK BRANŞLAR ARASI KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ*

Beyza ELBİLEK[1], Burak KARAMAN[1], Sıla ÇELİK[1], Jiyan DOĞRUÇAM[1], Pembe KESKİNOĞLU[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-amaç: Sağlık hizmetlerinde yapay zeka(YZ) tabanlı tanı ve klinik karar destek sistemlerinin yaygınlaşmasında hastaların teknolojiye güveni, kaygıları ve kabul önemlidir. Bu çalışma kapsamında; Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Radyoloji, Kardiyoloji ve Göz Hastalıkları polikliniklerine başvuran hastaların tanı süreçlerindeki hizmet tercihleri (yalnız hekim, hekim+YZ iş birliği veya yalnız YZ) ile bu tercihlerin sosyodemografik özellikler, dijital sağlık okuryazarlığı, yapay zekâ tutumu ve kaygı düzeyleri ile olan ilişkisi değerlendirilmiştir.

Yöntem: Kesitsel-analitik araştırmaya Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Radyoloji (%45,2), Göz Hastalıkları (%33,7) ve Kardiyoloji (%21,1) polikliniklerine başvuran toplam 166 erişkin hasta dahil edilmiştir. Katılımcıların %51,8'i erkek, %48,2'si kadın, yaş ortalaması 39,99±17,05'tir. Veri toplamada sosyodemografik değişkenler, Genel Dijital Okuryazarlık, Etkileşimli Dijital Okuryazarlık soru kümeleri, Yapay Zekâ Tutum Ölçeği (AIAS), Yapay Zekâ Kaygı Ölçeği (AIAQ) ve branşlara özgü tanı tercihi soruları uygulanmıştır. İstatistiksel değerlendirmelerde, t-test ve nonparametrik Mann-Whitney U testi uygulanmış, $p<0,05$ istatistiksel anlamlılık sınırı alınmıştır.
Bulgular: Katılımcıların %69,3'ünün daha önce YZ teknolojilerini (ChatGPT/Gemini) deneyimlediği saptanmıştır. Branşlara göre tanı koyma/incelemede hastaların en çok "hekim+YZ" modelini benimsediği görülmüştür:
Radyoloji %57,9 hekim+YZ ve %40,9 yalnız hekim,
Göz %51,9 hekim+YZ ve %47,5 yalnız hekim,
Kardiyoloji %50,0 hekim+YZ ve %48,8 yalnız hekim
Yalnızca YZ'yi tercih edenler tüm branşlarda çok sınırlıdır (%0,6–%1,3). Radyolojide hekim+YZ'i seçen hastaların yaş ortancası (32,5), yalnız hekimi seçenlere (43,0) göre anlamlı düzeyde daha gençtir($p=0,027$). YZ tutum ölçeği toplam puanları hekim+YZ grubunda anlamlı derecede yüksek ($p<0,001$), YZ kaygı ölçeği toplam puanları ise belirgin şekilde daha düşüktür($p<0,001$). Ayrıca hekim+YZ modelini tercih edenlerin, YZ'nin tanı hızını/doğruluğunu artıracağı, tıbbi hataları azaltacağı algıları yüksekken($p<0,001$); kişisel veri endişeleri hekim grubundan düşüktür($p=0,0002$). Genel ve etkileşimli dijital okuryazarlık puanlarında istatistiksel anlamlı fark saptanmamıştır($p>0,05$).

Sonuç: Hastalar, tanı süreçlerinde yapay zekânın hekimin yerini tamamen almasına karşı mesafeliyken, hekim denetiminde klinik destek aracı olarak konumlandırıldığı "hekim+YZ" hibrit modeline güçlü bir güven ve kabul göstermektedir. Genç yaş, yüksek YZ tutumu, düşük kaygı düzeyi ve veri güvenliği algısı, yapay zekâ entegrasyonunun hasta düzeyinde benimsenmesinde belirleyici faktörlerdir.

Anahtar kelimeler: Sağlık hizmeti, tanı, yapay zeka

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0300	**FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE LİSANS EĞİTİMİNİN ERGONOMİ FARKINDALIĞI VE KAS İSKELET SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARINA ETKİSİ**

Arda YÜCEL[1], Ahmet Burak DÖNMEZ[1], Egemen DEMİR[1], Gökdeniz ÖNER[1], Özlem EL[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Bu çalışmada, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü 1. ve 4. sınıf öğrencileri arasında mesleki ergonomik tehlikelere yönelik Bilgi, Tutum ve Uygulama (KAB) düzeylerini karşılaştırmak; eğitim sürecinin ergonomi farkındalığı ve Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları (KİSR) prevalansı üzerindeki etkisini kesitsel olarak incelemek amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nde öğrenim gören 1. ve 4. sınıftan toplam 120 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler, 31 soruluk Bilgi, Tutum ve Uygulama Anketi ile Genişletilmiş Nordic Kas İskelet Sistemi Anketi (NMQ-E) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde Mann-Whitney U ve Pearson Ki-Kare testleri kullanılmış, $p < 0.05$ düzeyi anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %42.5'i 1. sınıf, %57.5'i 4. sınıf öğrencisidir. İki sınıf arasında ergonomi "Bilgi" puanlarında 4. sınıflar lehine anlamlı fark bulunurken ($p < 0.002$); "Tutum" ($p = 0.122$) ve "Uygulama" ($p = 0.610$) puanlarında anlamlı fark saptanmamıştır. Tüm grupta en sık KİSR yakınması boyun (%57.4), bel (%29.2) ve omuz (%18.6) bölgelerinde saptanmıştır. Sınıflar kıyaslandığında, boyun ağrısı prevalansı 4. sınıflarda 1. sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur ($p < 0.047$).

Sonuç: Fizyoterapi eğitimi öğrencilerin ergonomik bilgi düzeyini artırmakta, ancak bu kazanım tutum ve pratik uygulamalara yeterince yansımamaktadır. Özellikle son sınıf öğrencilerinde boyun ağrısının daha yüksek oranda görülmesi birikimli akademik ve klinik yükü işaret etmekte olup ergonomi eğitiminin davranış değişikliği yaratacak pratik müdahaleler ve yaşam tarzı düzenlemeleriyle desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Ergonomi, Postür, Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları, Bilgi Tutum Uygulama, Nordic Kas İskelet Sistemi Anketi

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0303	AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMINDA AKRAN EĞİTİMİNİN ROLÜ

Helin BOZKURT[1], Kaan AKMAN[1], Eda AKYOL[1], Ahmet ATMACA[1], Gülseren GÜZELIRMAK[1], Hasibe Asel KARATAŞ[1], Özge EREN KORKMAZ[2], Ahmet Naci EMECEN[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencisi
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Epidemiyoloji Bilim Dalı
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Epidemiyoloji Bilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Akran eğitimi, öğrenme motivasyonunu ve birlikte çalışma becerisini artırarak öğrenmenin pekişmesine katkı sağlayabilir. Bu araştırmanın amacı, intörn doktorlara akılcı antibiyotik kullanımı konusunda verilen akran eğitiminin bilgi düzeyi üzerindeki etkisini uzman doktor eğitimi ile karşılaştırarak değerlendirmektir.

Gereç-Yöntem: Bu girişimsel araştırmada katılımcılar, 2025-2026 eğitim döneminde halk sağlığı stajına gelen intörn doktorlar arasından olasılıksız örnekleme yöntemiyle seçildi. Katılımcılar akran eğitimi grubu ve uzman doktor eğitimi grubu olmak üzere iki grup olarak değerlendirildi. Akran eğitimi verecek 5 ÖÇM grubu öğrencisine iletişim ve sunum becerileri ile akılcı antibiyotik kullanımı konularında eğitim verildi. İki enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji uzmanı tarafından üst solunum yolu, alt solunum yolu, üriner sistem ve deri-yumuşak doku enfeksiyonlarına yönelik toplam 100 puanlık 4 vaka örneği hazırlandı. Katılımcılara, standardize bir sunum eşliğinde yaklaşık 40 dakikalık bir eğitim verildi. Eğitim öncesinde, eğitimin hemen sonrasında ve eğitimden yaklaşık 1 ay sonra bilgi düzeyleri ölçüldü. Akran ve uzman eğitimi gruplarının zaman içindeki bilgi düzeyi değişimleri, rastgele etkili doğrusal karma etkili modeller (LME) ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya akran grubunda 14, uzman grubunda 18 intörn alındı. Akran grubu ile uzman grubunun eğitim öncesi puanları arasında anlamlı bir fark yoktu (p=0.40). Kurulan LME modeline göre, eğitim sonrası ve 1. ay puanları her iki grupta da eğitim öncesine kıyasla anlamlı olarak artmıştır (p<0.001). Akran grubundaki eğitim sonrası-eğitim öncesi puan değişimi, uzman eğitimi grubundaki değişimden istatistiksel olarak farklı değildi (β=-3,11; p=0,485). Benzer şekilde, akran grubundaki 1.ay-eğitim öncesi puan değişimi de uzman grubundaki değişimden anlamlı düzeyde farklı değildi (β=-3,05; p=0,497). İki grup arasında zaman içinde puanların değişimi istatistiksel olarak anlamlı değildi (p=0.73).

Sonuç: Çalışmamızda her iki grupta da eğitim sonrası bilgi düzeyleri artmıştır; ancak akran grubu ile uzman grubu arasında bilgi düzeyi değişimi açısından fark saptanmamıştır. Standartlaştırılmış klinik vaka temelli eğitimlerde akran eğitimi kullanılabilir; ancak öğrencilerin klinik karar verme süreçlerine ilişkin sorularında öğretim üyeleri doğrulayıcı ve yönlendirici bir rol üstlenmeye devam etmelidir.

Anahtar Sözcükler: Akran eğitimi, antibiyotik kullanımı, tıp eğitimi

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0304	ÜÇÜNCÜ BASAMAK BİR HASTANEYE BAŞVURANLARDA ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE AŞI SAĞLIK OKURYAZARLIĞI

Ali NOGAY[1], Reza FATHİ[1], Efe Eren PATAK[1], Neşet İNAN[1], Mustafa Mert KOCAKAYA[1], Melike Nur ÜNVER[2], Özge EREN KORKMAZ[3], Arzu NAZLI[4], Belgin ÜNAL[3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 ÖÇM Grup Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Danışman
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Epidemiyoloji Bilim Dalı, Danışman
[4]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

Giriş-Amaç: Enfeksiyon hastalıkları ve aşılama, toplum sağlığının korunmasında kritik öneme sahiptir. Bu süreçlerde bireylerin sağlıkla ilgili bilgilere erişme, değerlendirme ve kullanabilme becerilerini ifade eden sağlık okuryazarlığı belirleyici rol oynamaktadır. Bu çalışmada, üçüncü basamak bir hastaneye başvuran erişkinlerde enfeksiyon hastalıklarına özgü sağlık okuryazarlığı (EH-SOY) ve aşı okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesi, ilişkili faktörlerin değerlendirilmesi ve iki kavram arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlandı.

Gereç-Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırmaya enfeksiyon hastalıkları polikliniğine başvuran 216 erişkin dahil edildi. Veriler sosyodemografik özellikleri içeren anket formu, Enfeksiyon Hastalıklarına Özgü Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (EH-SOY) ve Yetişkinler İçin Aşı Okuryazarlığı Ölçeği kullanılarak toplandı. Gruplar arası karşılaştırmalarda t-testi ve ANOVA, değişkenler arası ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 43,5 ± 10,4 yıl olup %62,0'ı erkekti. EH-SOY toplam puan ortalaması 19,9±7,9 bulundu. Katılımcıların %26,4'ü yetersiz, %29,6'sı sorunlu-sınırlı, %35,2'si yeterli ve %8,8'i mükemmel EH-SOY düzeyine sahipti. İnternet/sosyal medya (%31,7) ve sağlık çalışanları (%30,8) en sık bilgi kaynaklarıydı. Aşılanmanın önündeki en önemli engeller yan etki endişesi (%40,7), bilgi eksikliği (%27,0) ve sağlık sistemine güvensizlik (%21,0) olarak belirlendi. EH-SOY puanları sağlık çalışanlarında, üniversite ve üzeri eğitim düzeyine sahip bireylerde, tam dijital erişimi olanlarda ve daha önce aşı yaptıranlarda anlamlı olarak daha yüksekti (tümü $p<0,05$). Aşı okuryazarlığı düzeyleri sağlık çalışanlarında daha yüksek bulunurken, öğrenciler ve tam dijital erişime sahip bireyler iletişimsel/etkileşimsel ve eleştirel aşı okuryazarlığı alt boyutlarında daha yüksek puanlar elde etti (tümü $p<0.05$). EH-SOY ile fonksiyonel ($r=0,249$), iletişimsel/etkileşimsel ($r=0,435$) ve eleştirel aşı okuryazarlığı ($r=0,339$) arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon saptandı (tümü $p<0,001$).

Sonuç ve Tartışma: Katılımcıların yarısından fazlasında EH-SOY yetersiz veya sorunlu-sınırlı düzeydedir. Eğitim düzeyi, dijital erişim ve önceki aşı deneyimi sağlık okuryazarlığı ile ilişkili bulunmuştur. EH-SOY ile aşı okuryazarlığı arasındaki pozitif ilişki, enfeksiyon hastalıklarına yönelik bilgi ve farkındalığın artırılmasının aşılama davranışlarını da olumlu etkileyebileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sağlık Okuryazarlığı, Aşı Kararsızlığı, Bağışıklama, Enfeksiyon Hastalıkları

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0305	**MİYOKARDİYAL İSKEMİ-REPERFÜZYON HASARINDA İSKEMİK ARDKOŞULLANMANIN FGF21 DÜZEYİNE ETKİSİ***

Ali BİLGEN[1], Esma BARIN[1], Efe TÜRKMEN[1], İzem AKKAYA[1], Engin ŞAHNA[2]

[1]Dokuz Eylül Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Bu çalışma; özelikle miyokardiyal enfarktüs sonrası anjiyo- bypass stent uygulamaları gibi girişimler ve trombolitik tedavler ile ortaya çıkan patofizyolojik sürecin temelini oluşturan ve klinik başarıyı sınırlayan iskemi-reperfüzyon (IR) hasarında ve iskemik ardkoşullanmanın (PostC) koruyucu etkilerinde FGF21'in rolünü belirlemeyi amaçlamaktadır. IR hasarına karşı geliştirilen endojen kardiyoprotektif mekanizmaların modellenmesi yoluyla yeni tedavi stratejilerine bilimsel veri kazandırılması ve bu süreçte FGF21 düzeylerinin değişiminin aydınlatılması hedeflenmiştir.

Gereç ve yöntemler: Çalışmada toplam 21 adet erkek Sprague Dawley cinsi sıçan kullanıldı. Hayvanlar rastgele üç eşit gruba ayrıldı (n=7): Kontrol (Sham), İskemi-Reperfüzyon (IR) ve İskemi-Reperfüzyon + Ardkoşullanma (IR+PostC). Deneklere intraperitoneal üretan anestezisi verilip trakea kanülasyonu yapılarak mekanik ventilasyon sağlandı. Sol torakotomiyle dördüncü interkostal aralıktan kalbe ulaşıldı ve sol koroner arter ipek sütürle çevrelendi. Stabilizasyonun ardından damar lümeni 30 dakika boyunca kapatılarak miyokardiyal iskemi oluşturuldu. Reperfüzyon aşamasında, PostC grubuna derhal üç siklus halinde 10 saniye iskemi ve 10 saniye reperfüzyon uygulandı; ardından tüm gruplarda 120 dakikalık reperfüzyon periyodu tamamlandı. Deney boyunca kan basıncı EKG takip edildi. Deney bitiminde sistemik heparin enjeksiyonu yapıldı, karotid arterden kan örnekleri toplandı ve hayvanlar sakrifiye edildi. Serum örneklerinde FGF21 konsantrasyonları ELISA kitleri kullanılarak analiz edildi. İstatistiksel değerlendirmeler SPSS 21.0 paket programında yapıldı; verilerin normal dağılımı Shapiro-Wilk testiyle belirlendi. Parametrik değişkenler tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Tukey post-hoc testi ile non-parametrik değişkenler ise Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testleriyle değerlendirildi ($p<0.05$ anlamlı kabul edildi).

Bulgular: Serum FGF21 konsantrasyonları Sham grubunda 10.08±0.92 ng/mL, IR grubunda 20.82±2.48 ng/mL ve IR+PostC uygulanan grupta 17.84±1.48 ng/mL olarak ölçüldü. IR grubundaki FGF21 düzeyleri Sham grubuna göre anlamlı bir artış gösterdi ($p<0.05$). Buna karşın, reperfüzyon başında uygulanan PostC, IR grubuna kıyasla serum FGF21 düzeylerinde anlamlı bir azalma meydana getirdi ($p<0.05$).

Sonuç: Miyokardiyal IR hasarı dolaşımdaki FGF21 seviyelerinde belirgin artışa yol açarken, PostC müdahalesi bu patolojik yükselişi anlamlı şekilde sınırlandırmıştır. Bulgular, FGF21'in doku hasarına karşı tetiklenen koruyucu stres yanıtının önemli bir parçası olduğunu ve PostC ilişkili kardiyoprotektif süreçlerin klinik takibinde umut verici bir biyobelirteç rolü üstlenebileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Sözcükler: FGF21, iskemi-reperfüzyon, iskemik ardkoşullanma, kardiyoproteksiyon, miyokard

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Desteği almıştır.**

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0306	ADLİ MİKROBİYOLOJİ VE BİYOLOJİK SAVUNMA

Alperen ÖZARSLAN [1], Zeynep Melis HAYIRSÖZ[1], Esra Ayaz[1], Yağmur KORKMAZ[1], İshak ALATAŞ [1], Suğde Zeren ÖZCAN[1], Yağmur TANRIKULU[1], Zeynep ÇADIRCI[1], Berfin GÖKTAŞ[1], Mustafa ARPACI[1], Vahide BAYRAKAL[2], A. Hüseyin BASKIN[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: ARS0306 kodlu ÖÇM'nin temel amacı, yaşadığımız COVID 19 pandemisi ile birlikte önemi anlaşılan Adli Mikrobiyoloji ve Kimyasal- Biyolojik- Radyolojik- Nükleer (KBRN) kavramlarının, biyogüvenlik kurallarının öğretilmesi, uygulanması ve erken tanı kavramlarının önemi ve uygulamalarının anlatılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda sorumlu öğretim üyesi ve elemanının gözetiminde ÖÇM öğrencileri tarafından hazırlanan anket ile toplum sağlığı için önemli konuları içeren Sivil Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer (KBRN) tehlikeler hususunda, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin ölçülmesi ve yayın haline getirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Sivil Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer (KBRN) tehlikelere yönelik farkındalığı değerlendirmek amacıyla literatür taraması ve akran eğitimi süreçlerinin ardından 14 bilgi sorusu ve 4 demografik sorudan oluşan 5'li Likert Ölçeği kullanılan bir anket hazırlanmıştır. 30 kişilik bir örneklemde geçerlilik ve güvenirlik analizi yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0,708 olarak bulunmuştur. Etik kurul ve kurum izinlerinin alınmasının ardından anket, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1-6 öğrencilerinden oluşan 229 gönüllü katılımcıya uygulanmıştır. Verilerin analizinde Student t-testi ve One-Way ANOVA kullanılmış, $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Analizlerde yaş grupları arasında pestisitlerin adli toksikolojik önemi, pestisit maruziyetinin nörolojik etkileri, mikroplastiklerin ağır metal taşıma riski ve fitalatların hormonal etkilerine ilişkin algılarda anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p\leq0,001$). Ayrıca eğitim dönemleri arasında mikroplastik farkındalığı açısından anlamlı farklılık bulunmuştur ($p=0,009$).

Sonuçlar: Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin sivil KBRN tehlikelerine yönelik farkındalık düzeyleri değerlendirilmiştir. Öğrencilerin pestisitler ve mikroplastikler gibi çevresel riskler konusunda yüksek bilinç düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Ancak radyasyon ve suyun klorlanması gibi teknik konularda bilgi eksiklikleri saptanmış. Ayrıca akran eğitiminin farkındalık geliştirmede etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Pestisit maruziyeti, mikroplastik, su dezenfeksiyonu, yenidoğan sağlığı

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0309	**YOĞUNBAKIM ÜNİTESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İNVAZİV MEKANİK VENTİLASYON (IMV) VE NONİNVAZİV MEKANİK VENTİLASYON (NIMV) İLE TAKİPLİ HASTALARDA NEBÜLİZATÖR TEDAVİ UYGULAMA ETKİNLİĞİ: BİR PİLOT ÇALIŞMA**

Sabri Metehan ÜNLÜ [1], İbrahim AKKOÇ[1], Mustafa YAHŞİ[1], Ömer Faruk ATICI[1], Şükrü YILDIRIM[1], Begüm ERGAN[2], Şule AKBULUT[2], Ali Necati GÖKMEN[3], Murat KÜÇÜK[4], Onur SARIÇAM[5], Feride KOLUAÇIK[5]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Danışman
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı
[4]Dokuz Eylül Üniversitesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı
[5]Dokuz Eylül Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, İzmir

GİRİŞ-AMAÇ: Yoğun bakım ünitelerinde invaziv mekanik ventilasyon (IMV) ve non-invaziv mekanik ventilasyon (NIMV) ile takipli hastalarda nebulizatör tedaviler yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu araştırma ile yoğun bakım hemşirelerinin IMV ve NIMV ile takipli hastalarda nebulizatör tedavi uygulamalarına ilişkin bilgi, tutum ve uygulama alışkanlıklarının ortaya konulması amaçlanmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM: Kesitsel gözlemsel çalışma olup, çalışmaya Dokuz Eylül Üniversitesi Araştırma Uygulama Hastanesi anestezi ve dahili yoğun bakım ünitelerinde aktif olarak görev yapan hemşireler dahil edilmiştir. Katılımcılara güncel literatür doğrultusunda hazırlanan; demografik bilgiler, uygulama alışkanlıkları, bilgi düzeyi, eğitim durumu, görüş ve öneriler olmak üzere 5 başlık altında toplam 32 sorudan oluşan çevrim içi platform (Google Forms) aracılığıyla anket formu uygulanmıştır.

BULGULAR: Katılımcıların demografik özellik ve mesleki deneyimleri ile ilgili tanımlayıcı istatistikler Tablo 1'de yer almaktadır. Uygulama alışkanlıkları ve bilgi düzeyi ile ilgili soru gruplarının analizinde ankete katılan hemşirelerin tamamının nebulizatör tedavi sırasında hastanın mekanik ventilasyonda takipli olduğu modu değiştirmediği, NIVM ile takipli hastada nebulizatör tedavisini uygularken %66.7 sinin hastayı ayırıp oksijen veya HFNO'ya aldığı, %63 ünün nebulizatör ile ilaç uygulamalarında inhalasyon süresini en az 15 dakika olarak ayarladığı, %70'inin tedavi süresince nemlendiriciyi devre dışı bıraktığı saptanmıştır. Hemşirelerin %59.3'ü nebulizatör tedavisini klinikte uygulama sırasında öğrendiğini belirtirken, %48.1 i IMV/NIMV ile takipli hastalarda nebulizatör tedavisi uygulaması hakkında eğitim almadıklarını belirtmiştir.

SONUÇ: Bu anket çalışmasında yoğun bakım hemşirelerinin nebulizatör tedavi uygulamalarına ilişkin farklı bilgi, tutum ve uygulama alışkanlıklarının olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: nebulizatör, mekanik ventilasyon, yoğun bakım, hemşirelik uygulamaları

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0310	ÜÇ BOYUTLU YAZICI ILE CERRAHİ MODELLEME VE SİMULASYON

Cem ATİLA[1], Agshin BAZAYZADA[1], Begüm Eylül ÇELGİN[1], Mehmet KANDEMİR[1], Ceren KIZMAZOĞLU[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Üç boyutlu yazıcı teknolojileri son yıllarda beyin cerrahisi alanında kullanılmaya başlanmıştır. Cerrahi preoperatif planlamada mevcut tekniklere ek olarak üç boyutlu yazıcı ile modelleme ve simulasyonun kullanılması cerrahın ameliyatı model üzerinde planlamasını sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, üç boyutlu yazıcı ile oluşturulan preoperatif modelleri üzerinde cerrahi planlama ve uygulamasının klinik sonuçlara etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Hastaların BT verileri, model oluşturmak için tıbbi ekipman ve diğer herhangi bir cihaz arasında bir ara yüz oluşturulmasına imkan veren DICOM (Digital Images and Communications in Medicine) formatında alındı. RadiAnt DICOM Viewer (Medixant, Poznan) ile tümörlü bölgenin HU (Hounsfield Unit) farkından yararlanarak tümörlü bölge ve geriye kalan diğer yumuşak dokular ayrıldı. Alınan BT kesit görüntüleri ile hem tümörlü bölge hem geriye kalan beyin üç boyutlu bir model haline dönüştürülerek ayrı ayrı stl export edildi. 2,85mm PLA filament kullanılarak üretici tavsiyelerine göre basım işlemi gerçekleştirildi. Ameliyat öncesi planlama, 3D kişiselleştirilmiş beyin modeli, tıbbi öykü ve beyin cerrahları ve tarafından yapılan görüntüleme verileri temel alınarak değerlendirildi. Modeller sterilize edildi ve intraoperatif navigasyon için ameliyathaneye getirildi. Ameliyatlardan sonra, bu modellerin yüksek kalitede olup olmadıkları ve cerrahi planlamaya yardımcı olup olmayacakları, öngörülemeyen durumları azaltıp azaltmayacakları ve tıp eğitimine fayda sağlayıp kazanamayacakları değerlendirildi.

Bulgular: Bu çalışmada kortikal tümörü olan hastaların preoperatif planları için hastaya özel 3D modelleri başarıyla oluşturuldu. Binder jet tipe göre daha ucuz ve ham maddesi daha kolay ulaşılabilir bir printer tipi olan FDM teknikle, her yerde kullanılabilir modeler oluşturuldu. Klinikte önce kraniyoplasti, sonra damar ve kemik modellemeleri yapılmıştır. Bu modeller preoperatif hazırlık açısından kullanılmıştır.

Sonuç: Hastaya özel üç boyutlu baskılı modeller cerrahın, preoperatif olarak kişiye özel planlama yapmasını sağlayarak kaliteyi artırmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Üç boyutlu yazıcı, beyin tümörü, kişiye özel modelleme

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0311	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE YORGUNLUK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ İLE YORGUNLUĞUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Elif Merve BAKMAZ[1], Melisa TOPKAÇ[1], Naime TURHAN[1], Hatice Cansu TOPLU[1], Betül YILDIRIM[1], Agshin VALIYEV[1], Taha Kaan URAL[1], Aylin Özgen ALPAYDIN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Danışman

Giriş-Amaç: Tıp fakültesi eğitiminin yoğun ders, sınav ve klinik uygulama yükü öğrencilerde yorgunluk, dikkat azalması, motivasyon düşüklüğü ve tükenmişliğe yol açabilir. Bu çalışmada tıp öğrencilerinin yorgunluk düzeylerinin belirlenmesi ve yorgunlukla ilişkili olabilecek demografik, akademik, fizyolojik ve sosyal etmenlerin incelenmesi amaçlandı.

Gereç-Yöntem: Bu özel çalışma modülü araştırmasında, 31 Aralık 2025-31 Ocak 2026 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1, 2 ve 3 öğrencilerine çevrim içi anket uygulandı. Sosyodemografik veriler ile 10 maddelik Fatigue Assessment Scale (FAS)-Yorgunluk Değerlendirme Ölçeği kullanıldı. Ölçek için kullanım izni ILD Care Foundation'dan alındı; 21 ve üzerindeki puanlar yorgunluk açısından anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya 207 öğrenci katıldı; yaş ortalaması 20,72 ± 0,62 yıldı (18-21). FAS puan ortalaması 31,34 ± 11,13, toplam yorgunluk skoru 38,02 ± 9,78 bulundu ve yüksek olarak değerlendirildi. Ek iş/sorumluluk durumu ve günlük uyku süresi ile yorgunluk arasında anlamlı ilişki saptanmadı. Dinlenme zamanında ekran kullanım süresi fazla olan öğrencilerin FAS puanları ve toplam yorgunluk düzeyleri daha yüksekti ($p < 0,01$)

Tablo 1. Ekran süresi gruplarına göre FAS toplam puanı ve toplam skor

Değişken	Ekran Süresi Grubu	N	Ortalama (Mean)	Standart Sapma (SD)	*p* değeri
FAS Toplam Puanı	Grup 1 (Yüksek)	172	32,02	6,212	$p < 0,001$
	Grup 0 (Düşük)	35	28,00	7,376	$p = 0,18$
Toplam Skor	Grup 1 (Yüksek)	172	37,08	6,218	$p < 0,01$
	Grup 0 (Düşük)	35	31,29	7,057	$p = 0,19$

Sonuç: Öğrenciler henüz aktif hasta bakımı ve gece nöbeti yükü taşımamalarına rağmen yüksek yorgunluk düzeylerine sahipti. Dinlenme zamanındaki yoğun ekran kullanımının yorgunlukla ilişkili olması, dijital alışkanlıkların öğrenci iyi oluşunda önemli olabileceğini göstermektedir. Bulgular; ders ve sınav planlaması ile dijital sağlık farkındalığına yönelik koruyucu uygulamalara temel sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler: yorgunluk, tıp öğrencileri, ekran süresi, Yorgunluk Değerlendirme Ölçeği

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0312	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE RAYNAUD FENOMENİ PREVALANSI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Mehmet Bilal YOLDAŞ[1], Yusuf GÜNGÖR[1], Cenker SAYAR[1], Ertan ŞİMŞEK[1], Efe Can KESKİN[1], Muhammed Eren KAYA[1], Amirkiya JALILI UROMIYEH[1], Handan YARKAN TUĞSAL[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Romatoloji Bilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Raynaud fenomeni (RF), soğuk veya emosyonel stresle tetiklenen geçici dijital vazospazm ataklarıyla karakterizedir. Primer RF en sık genç yaşta başlamasına karşın bu gruba ilişkin epidemiyolojik veriler sınırlıdır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinde RF prevalansının ve RF ile ilişkili bağımsız risk faktörlerin belirlenmesi amaçlandı.

Gereç-Yöntem: Bu kesitsel çalışma, 01.02.2026-30.04.2026 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yerleşkesinde kayıtlı 4.041 lisans ve lisansüstü öğrenci arasında yürütüldü. Çevrim içi 21 soruluk ankette demografik ve klinik özellikler, aile öyküsü ve standartlaştırılmış fotoğraflar eşliğinde dijital renk değişiklikleri sorgulandı. Bifazik veya trifazik renk değişikliği bildirenler kesin RF; tek fazlı renk değişikliğine uyuşma ve/veya karıncalanma eşlik edenler olası RF olarak sınıflandırıldı. Prevalans Wilson yöntemiyle %95 güven aralığı (GA) verilerek hesaplandı; ilişkili faktörler çok değişkenli lojistik regresyonla değerlendirildi. Çalışma DEÜTF Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylandı ve tüm katılımcılardan elektronik bilgilendirilmiş gönüllü onam alındı.

Bulgular: Analize 1.293 öğrenci dahil edildi; 143 katılımcı kesin RF ölçütlerini karşıladı. Kesin RF prevalansı %11,1 (%95 GA: %9,5-12,9) idi. Çok değişkenli analizde kadın cinsiyet (OR=1,90; %95 GA: 1,26-2,85; p=0,002), ailede RF öyküsü (OR=10,96; %95 GA: 3,23-37,17; p<0,001) ve psikiyatrik hastalık varlığı (OR=2,45; %95 GA: 1,22-4,94; p=0,012) kesin RF ile bağımsız ilişkiliydi. Olası ve kesin RF grupları arasında atak şiddeti, yaşam boyu atak sayısı ve renk değişikliği süresi bakımından anlamlı fark saptanmadı (sırasıyla p=0,127; p=0,890; p=0,096).

Sonuç: Kesin RF, üniversite öğrencilerinin yaklaşık dokuzda birinde saptanmıştır. Ailede RF öyküsü en güçlü bağımsız ilişkili faktör olarak öne çıkmıştır. Bulgular, özellikle ailesel öyküsü bulunan ve RF düşündüren yakınmaları olan gençlerde farkındalığın artırılmasını ve uygun klinik değerlendirmenin desteklenmesini gerektirmektedir.

Anahtar Sözcükler: Raynaud fenomeni; prevalans; üniversite öğrencileri; genç erişkin; kesitsel çalışma

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0314	İDİYOPATİK PULMONER FİBROZİS (İPF) HASTALARINDA MEDİASTİNAL LENF NODLARI VE VASKÜLER YAPILARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Melih Mert AYDOĞDU[1], Kaan BATIR[1], Faezeh HASANI[1], Arjeta IVZİKU[1], Fatemeh RAMAZANIZADEHJOLGEH[1], Ada Elif DEMİREL[1], Kemal Can Tertemiz[2] , Erencan BEGİÇ[2]

[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Danışman

Giriş: İdiyopatik Pulmoner Fibrozis (İPF); parankimal fibrozis ile karakterize, kronik ve ilerleyici bir akciğer hastalığıdır. Pulmoner arter çapı ve mediastinal lenf nodu büyümesi İPF'de görülen radyolojik bulgulardandır. Çalışmada bu radyolojik bulguların sıklığı ve klinik özellikler, solunum fonksiyon testleri, DLCO, GAP skoru ve izlem bulguları ile ilişkisi incelenmiştir.

Yöntem: Retrospektif tasarıma sahip araştırmaya, Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi'nde İPF tanısıyla izlenen, değerlendirmeye uygun toraks BT görüntüsü olan 120 hasta dahil edilmiştir. İPF dışı belirgin akciğer hastalığı olanlar veya ölçümü etkileyecek görüntü kalitesi sorunu olanlar çalışma dışı bırakılmıştır. Klinik, fonksiyonel ve demografik veriler veri yönetim sistemlerinden; radyolojik ölçümler ise BT görüntülerinden geriye dönük derlenmiştir. Kısa aks çapı 10 mm ve üzeri lenf nodları büyümüş (LAP) kabul edilmiştir. İstatistiksel analizlerde Mann-Whitney U, ki-kare, Spearman korelasyon ve Wilcoxon testleri uygulanarak $p < 0,05$ değeri anlamlı sayılmıştır. Kılavuza uygun olarak Etik Kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Hastaların %61,7'sinde pulmoner arter (PA) çapı genişlemiş (≥30 mm), %89,1'inde mediastinal/hiler LAP saptanmıştır. LAP varlığı, anlamlı şekilde daha kısa semptom süresiyle ilişkili bulunmuştur (p=0,049). PA çapı ile direkt LAP varlığı arasında fark saptanmazken, büyümüş lenf nodu istasyon sayısı arttıkça PA çapının zayıf derecede arttığı izlenmiştir (rho=0,252; p=0,008). Hastaların izlem verilerinde ise fonksiyonel parametrelerde anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.

Sonuç: Çoğunluğu ileri yaş ve erkeklerden oluşan İPF hastalarında en sık yakınmalar nefes darlığı ve öksürüktür; bazal fonksiyonel testler belirgin etkilenmeyi göstermektedir. Tanı anında pulmoner arter genişlemesi (ortalama 31 mm) ve özellikle istasyon 7 ve 4'te yoğunlaşan mediastinal LAP oldukça sıktır. LAP varlığı ile çoğu klinik değişken arasında anlamlı fark bulunmamasına karşın, büyümüş istasyon sayısı ile PA çapı arasında zayıf pozitif bir ilişki saptanmıştır. İzlemde %FVC, %DLCO, 6 dakikalık yürüme mesafesi ve mMRC değerlerinde anlamlı değişim gözlenmemiş olup, retrospektif tasarım ve eksik izlem kayıtları çalışmanın kısıtlılıklarıdır.

Anahtar Sözcükler: İdiyopatik pulmoner fibrozis; parankimal fibrozis; pulmoner arter çapı; mediastinal lenf nodu büyümesi; solunum fonksiyon testi; DLCO

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0317	**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 2025 -2026 AKADEMİK YILINDA DÖNEM 3' DE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM ORTAMINA YÖNELİK ALGILARI VE ETKİ EDEN FAKTÖRLER**

Ayşin ACAR[1], Mustafa ARSLAN[1], Nur Ceylin ASLAN[1], Aysima Aysel Güler[1], Fatma Korkmaz[1], Emirhan Tolga ÖZEL[1], Mehmet Arjin ÖZKAN[1], Hatice Kübra PAKİR[1], Nedim Miran TOPAL[1], Rojhat YARDAN[1], Serap KONAKÇI[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Eğitim ortamlarının etkililiği, eğitim programının etkili yürütülmesinde son derece önemlidir. Eğitim ortamı, fiziksel alan, kurumsal politikalar, ortamın bileşenlerinin etkileşimi, bağlam gibi pek çok faktörden oluşur. Eğitim ortamının geliştirilebilmesi için öğrencilerin ortama yönelik algıları önemli veriler sağlar. Araştırmanın amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi (DEÜTF) 2025 -2026 akademik yılında dönem 3' de öğrenim gören öğrencilerin eğitim ortamına yönelik algılarının ve etki eden faktörlerin saptanmasıdır.

Gereç-Yöntem: Araştırma kesitsel tiptedir; evreni 2025 -2026 akademik yılında dönem 3' de öğrenim gören 331 öğrenci oluşturmaktadır. %90 güven aralığı ve %5 hata payı ile örnek büyüklüğü 150 kişi olarak belirlenmiştir. Veriler, Google formsda oluşturulan anket aracılığı ile anonim olarak toplanmıştır.
Bağımsız değişkenler: Cinsiyet, sınıf tekrar durumu, gelir ve akademik başarı algısı, uyruk
Bağımlı değişken: eğitim ortamına yönelik algıdır. Dundee Mevcut Eğitim Ortamı Değerlendirme Ölçeği Türkçe Formu (DREEM-TR) aracılığı ile ölçülmüştür. Ölçek, öğrencilerin öğretimle, eğiticiyle, kendi akademik becerileriyle, öğrenme iklimiyle ve sosyal çevreyle ilgili algılarını değerlendirmeye yönelik beş boyut ve toplam 43 madde içeren beşli Likert tipi yapıdadır. Alınabilecek en düşük puan 43 en yüksek puan 215'tir. Veriler, yüzde dağılımlar**,** ortalama ± SD, minimum ve maksimum değerler olarak sunulmuş, gruplar arası karşılaştırmalarda bağımsız gruplarda t testi ve Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. $p<0,05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir. İstatistiksel işlemler SPSS 24.0 kullanılarak gerçekleştirilmiştir. DREEM-TR kullanımı için yazardan izin alınmıştır.
DEÜTF GOAEK karar no:2026/15-07

Bulgular: Ulaşma oranı %94,7' dir (142 kişi). Katılımcıların %50,7'si kadındır, % 14,8'inin geliri giderinden fazladır, %82,4' ü 3. Sınıfı ilk kez okumaktadır, %95,8' i TC uyrukludur. %52,8'inin başarı algısı düşüktür. Yaş ortalaması 21,2±1,2'dir (19-28).
Cinsiyet ve sınıf tekrarı durumuna göre ölçek alt boyutları ve toplam puan açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (tümü için $p >0,05$). Akademik başarı algısı yüksek olan grubun sosyal çevre alt boyutu dışındaki alt boyut ve ölçek genel puanı düşük olan gruba göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir (tümü için $p< 0,05$).

Sonuç: fakülte öğrenme ortamının değerlendirilebilmesi için tüm dönemleri kapsayan bir çalışmanın yürütülmesi daha uygundur. Öğrenciler akademik olarak başarılı hissettiklerinde öğrenme ortamını daha olumlu algılıyor olabilirler.

Anahtar Sözcükler: öğrenme ortamı, DREEM-TR, tıp eğitimi

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0318	YAŞLI BİREYLERDE KISA SÜRELİ EGZERSİZ MÜDAHALESİNİN KOGNİTİF İŞLEVLER ÜZERİNE ETKİSİ

Çağlar YOLCU[1], Özgür Cihan AYAZ[1], Didar Eylül KAYALAR[1], Ahmet Said ÖZEN[1], Yekta Civan ŞEKER[1], Gizem LİMNİLİ[2], M. Neslişah TAN[2], Vildan MEVSİM[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Danışman

Giriş: Fiziksel inaktivite yaşlı bireylerde önemli bir halk sağlığı sorunudur ve bilişsel gerileme, fonksiyonel kısıtlılıklar ve yaşam kalitesinde azalma ile ilişkilidir. Yapay zekâ tabanlı chatbot uygulamaları, sağlık davranışlarının geliştirilmesi ve bireylerin öz yönetim becerilerinin desteklenmesi amacıyla giderek daha fazla kullanılmaktadır. Ancak bu uygulamaların yaşlı bireylerde fiziksel aktivite düzeyi ve bilişsel işlevler üzerindeki etkilerine ilişkin kanıtlar sınırlıdır.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, düzenli egzersiz yapmayan 60 yaş ve üzeri bireylerin egzersiz yapma davranışlarını desteklemek amacıyla yapay zekâ tabanlı bir chatbot uygulaması geliştirmek ve uygulamanın etkinliğini değerlendirmektir. Ayrıca chatbot destekli egzersiz alışkanlığındaki değişimin yaşlı bireylerin bilişsel işlevleri üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma iki aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada, Davranış Değişikliği Evreleri Modeli (TTM) ve COM-B yaklaşımına dayalı davranış değişikliği tekniklerini içeren yapay zekâ tabanlı bir chatbot geliştirilmektedir. İkinci aşamada, randomize, kontrollü, paralel gruplu bir klinik araştırma yürütülecektir. Toplam 90 katılımcı müdahale (n=45) ve kontrol (n=45) gruplarına rastgele atanacaktır. Müdahale grubuna, araştırmacılar tarafından hazırlanmış chatbot destekli kişiselleştirilmiş egzersiz programı ve egzersizin önemi hakkında bilgilendirici bir broşür verilecektir. Kontrol grubuna yalnızca bilgilendirici bir broşür sunulacaktır. Müdahale süresi 12 hafta olup, katılımcılar ek olarak 12 hafta izlenecektir. Değerlendirmeler başlangıçta (T0), 12. haftada (T1) ve 24. haftada (T2) yapılacaktır. Sonuç ölçütleri olarak değişim evresi, Mini Mental Test (MMT) puanı ve Yaşlılar için Fiziksel Aktivite Ölçeği (PASE) puanı kullanılacaktır. Veriler niyet edilen tedavi (intention-to-treat) yaklaşımıyla SPSS 29.0 programında analiz edilecektir.

Etik Onay ve Kayıt: Araştırma için girişimsel olmayan klinik araştırmalar etik kurulundan onay alınmıştır. Çalışma klinik araştırmalar kayıt sistemine kaydedilmiştir. Ayrıca araştırma, TÜBİTAK 2209-B Üniversite Öğrencileri Sanayiye Yönelik Araştırma Projeleri Programı kapsamında desteklenmiştir.

Mevcut Durum: Araştırma chatbot geliştirme aşamasında olup çalışma süreci devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Yaşlı sağlığı, Yapay zekâ, Doğal dil işleme, Mobil sağlık uygulamaları, Davranışsal izlem

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0320	ACİL TIPTA İNTÖRN HEKİMLERİN İYİLİK HALİ

Zeynep ALTUN[1], Elif Gamze AYVAZ[1], Esra İŞLER[1], Mustafa KAYA[1], Sümeyra KILIÇ[1], Zeynep ŞENEL[2], Cüneyt ARIKAN[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı, Danışman

Amaç: Acil servis eğitimi, intörn hekimleri yoğun klinik, bilişsel ve duygusal taleplerle karşı karşıya bırakarak iyilik halleri üzerinde olumsuz etkiler oluşturabilmektedir. Geleneksel olarak bireysel dayanıklılık ön plana çıkarılsa da, güncel yaklaşımlar sistemsel faktörlerin belirleyici rolüne işaret etmektedir. Bu çalışmada intörn hekimlerin iyilik hali; bireysel, sistemsel ve tükenmişlik boyutlarını kapsayan çok boyutlu bir yaklaşımla değerlendirilmiştir.

Gereç ve Yöntem: Bu prospektif kesitsel çalışmaya, üçüncü basamak bir üniversite hastanesinde acil servis stajını tamamlayan intörn hekimler dahil edilmiştir. Katılım gönüllüydü ve tüm katılımcılar dahil edilmeden önce bilgilendirilmiş onam vermişlerdir. Dışlama kriterleri, anket yanıtlarının eksik olması ve katılmayı reddetmekti. Veriler, 20 maddeden oluşan yapılandırılmış, kendi kendine uygulanan bir anket aracılığıyla toplanmıştı. Anket, hem bireysel hem de kurumsal boyutları içeren hekim refahına bütünsel bir yaklaşımı vurgulayan Amerikan Acil Tıp Hekimleri Koleji (ACEP) tarafından önerilen refah çerçevesine dayanarak geliştirilmiştir. Anket üç ana alandan oluşuyordu: 1-Kişisel İyi Oluş ve Öz Bakım (örneğin, uyku kalitesi, stres yönetimi, fiziksel aktivite, duygusal dayanıklılık)2-Sistemle İlgili Faktörler (örneğin, iş yükü, ekip iletişimi, denetim kalitesi, kurumsal destek, psikolojik güvenlik)3-Tükenmişlik (duygusal tükenme ve işle ilgili yorgunluğun değerlendirilmesi) Tüm maddeler 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 5 (kesinlikle katılıyorum) arasında değişen 5 puanlık Likert ölçeği kullanılarak ölçüldü. Alan puanları, her kategorideki yanıtların toplanmasıyla hesaplandı; daha yüksek puanlar, ölçülen yapının daha yüksek seviyelerini gösteriyordu. İstatistiksel analizler standart istatistiksel yazılımlar kullanılarak gerçekleştirildi. Sürekli değişkenler ortalama ± standart sapma olarak, kategorik değişkenler ise frekans ve yüzdeler olarak ifade edildi. Gruplar arasındaki karşılaştırmalar, veri dağılımına bağlı olarak uygun parametrik veya parametrik olmayan testler kullanılarak yapıldı. Alan puanları arasındaki ilişkileri değerlendirmek için Pearson veya Spearman korelasyon katsayıları kullanılarak korelasyon analizleri gerçekleştirildi. Tükenmişliğin bağımsız belirleyicilerini belirlemek için çok değişkenli doğrusal regresyon modeli oluşturuldu. Modele dahil edilen değişkenler kişisel iyilik hali puanları, sistemle ilgili puanlar, yaş ve cinsiyetti. Regresyon katsayıları (β) ve p değerleri rapor edildi ve istatistiksel anlamlılık $p < 0,05$ olarak tanımlandı.

Bulgular: Toplam 91 intörn hekim (46 Kadın, 44 Erkek, 1 cinsiyet belirtilmemiş) çalışmaya dahil edilmiştir. Kişisel iyilik hali ortalaması 26,37 ± 5,40, sistemsel faktörler 16,42 ± 4,70 ve tükenmişlik 15,27 ± 3,85 olarak bulunmuştur. Kadın katılımcıların öz bakım skorları (24,33 ± 4,34 vs. 28,11 ± 5,73; p=0,003) ve toplam skorları (54,33 ± 10,42 vs. 61,00 ± 12,05; p=0,016) erkeklere göre anlamlı derecede daha düşüktür. Tükenmişlik ile kişisel iyilik hali arasında orta düzeyde (r=0,49; p<0,001), sistemsel faktörler ile ise daha güçlü düzeyde (r=0,59; p<0,001) ilişki saptanmıştır. Tükenmişlik puanlarının bağımsız belirleyicilerini belirlemek için çok değişkenli doğrusal regresyon modeli oluşturuldu. Değişkenler arasında kişisel iyilik hali puanları, sistemle ilgili puanlar, yaş ve cinsiyet yer almaktadır. Çok değişkenli doğrusal regresyon analizinde, sistemle ilgili faktörler tükenmişliğin önemli bir bağımsız öngörücüsü olarak kalmıştır ($\beta = 0,48$, $p < 0,001$), oysa kişisel iyilik hali daha zayıf ancak yine de anlamlı bir ilişki göstermiştir ($\beta = 0,29$, $p = 0,012$). Cinsiyet, ayarlamadan sonra bağımsız bir öngörücü olmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: İntörn hekimlerin iyilik hali hem bireysel hem de sistemsel faktörlerden etkilenmekle birlikte, sistemsel faktörlerin tükenmişlik ile daha güçlü ilişkili olduğu görülmektedir. Bu bulgular, yalnızca bireysel müdahalelere odaklanmak yerine çalışma ortamı ve kurumsal destek mekanizmalarını hedefleyen sistem temelli yaklaşımların gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İntern hekimler; Tükenmişlik sendromu; İyi oluş hali; Acil Tıp

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0321	**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EV ORTAMINDA SIK KARŞILAŞILAN ZEHİRLENME ETKENLERİ KONUSUNDA BİLGİ DÜZEYLERİ VE EĞİTİMİN ETKİSİ**

Mehmet Tayyip ŞEKER[1], Zeynep Özge ERSÜRMELİ[1], Zeynep KÜÇÜK[1], Burak ERDEM[1], Bahar ERYILMAZ[2], M. Aylin ARICI[2]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III ÖÇM Grubu Öğrencileri
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Danışman

Giriş-Amaç: Zehirlenmeler, ev ortamında da karşılaşılabilen ve önlenebilir önemli bir halk sağlığı sorunudur. Toplumun bilinçlendirilmesi, zehirlenmelere bağlı morbidite ve mortalitenin azaltılmasında önemli rol oynamaktadır. Bu çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin ev ortamında sık karşılaşılan zehirlenme etkenleri konusundaki bilgi düzeylerini belirlemek ve verilen eğitimin bilgi düzeyi üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Gereç-Yöntem: Çalışmaya gönüllü olarak katılan birinci sınıf öğrencileri dahil edildi. Eğitim öncesinde 23, eğitim sonrasında 16 öğrenciye araştırmacılar tarafından hazırlanan, demografik özellikler ve zehirlenmeler konusundaki bilgi düzeyini değerlendiren 33 soruluk anket uygulandı. v ortamında sık görülen zehirlenmeler ve ilk yaklaşımı içeren 20–25 dakikalık eğitim sunumu öncesi ve sonrası uygulandı. Veriler tanımlayıcı istatistiklerle değerlendirildi.

Bulgular: Katılımcıların %82,6'sı kadındı ve en sık yaş 19 idi. Eğitim öncesinde 23, eğitim sonrasında 16 öğrenci ankete katıldı. Eğitim öncesinde öğrencilerin %56,5'i zehirlenmeler konusunda bilgi sahibi olduğunu belirtirken, eğitim sonrasında bu oran %100'e yükseldi. Daha önce zehirlenme eğitimi aldığını belirtenlerin oranı ise %17,4'ten %56,3'e çıktı.
Bilgi soruları incelendiğinde eğitim sonrası doğru yanıt oranlarında genel artış gözlendi. Zehirlenme tanımını doğru bilenlerin oranı %65,2'den %93,8'e; zehirlenmelerin çoğunun ev ortamında önlenebilir olduğunu belirtenlerin oranı %86,4'ten %100'e yükseldi. Karbonmonoksitin renksiz ve kokusuz bir gaz olduğunu bilenlerin oranı %82,6'dan %93,8'e, karbonmonoksit zehirlenmesinde ortamdan uzaklaştırmanın gerekli olduğunu belirtenlerin oranı %78,3'ten %93,8'e, baş ağrısı ve bulantı-kusma gibi belirtileri bilenlerin oranı ise %78,3'ten %100'e çıktı.
Temizlik maddelerinin orijinal ambalajında saklanması gerektiğini bilenlerin oranı %91,3'ten %100'e yükseldi. Kahverengi akrep sokmasının nekroza neden olabileceğini bilenlerin oranı %47,8'den %93,8'e çıkarak en belirgin artışlardan birini gösterdi. Yabani mantarların ciddi zehirlenmelere neden olabileceğini bilenlerin oranı %87,0'den %93,8'e, ev bitkilerinin ağız yoluyla zehirlenmeye neden olabileceğini bilenlerin oranı %78,3'ten %93,8'e yükseldi.

Sonuç: Kısa süreli yapılandırılmış eğitim, fizyoterapi ve rehabilitasyon öğrencilerinin ev ortamında sık karşılaşılan zehirlenmeler konusundaki bilgi düzeyini artırmıştır. Üniversite öğrencilerine yönelik benzer eğitim programlarının yaygınlaştırılması, zehirlenmelerin önlenmesine yönelik toplumsal farkındalığın artırılmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler: Zehirlenme, sağlık eğitimi, bilgi düzeyi, fizyoterapi ve rehabilitasyon öğrencileri.

KODU	BİLDİRİ BAŞLIĞI
ARS0322	KASTİSİNİN LİPOPOLISAKKARİT İLE AKTIVE EDİLEN MİKROGLİAL HÜCRELERDE MİGRASYONA ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Arzu TURAN[1], Lütfiye AKSOY[1], Kübra EREN[2], Mehtap YÜKSEL EĞRİLMEZ[2,3]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ÖÇM Grubu Öğrencileri

[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Moleküler Tıp Anabilim Dalı

[3]Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Laboratuvarı, Danışman

Giriş-Amaç: Mikroglial hücreler, beyin parankiminin yerleşik makrofajlarıdır. Nöroinflamasyonun ilk belirtisi mikroglial aktivasyondur. Aktive mikroglialar morfolojik değişikliğe uğrayarak ameboid formu almakta, prolifere olmakta, hasarlı bölgeye göç etmekte (migrasyon), proinflamatuvar sitokinler ile ROS salgılayarak nöronal hasar oluşturmaktadır. Mikroglia aracılı inflamasyon nörodejeneratif hastalıkların patogenezinde önemli rol oynamaktadır. Lipopolisakkarit (LPS) ile aktive edilen mikroglial hücrelerde migrasyonun ve uzantı oluşumunun azaldığı bildirilmiştir. Kastisin, vitex türü bitkilerden elde edilen polimetoksiflavon grubundan bir flavoniddir. Kastisinin LPS ile uyarılan makrofajlarda proinflamatuvar sitokin düzeylerini azaltarak anti-inflamatuvar etki gösterdiği bildirilmiştir. Ayrıca inme modeli oluşturulmuş sıçanlarda TLR4/NF-κB inhibisyonu üzerinden nöroprotektif etki gösterdiği belirtilmiştir. ÖÇM çalışmamızda kastisinin LPS ile aktive edilen fare mikroglial hücrelerde migrasyona etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışmada N9 fare mikroglial hücre hattı kullanılmıştır. Hücre kültürü için %10 FBS, 2 mM L-glutamin, 100 U/mL penisilin ve 100 µg/mL streptomisin ile desteklenen RPMI 1640 kültür ortamı kullanılmıştır. Kastisin ve LPS uygulamasının N9 fare mikroglial hücrelerde *in vitro* migrasyona etkisinin incelenmesi için in vitro yara modeli oluşturulmuştur. Çalışma boyunca hücreler 100 nM konsantrasyondaki kastisin ve 1 µg/mL LPS ile 24 saat süre inkübe edilmiştir. Yara oluşturulan bölgelerin 0. ve 24. saatlerde inverted mikroskop ile görüntüleri alınmıştır. Alınan görüntüler ImageJ analiz programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Oluşturulan yara modeli ile kontrol hücrelerinde düşük doz inflamasyon oluşturulmuştur. 100 nM kastisin uygulanan hücrelerde kontrol hücrelere göre migrasyonda artma belirlenmiş ve buna bağlı olarak oluşturulan yara alanı açıklığının kontrol hücrelerine göre daha fazla kapandığı tespit edilmiştir. LPS (1 µg/mL) uygulaması ile hücrelerde daha yoğun inflamasyon oluşturulan hücrelerde kontrol hücrelere göre migrasyonda azalma ve yara alanı açıklığında artma eğilimi belirlenmiştir. 100 nM kastisin LPS (1 µg/mL) ile birlikte uygulandığında migrasyonda ve yara alanı açıklığında kontrol hücrelere göre farklılık belirlenmemiştir.

Sonuç: ÖÇM çalışmamızda elde edilen sonuç kastisinin düşük doz inflamasyon ortamında mikroglial hücrelerin migrasyon özelliğini artırarak koruyucu etki gösterebileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Sözcükler: Mikroglia, lipopolisakkarit, kastisin, migrasyon